

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Paradys Der Wellvsticheyt

Teylingen, Augustijn van

T'Antwerpen, 1630

Het II. Deel. Nopende De Daghen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45716)

HET II. DEEL.

NOPENDE DE DAGHEN.

I.
Ioan. II.
Matth. 20.

O-staende uyt u bedde / als met Lazarus uyt den grabe / om inden wijngaert des Heeren te wercken; denckt dat de Enghelen den gheheelen nacht Gode hunne lofsanghen hebben ghesonghen sonder swijghen; ende dat vele heylighe menschen sock een deel des nachts in't bidden besteedt hebben; ja dat de Sonne den gheheelen nacht ghelooopen heeft / om hier wederom te zyn ter ghesetter ure naer Godts bevel: maer dat ghy alleen traegh zyt; soo nochtans dat ghy van nu aen begheert / dat Godt van u alle traegheydt en ledigheydt af-neme; ende ghelijck hy de duyfstermissen des nachts verduyft / alsoo van u verduyft alle duyfstermissen der zielen / ende in u herte wil laten opgaen den dagh synder kennisse. Ende gelijck hy door de hemelsche insuentie de aerde verwarmt; alsoo door synen H. Gheest u herte in sijne liefde wil verwarmen / ende door vperighe begheerten ontsteken. Ter wijlen ghy u cleedet / soo segghet: **O** Heere / ick becleede mijn lichaem met cleederen / want ick naeckt ben / ende verlozen hebbe dat kleedt der onnooselheydt / daer ghy onse eerste Ouders wel eer mede becleedt hebt. Becleedt mijne ziele / o Heere / met dat cleedt der deughden.

Ephes. 4. Doet my aen den nieuwen mensche die na Godt gheschapen is / in rechtveerdigheyt ende heyligheydt der waerheydt; op dat ghelijck ick nu opstaende

staende uyt mijn ruste / mijn lichaem becleede **DAGEN**
 met lichamelijcke cleedren; alsoo ten laetsten
 daghe uyt het graf magh op-staen / ende dan be-
 cleedt worden met dat cleedt der glorien / Amen.
 Hier na besprenght u met wij-water; ende lobet /
 ende danckt den Heere met hemel en aerde / van
 alle sijne weldaden; daer by avontuere beele an-
 dere desen nacht ter vier-schare Godts gheroep-
 en zijn / ende eeuwelijck verdoemt. Leest de vijf
 Psalmen / accorderende op de vijf letteren van den
 soeten Naem IESVS, die ghy elders wel binden
 sult. Na de Psalmen segghet: Ghebenedijdt sy
 den aldersoetsten naem ons Heeren IESV Christi,
 ende vande alder-glorieuoste maghet MARIA sij-
 ne alder-soetste Moeder / tot inder eeuwighejdt
 ende wijder. De maghet MARIA wil ons ghe-
 benedijden met haer kindeken. Onsen Vader.
 VVeest ghegroet. De H. Kercke in't biddē keert
 geerne haer aensicht na den Oosten; ten 1. om dat
 ghelijck van daer het begin is van den loop der
 sonne; alsoo uyt Godt het begin is van alle din-
 ghen. Ten 2. om dat het paradijs / daer Adam
 uyt-ghejaeght is / was in den Oosten; ende wy
 hopen te gheraken tot het eeuwighe ongeschapen
 paradijs / dat Godt selfs is. Ten 3. om dat
 CHRISTVS hanghende aen het Cruyce / sagh met
 sijn aensicht na den Westen; ende wy ons kee-
 rende in't gebedt na den Oosten / soo sien wy hem
 in sijn ghebenedijdt aensichte. Ten 4. om dat
 CHRISTVS na den Oosten ten hemel ghebarē is / Psal. 67.
 ende van daer sal komen oordeelen levende ende
 doode. Hebt ghy dan devotie in dese maniere vā
 bidden (die een ober-leveringhe is vande heyl-
 ghe Apostelen / ghelijck de H. Vaders leeren) soo

Iustinus.
 Athanas.

DAGEN stichtet op in u camer een autærken in den Oosten; ende doet daer utwe ghetwoonlijcke daghelijcksche ghebeden. Hier na mooght ghy eenighe vperighe spreucken vol van goede bedenckingen in u herte op-halen op de letteren vanden heplighen Naem I E S V S, welcken naem u sal wesen als eenen boeck met vijf letteren.

I Ick lebe / nu ick niet / maer CHRISTVS leeft in my. *Gal. 2.*

E Een dinck heb ick van den Heere begheert / dat sal ick versoeken; dat ick magh woonen in het huys des Heeren / alle de daghen mijns lebens. *Psal. 26.*

S Simpelende recht. *Iob 1.*

V Verlicht mijn ooghen / dat ick noyt en ontsape in de doot: dat mijnen vyandt nimmermeer en segghe: ick heb hem oer-wonnen. *Psal. 12.*

S Swijghende sal ick Godts saligheydt verwachten. *Thren. 3.*

II. **W**asschende utwe handen / denckt op de woorden des Heeren: Wordt ghewasschen / weest supber. Ende en verstaetse niet na de letter / ghelijck deden de Schryft-gheleerden ende de Phariseen / die upt-gaende / in-gaende / wieschē hunne handen / ende komende vande merckt en gingē niet eten vooz ende al-eer sy niet alleen hunne handen ghewasschē hadden / maer oock hunne hoofden ende voeten / ja al haer lichaem; vreesende oftse dooz het aen-vakē des volcks besmet mochten zyn getweest; daer onder-tusschen hunne herten vol waren van eer-gierigheyt / vol van haet ende nijd / vol roofs ende onsupberheden. Maer let ghy op de na-volgende woorden: Doet wech het

Matth. 23.

Isaia 1.

het

het quaet uwer ghedachten/ &c. Ende elders: **DAGEN**
 Ierusalem wascht u herte van quaetheydt/op dat Ierem. 4.
 ghy mooght behouden worden. Ende wederom:
 Ghy blinde Pharizeen / supbert eerst-mael dat Matth. 23.
 binnenste vanden kroes oft schotele; anders veel
 worden daer van buyten ghewasschen / en noch-
 tans van binnen niet ghereynicht. Maect van
 dat uwe ziele van binnen schoon zy ende ghe-
 wasschen: ende segghet: Geest/Heere/cracht aen
 mijn handen/om af te wasschen alle blecken/ op
 dat ick in't bloedt van't Lam ghereynicht zyn-
 de/boven sneeuw wit magh worden/ ende weser
 magh als eenen boom die gheplant is aen de Psal. 1.
 bloeden der wateren/ ende sijne vruchten gheeft
 in sijnen tijdt. Ende elders: Wascht my noch Psal. 50.
 meer van mijne ongherechtigheyt/en van mijne
 sonde supbert my. Dus dan van binnen gestelt
 zijnde inden inwendighen mensch/wascht mede
 't ghene dat uytwendigh buyt is / ende en doet
 niet ghelijck die van Dardanien, als doock die Ortel. in
 Iaitzers, die maer dzy-maels in als ghewasschen Dacia.
 wierden/ten 1. als sy ghebozen worden; ten 2. als
 sy troutwen; ten 3. als sy doodt zijn. Vande reste/
 ghy soudt segghen/ niet datse menschen waren/
 maer kuddemans. De **HH.** Vaders laken een-
 paerlijck dierghelijcke slozdigheyt/maer prysen
 grootelijck de reynigheyt ende nettigheyt die
 tot ghesontheyt ende stichtinghe dient / inson-
 derheyt inde vergaderinge / ende onder de gene
 die met de menschen moeten om-gaen. De na-
 tuere en heeft het water niet te vergeefs gheghe-
 ben/als doock niet de hande. Van Eliseus spreekt
 de schryfture/dat hy water goot op Elias hande; 4. Reg. 3.
 te weten/'s mozghens/als mede booz ende na de Abulenf.

DAGEN nuttinghe der spijzen. Ende al-hoe-wel doen de Phariſeen d'Apſtelen ſtraften / om datſe hunne handen niet en wieſſchen / CHRISTVS die verexuſeerde / ſoo en is het nochtans niet waerſchijnlijck / datſe ſoo plomp van ſeden warē / datſe met vuyle handen ter tafelen ginghen ; maer ſy lieten alleen achter de waſſchingē die ceremonieus waren onder de Joden / ghelijck Maldonatus dat uyt-leyt.

In cap. 7.
Marc.

III. Dzaghet met den Patriarch Abraham Gode op uwen eerſten ghebozen / dat is / utwen wille ende utwe bzuheydt. Iacoponus een Italiaenſch Edelman / Minre-broeder ghetworden zijnde / leerde dit met deſe ghelijckenisse. Daer was een ſchoone maghet die vijf broeders hadde / den eerſten eenen ſchilder / den anderen eenen ozgheliſt / den derden eenen kock / den vierden eenē bozdeelhoutwer / den vijfden eenen apoteker. Een-ieder van die begheerde van haer 't rijck juweel datſe hadde : belobende haer elck van die te geben 't ghene hun ambacht mede-bzocht. Maer deſe af-geſeyt hebbende / als twesende de bzuhtē van hun beloften niet dan ijdelheydt ; gaf 't juweel aen eenen Coninck / die haer beloofde / mits gebende hem 't juweel / haer voor ſijne bzuypdt te trouwen / bzuuwe des wereldts te maken / ende daer-en-boben het eeuwiglyc leben te geben met al datter aen-kleeft. Deſe maghet is de figure hande ziele ; de vijf broeders verbeelden de vijf ſinnen ; het juweel is den bziyen wille / die wy Gode alleen moeten op-dzaghen / ende niet der ſinnen aen-lockinghen / der welcker bzuhtē niet dan ijdelheydt en zyn ; ende den loon / niet dan bzuypdt / ſolphet / peck / ende verbanninghe van Godt

Godt in alle eeuwigheyd. **Stiert voort tot DAGEN**
 Godt utwe eerste versuchtinghen ende blammen
 utw's herten. Ende insonderheyt de eerstelingen
 utwer ghedachten: ende wat u daer na in-balt
 van ijdele glozie/oft van andere ghedachte/strij-
 dende reghen den wille Godts/verdijfse (ghe-
 lijck Abraham dat ghevogelte verjoegh van des Gen. 15.
 Heeren sacrificie) ende achtse als duyben ende
 craepen; segghende met den **H. Bernardus**: Bernard. Ick
 en heb om u niet begonst / ick en sal om u oock
 niet eyndighen; ghy komt te laet; ick blijue by
 mijne eerste op-offeringhe. Van gelijckē draeght
 oock op aen Godt utwe bloepende jaren. **S. Augu-**
 stinus ghetrocken zijnde / doen hy dertigh jaren Augustin.
 oudt was/riep: **O** oude schoonigheyd/ hoe laet
 hebbe ick u bekent; eylacen/ick sagh u ende ick
 en bekende u niet! **David** sprack: **O** Godt / ghy Pfal. 70.
 hebt my berlicht ende geraeckt van mijn jonck-
 heyd af/ende ick sal inder eeuwigheydt berkon-
 dighen utwe barmhertigheyd/ēn mijne sterckte
 sal ick tot u bewaren. **Den H. Anselmus** inden S. Anselm.
 gheest op-ghenomen zijnde / pleegh te segghen:
Wiens sal ick wesen? o mijnen Heere ende Godt/
 op dry-der-hande wijsen ben ick den uwen: ten 1.
 want ghy my na u beelddt ende gelijckenisse ghe-
 schapen hebt. Ten 2. want ghy my met den on-
 waerdeerlijcken prijs utw's dierbaers bloedts
 verlost hebt. Ten 3. want ghy my met alle goe-
 den/soo ick hope/verbullen sult. *Siet num. 11. van
 maenden.*

Ghelijck de aerde die noch bande Sonne be-
 schenen / noch van den dauw des hemels be-
 sprenghet / noch van den reghen besocht inozdt /
 gheene vruchten geben en kan / maer alleen dij-
 stelem

IV.

DAGEN stelen ende dooznen / ende andere oncrupden / dienende om in't vper ghewozpen te worden ; alsoo eene ziele die met den reghen der meditatie niet en wordt besprenght noch bochtigh ghemaect / die blijft onbzuchtbaer / ende is gelyck den winter / dooze ende droogh / koudt ende bevrozen / ende niet anders als ten 1. het landt van Egypten, 't welck noyt van boven dooz den regen nat ghemaect wordt. 2. de berghe van Gelboë, de

2.Reg.1. welcke David dese maledictie wenschte : **O** ghy berghe van Gelboë, noch reghen / noch dauwen kome op u / noch geen ackers bande eerste bzuchten en moeten op u zyn / &c. 3. de steenachtighe

Luc.8. aerde / in de welcke het saedt gheene bzuchten en heeft konnen boozt-bzenghen / want dat gheene bochtigheyt en hadde. **O**p dat dan dese vermaledijdinghe u niet en gheschiede / soo opent utwen mondt / ende treckt asem na der ziele / ende mediteert eenen tijdt lanck / nemende booz u den spiegel des crupces / gaende inde gaten der steenrotse / ende in't hol vanden muer / ende inden wijn-kelder des Coninck / seght met de Bruydt

Cant.7. inde Cantijckē: **I**ck sal op den palm-boom klimmen / ende sijne bzuchten aen-grijpen. Ende als een bpeken / bergadert uyt utw's Heeren lebē / leggende dat booz u met beelden uyt-gedruckt / den soeten honigh / dat is / de Goddelijcke liefde : ende beraedt u wat deught ghy na schilderen wilt in het paneel utw's herten ende in utwe seden. **A**ldus hebben hen gheoeffent David den Coninck / den Keyser Carolus den V. ende veel andere trefselijcke Princen ende Heeren ; die wel met dera

Pfal. 62. **P**ropheet mochten seggen: **I**ck ben ghelijck ghewozden den Pellicaen der woestijne ; ick ben ghewozden

worden als eene mussche alleen woonende in't **DAGEN**
 dack. Hier toe sullen u dienen de meditatie van
 Carolus Scribani, ende van Lovvijs de Puente.
 Carolus V. den Keyser hem uyt het gewoel sijns Thuan. ad
 an. 1558.
 rijckx tot stilte begheben hebbende / pleegh dick-
 wijls te seggen / dat hy meer vaste vzeught schiep
 uyt een stille meditatie van eenen dagh / dan uyt
 alle sijn victozien ende triumphen. Ende seyde
 met den Apostel: Doen ick een kindt was / sprack 1. Cor. 13.
 ick als een kindt / gheboelde ick als een kindt /
 dachte ick als een kindt: maer na dat ick een
 man ben geworden / heb ick de kindtsche dingen
 af-ghelept.

Maer de meditatie / als ghy de bede-clocke
 's morghens hoozt slaen / soo seght: 1. Conin-
 ginne des hemels verbljdt u / Alleluia. Weest ge-
 groet MARIA, &c. 2. Want den ghenen die ghy
 weerdigh zijt ghetweest te dzagen / Alleluia. Weest
 ghegroet MARIA, &c. 3. Die is verresen / gelijk
 hy gheseydt hadde / Alleluia. Weest ghegroet / &c.
 Verbljdt ende verheught u h. maget MA-
 RIA, Alleluia. Resp. Want den Heere is waer-
 achtelijck verresen / Alleluia.

Ghebedt.

Godt / die door de verrisenisse van utwen So-
 ne / onsen Heere IESVM Christum, u ghetweerdicht
 hebt de wereldt te verheughen / gheeft / biddē wy /
 dat wy door sijne Moeder ende Maget MARIA
 de vzeughden des eeuwigen lebens mogen ghe-
 nieten / door den selven IESVM Christum onsen
 Heere. Amen. Hier na / ten 1. besoeckt het alder-
 heplighste Sacrament des Altaers / zydy in een
 plaetse daer-men dat lichtelijck te weghe kan
 bzingen; soo niet / keert u immers met Ezechias Isa. 38.

Deit

- DAGEN den Coninck/ende met Daniel uptter herten/na
 Dan. 6. de H. plaetsen. Ten 2. vernieuwt uwe goede
 booz-nemingē om Godt te dienen/na den raedt
 Turfell. 1. vanden H. P. Franciscus Xauerius, den welcken
 6. c. 13. & doock altjdt aen sijnen hals droegh met ander
 15. heylighdom/het in-houdt van sijne beloften/die
 Idem 1. 6. hy aen Godt ghedaen hadde. 3. Verweckt in u
 cap. 8. gedurighlijck een waerachtigh berouwt der son-
 den/als boven num. 16. van uren. 4. Oberleght de
 dinghen die u in dien dagh te doen staen. Ende
 in het drijben van uwe uptwendige affaeren / let
 ten 1. op de woordē van den Wijse-man / seggen-
 Eccl. 3. de: Wie Godt breeft/die en versuynt niet/te we-
 ten/vande gheboden Godts ende der H. Kercke:
 vande ober-houdinghe vande welcke daer ghe-
 Proo. 3. schreven staet: Het gene dat u Godt bevolē heeft/
 dat dencke altjdt: op dat u de ghebenedijdinghe
 ober-kome van Godt/ende dat sijne ghebenedij-
 dinghe inden upttersten blijven magh. En we-
 derom: Beschijftse inde tafelen uwe's hertē/ende
 ghy sult gratie vinden booz Godt ende de men-
 schen. Betwaert de wet/ende 't sal uwer zielē le-
 ben wesen. Vermaledijdt is de coopmanschap
 ende de woelinghe/ende de on-ledighejdt / sejdt
 S. Gregorius, waer door de wet ende het ghebodt
 van den Goddelijcken dienst versuynt wordt.
 1. Thef. 5. Ten 2. op de woorden van den H. Apostel: Den
 geest en wilt niet upt-blusschen. Als oft hy wil-
 de segghen: ick en ghebiede niet/dat ghy reng
 ende booz al alle uwe occupatien laet vare/ ghe-
 Gen. 39. lijck Ioseph sijnen mantel wech-wierp/ en Eliscus
 3. Reg. 19. den ploegh verliet; maer en wilt den gheest van
 devotie niet upt-blusschē/ende van Godt te aen-
 bidden op sijnen tijdt onder de golben van uwer
 affaere

affairen. David onder alle de saken die daer in't **DAGEN**
 rijck te doen waren van smorgens tot r'sabonts
 toe seyde nochtans: **Seben-werf daeghs heb ick** **Psal. 118.**
 u lof gheseydt. *Siet num. 1. ende num. 7. van uren,*
ende num. 20. van daghen. Laet dan vry utwe oogen
 besigh zijn inde boecken van rekeninghen / utwe
 handen in't tellen der penninghen / u hoeft ende
 rugghe in lasten ende packen te draghen / utwe
 boeten om te wandelen na de pack-huyfen / ko-
 ren-solders / &c. maer laet onder-tusschen den
 gheest sijne ganghen gaen na den hemel. Maer
 hoe sal dit kunnen gheschieden? sult ghy seggen.
 Dit leerde eertijds den Abt Lucius sijne discipe-
 len. *Siet num. 8. van uren;* ende in desen sin moet
 ghy verstaen de woorden van den **Brydegom:**
Ghy hebt mijn herte ghetwont / mijne Brydte / **Cant. 4.**
 met een van utwe oogen. Waerom niet met bey-
 de de ooghen? overmits den mensch twee oogen
 heeft; een daer hy d'aerde mede aen-siet / ende de
 aerdsche / tijdelijcke ende verganckelijcke dingē;
 ende een daer hy Godt / den hemel / ende d'eeuwi-
 ghe onstenelijcke dinghen mede aen-siet / ende de
 dinghen die daer zijn tot wel-varen / rijckdom /
 ende winninghe der zielen. Ende in dese ooghe
 heeft Godt sijn wel-behagen; daerom moet ick wy
 dit altoos by ons hebben. Maer die soo dzyftigh
 zijn in't verbolghen van hunne tijdelijcke din-
 ghen / dat sy met Moyses som-wijlen in 't heyl-
 lighdom niet en loopen / ja den hemel vergeten /
 ende Godt van hen-lieden ende van hunne her-
 ten uyt-slypten / ghelijck de heydenen die Godt **Tob. 8.**
 niet en kennen; die en sullen de benedictie niet
 ontfangē / maer Esau slachten / die daer liep dooz **Gen. 27.**
 heubelen ende berghen / dooz duynen en bremen /
 tot

DAGEN tot vermoedinge toe/ende nochtans en heeft hy de benedictie van synen vader niet bereghen;

Rom. 9. want 't en is niet des ghenes die wilt en loopt/maer des ontfermende Godts. Koep dan Godt aen in't midden utwer occupatiē/ende slaet dies niet-teghen-staende dan oock getrouwelijck de handt aen den ploegh /ende mede-werckt met Godt /ghedachtigh zijnde 't ghene daer geschzeben is: In't sweet utw's aensichts suldy u broot eten. En doet niet als die twee personen /die gaende door de wildernisse hoor hen namē geen spijse te eten/hoor ende al-eer Godt hen die van den hemel senden soude; maer denckt dat Godt werckt door middelen; ende hy gheeft u gesonde leden /ende wilt dat ghy eten sult de arbeiden utwer handen. Doorts en weest in utwe uyt-wendighe handelingē soo onachtsaem niet als was ten 1. Philippus Coninck van Macedonien, die/ter-wijlen de sake van Macheses hoor hem dien-de in den hooghen Raedt/in slaep viel/soo dat hy op het punt vande questie niet en lettede: ende nochtans wacker ghetworden zijnde vertwees hy Macheses, om een merckelijcke somme gelts te betalē. Waer ober soo Macheses appelleerde van den slapenden Coninck tot den wakenden; ende den Coninck syne faute in sijn ghemoedt erken-nēde/heeft hy de somme/daer Macheses onschuldelijck toe vertwefen was/uyt sijn eygene compoiten doen betalen. Ten 2. als Theodosius den jonghen/die onder andere fauten hadde dese/dat hy seer lichtveerdelijck onderteckende alle brieven ende requesten/die hem hoor-gebrocht wierden/sonder eens te besien of t'ondersoeckē wat by gheschzifte van hem versocht wierde. Doch

wierdt

wierdt daer na door de vernufthepdt van sijne **DAGEN**
 suster Pulcheria (die by requeste versocht hadde /
 ende oock vercregen / dat Eudoxia de Keyserinne
 by haer in slavernije soude ghestelt worden) soo
 verre ghebrocht / dat hy van dien tijdt af noyt
 meer iet onderteeckende / sonder eerst d'inhoudt
 van dien wel verstaen te hebben.

Rekent als oft tot u dese woorden gheseydt **VI.**
 waren / die eertijds ghesproken zijn van Godt
 tot den **H.** Augustinus: Neemt / neemt op den Lib. 8.
 boeck inde handen / ende leest: leest ende wordt conf. c. 12.
 wijs / wordt ghetroost / wordt versterckt. Neemt
 dan eenen boeck ende leest een gheestelijck punct-
 ken uyt de Na-volginghe **CHRISTI**, oft uyt den
 Spieghele van Pinellus, oft uyt de vuerighe me-
 ditatien van S. Augustinus, oft uyt de konste om
 de volmaecktheypdt te becrvigen / gemaeckt door
 Makeblijde. Die van Israël schrybende tot de
 Spartiaten, seyden dat sy voor eenen troost had- r. Mach.
12.
 den de **H.** boecken die in hunne handen waren.
 Den **H.** Barnabas Apostel hadde het Euangelie Rosw. 11.
Iun.
 van S. Matheus met sijn eyghen handt geschre-
 ven / ende belast datmen 't selve op sijn lichaem
 legghen soude / oock na sijn doodt. Ende de hey-
 lige Cæcilia droegh den boeck der Euangelien Rosw. 21.
Novemb.
 altyds by haer by daghe ende by nachte / ende
 ober-las dien dickmaels / om door de woorden
 des Saligh-makers in sijne Goddelijcke liefde
 meer ontsteken te worden. Carolus V. den Key-
 ser nam groot vermaeck ende solaes in het lesen
 bande boecken van S. Bernardus, gelijk Thua- Thuanus
lib. 21.
Histor. ad
an. 1558.
 nus verhaelt. Onder andere sterckte hem seer het
 ghene hy daer las / als dat het rijck der hemelen
CHRISTO toe-behoorde door een dobbel recht /

H

ten

DAGEN ten 1. als sijns vaders erbe. ten 2. als verdien-
den loon. Ende dat CHRISTVS te vreden zijnde
met den eerste tijtel/ons schonck het recht tot het
rijck der hemelen van weghen sijnen anderē tij-
Act. 8. tel. Den besneden Camerlinck van Candace de
Coninginne der Moozen / is dooz het lesen van
den Propheet Isaias bekeert geweest. De twee Ho-
Aug. l. 8. belinghen vanden Keyser Theodosius, dooz het
c.6.conf. lesen van het leben van den heyligen Antonius;
Aug. l. 9. Augustinus dooz het lesen van dese woorden van
conf. c.12. den H. Apostel: Niet in vasserijen en droncken-
Plat. l. 1. schappen/&c. Ioannes Columbinus dooz het le-
cap. 26. sen des lebens van Maria Egyptiaca; Den H. P.
Petr. Ri- Ignatius dooz het lesen van het leben der heylig-
bad. l.1. ghen. Als ghy in't lesen zijt/en leest oock niet te
c.2. langhe / noch oock te veel: want ghelijck het
lichaem met overbloedige spijse/soo wordt oock
het verstandt met veel lesens ober-last. 't is ee-
nen al-ghemeynen reghel / na de leeringhe van-
den H. Hieronymus, dattet quaedt is in goede
saken oock de mate te bukten te gaen: daerom
waerschoutot hy de maghet Demetrias, dat haer
lesen matigh soude zijn/ende daer van een eynde
soude stellen niet de vermoetheydt/maer de wijs-
heydt. Boorts van boecken te lesen van onstich-
tighe propoosten ende booser leeringhe sult ghy
u wachten als van der slanghen aensicht: want
Eccl.13. sooden Wyse-man seyt: Soo wie 't peck raect/
die sal daer af besmet worden. Wy lesen in het
leben van den Cardinael Hofius, dat hy te Cra-
Stanisl. cou studerende / besocht een van sijne mede-stu-
Relsius denten die met een stercke kortse te bedde bevan-
l. 1. vit. ghen lagh: ende sagh onder de hooft-peulutwe
Hofij c.5. upt-steecken een boeckken; ende dat openende /
bebondt

bebondt dat het vol was van ketterisch bergif: **DAGEN**
 ende seyde tot den siecken: siet daer d'oorzaecke
 uwer sieckte/ende't sweert aen beyde syden snij-
 dende/ende verderbende aen d'eene sijde de ziele/
 aen d'andere het lichaem: wech met dese peste/
 beter dat den boeck brandt dan ghy: en hy wierp
 het in't vyer. Ende des anderen daeghs synen
 vriendt wederom besoeckende/ bebondt dat hem
 de kortse verlaten hadde op den selven tijdt/als
 den boeck in't vyer was ghetworpen gheweest.

Ioannes Moschus verhaelt / dat den Abt Cyria-
 cus sagh in synen slaep als van verre aenkomen
 de **H. Moeder Godts**/bergheselschapt zijnde met
 twee seer eerweerdige manne / die den Abt kende
 te wesen S. Ian den Dooper / en S. Ian Euangelist;
 ghelijck Petrus kende dat die twee mannen die
 met **CHRISTO** spraken op den bergh van Thabor,
 ware Moyses ende Elias. (Leert hier uyt / hoe veel
 te meer dat de **H. vrienden Godts** malckande-
 ren in hun vader-landt kennen sullen) Dit dan
 den Abt dus siede / gingh hy / soo het hem scheen /
 uyt sijne celle / ende badt de hemelsche Conin-
 ginne / datse hem doch niet en wilde voor-
 gaen / maer in-gaen tot haren dienaer: maer de
H. Magheteen ende ander-werf ende meer ber-
 socht zijnde / weygerde dat; ende seyde eyndelijck
 met straffigheyt: ghy hebt mijnen vyandt in
 uwe celle; ende wilt ghy dat ick binnen come
 den Abt ontwakende / begonst benauwt te wor-
 den / ende ober-peynsde oft daer eenigh misdaet
 in hem / die daer doch alleen woonde / mocht
 verborghen zijn; ende was ernstelijck bedroeft:
 ende om de droefheyt eenighsints te versetten /
 soo nam hy in syn hande eenen boeck / den welc-

Vit. PP.
 Rosw.
 fol. 869.

DAGEN ken hem gheleent was van Ilychius eenen Prie-
 ster der Kercke van Ierusalem. Ende dien ober-
 lesende hebondt datter twee boecken van den
 goddeloosen ketter Nestorius achter in ghebon-
 den waren: ende terstont verdwijnende de wolt-
 ke van sijne berslaghentheydt / merckte hy dat
 waerlijck dit den byant was / die by hem schuypl-
 de / ende daer de Moeder Godts af-ghesproken
 hadde. Hy stondt dan dadelijck op / ende liep met
 den boeck tot Ilychium, ende seyde: Houdt daer
 uwen boeck / daer ick meer schade als profijt
 hebbe uyt ghehadt. Ilychius verstaen hebbende
 alles datter ghepasseert was / sneedt knap beyde
 de boecken achter uyt / en wierpse in't byer / seg-
 ghende: Godts Moeders byandt en sal by my
 niet vernachten / ende in mijne celle gheen her-
 berge hebben. Alsoo lesen wy oock inde wercken
 der Apostelen / dat veel van de gene die curieuse
 dinghen ghevolght hadden / de boecken t'samen
 ghebrocht hebben / ende die verbrant booz alle
 menschen. Eenem ketter / wiens tale wel verciert
 was / ende die in de schriftuere seer erbaren was /
 quam met eenen ketterischen boeck onder den
 erm / ende seyde tot een Gudit-vader: Vader bidt
 booz my. Ende den Gudit-vader heeft tot hem
 gheseydt: doen ghy by ons waert / doen badt ick
 booz u; maer nu / na dat ghy in u eygen ghegaen
 zijt / en bidde ick booz u niet. Den anderen dit
 hoorzende / heeft by sy-selven geseyt: Wee u mijne
 ziele / want ghy zijt in u eyghen gegaen / ende de
 Vaders en bidden nu booz u niet! ende wozen-
 de terstont den boeck in't water / begaf hem tot
 penitentie / soo-se ghedaen wordt inde H. Catho-
 lijcke Roomsche Kercke. Den H. Abt Pachomius
 seyde

Act. 19.

Vit. PP.
Rofw.
fol. 871.Ibid. f.
131, 132.

seyde tot eenighe die hy uyt hunnen stanck ken- D A G E N
 de/datse ketters waren : verdzinckt alle de boec-
 ken van Origenes inde riviere / op dat ghy selfs
 van haer niet eentvelijck verdzoncken en woꝝdt.
 Siet ick betuyghe u-lieden vooz den Heere / dat
 allen mensch die Origenem leest/efi sijne valsche
 leeringhe als een hoere aen-hanght ('t selve
 moet-men verstaen bande leeringhe van alle de
 ketters die de H. schziftuere vervalschen / gelijck
 de weerdts de wijnen) in den afgrondt der hellen
 baren sal/ende sijne erffenisse sullen woꝝmē ende
 uysterste duysternisse wesen. Siet num. 8. van jaren.
 Ende 't ghene tot noch toe gheseydt is van ket-
 tersche boecken/dat is mede te verstaen van alle
 onstichtighe boecken ; ende insonderhepdt alse
 van duybelsche konsten/tooverijen/ende beswee-
 ringhen souden vermellen. Van soodanige boec-
 ken sult ghy u wachten als vooz de pooꝝtē van-
 der helle : op dat u niet en gheschiede / 't ghene
 eenen student binnen Loven over-quam. Desen
 in d'absentie van Cornelius Agrippa hiel sterck
 aen by de huys-vrouwe van den selben / om den
 sleutel te moghen hebben van het comptoir van
 haren man : immers na veel moeyten hy ver-
 ereegh dien / ende viel in't boeck bande beswee-
 ringhen. Daer in lesende / hoorde hy terstondt
 cloppen aen de deure van't comptoir : hy woꝝdt
 ontstelt / doch gaet even-wel voozt in't lesen.
 Daer woꝝdt wederom gheclopt;maer hy en ant-
 woꝝde niet / want hy was on-erbaren. Den
 duybel treedt in/ bzaeght waerom hy gheroepen
 was ? wat hy wilde ? de bzeese benam hem sijne
 sprake/efi den duybel bzack hem den neck. Wech
 dan met sulcke boecken ; maer al wat waerach-
 tigh

Delrio. l.
 2. Disq.
 Mag. 9.
 29. lect. 1.

DAGEN tigh is / al wat kuysch is / al wat rechtbeerdigh is / al wat heyligh is / al wat stichtelijck is / al wat van goeder fame is / dese dinghen dencket ende leset. Ja sal iemandt segghen / ick en kan in gheen boeckē lesen / ende daerom doock ter deught my soo niet verboozderen. Ick antwoorde : en wilt u daerom niet te seer bedzoeben / maer stelt u-selven te weir / ende treckt alles tot Godt ; ende de salvinghe vanden H. Geest sal de reste verbullen. Daer was eertijds eene debote vrouw- persoonne die niet lesen en konde ; maer wiste alleen van buyten te segghen haven Vader onse, Vveest ghegroet, ende haer Gheloof. Als sy nochtans gingh in de Kercke / droeghsē altoos eenen boeck met haer / ende dien open-slaende / ende voor haer hebbende / ver~~las~~ als oft sy hadde konnen lesen / schreydese bitterlijck. Ende die haer kendē / ende wisten dat sy niet lesen en konde / verwonderden hen hier over. Ende een van die vzaeghde haer / wat dat sy in dien boeck las ? ende begeerde dat sy het hem toonen soude. Maer / seyde sy / ghy en kont in desen boeck niet lesen ghelijck ick in den uwen niet lesen en kan. Na langh vragen / heeft sy den boeck getoont / in den welcken warē maer vier bladeren : 't eerste blad was wit : ende den vziendt vzaeghde haer : wel wat leest ghy hier in / daer niet in gheschreven en is : ende sy antwoorde : de witrigheydt van dit blat leert my mijns Heeren ende sijnder Moeders suyperheydt ; ende ick schreye over mijne beblecktheydt : ende overdencke ten 1. hoe qualijck ick my in boozledē tijden ghedzaghen hebbe. Ten 2. hoe onbolmaeckt ende ellendigh ick noch teghentwoozdigh ben. Ten 3. watter eylaes ! van my in toecomende tijden

B. Vincent. 6. post Trinitat.

tijden noch mozdē sal. 'T tweede bladt was root; **DAGEN**
 ende dit leert my / seyde sy / mijns bruydegoms
 bloedighe passie. 'T derde was swart; ende hier
 in lese ick / seyde sy / der verdoemden schade ende
 eeuwighe tormenten. 'T vierde was van gout;
 ende hier in lese ick / seyde sy / de hemelsche glorie.
 Siet hier uyt hoe dat den H. Gheest dese deught-
 same vrouwe heeft leeren lesen / soo dat sy met
 David heeft moghen segghen: De letter-konste **Pfal. 70.**
 en hebbe ick niet gheweten; ick sal in-gaen in
 des Heeren machtigheden: Heere ick sal gedenc-
 ken alleen utwer rechtveerdigheyd. Ende dese
 vrouwe sal veel andere beschamē / die in geschre-
 ven boecken wel hebben kunnen lesen / ende haer
 nochtans soo als dese in contempleren niet en
 hebben gheoeffent.

Leest de Ghetijden bande H. Moeder Godts; **VII.**
 oft houdt eenighe andere devotie / na de ghele-
 ghentheydt des tijds die u Godt gegunt heeft.

Den H. Bruno fundateur bande Carthusiers **Plat. 1. r.**
 den / vertroocken zijnde nae Roomen, soo isser een **cap. 34.**
 groot tempeest op-gerefen / ende daer wierdt veel
 van ende teghen dese **Godde** door het in-gebē des
 duyvels ghesproken. Ende aen d'andere syde

verweckte hen de doodt van eenē Doctoor van
 Parijs, wiens stemme als een verbaerlijcke ba-
 zuyne noch daghelijck clonck in hunne ooren:

Door 't rechtveerdigh oordeel Godts ben ick **Pet. Thyr.**
 verdoemt. Sy dan dobberende tusschen de gol- **de Iudicio**
 ven van verscheyden ghedachten / siet soo hebben **particula-**
 sy ghesien eenen ouden man kael van hooft / die **ri cap. 6.**
 van Godts weghen hen beloofden / dat de hepli- **& Rosw.**
 ghe Moeder Godts hunne voorszpraeckster ende **6. Octob.**
 betwaerster soude zijn / soo sy t'haerder eeren da-
 ghelijck

DAGEN ghelijck hare Ghetijden lasen. 'T welck sy hebben gedaen/ende noch doen tot op den dagh van heden toe/om in alle noot ende tribulatie hare hulpe te vercrighen/ende door hare ghebede van allen quaet ende van alle perijckelē der verdoumenisse verlost te moghen worden. Ja sult ghy moghen segghen/ick lese mede de Ghetijden van onse V. Vrouwē / maer ick lese die in 't Latijn: magh dat bestaen /ende behaeght dat Godt den Heere / al en verstaē ickse niet? Ick antwoorde met den H. Iordanus, wien oock eertijts dese vraghe vooz-quam: Ghelijck een ghesteente inde handen van den huys-man sijne weerde soo wel behoudt als inde handen van eenē meester wien de weerde kennelijck is; alsoo zijn de ghebeden soo goet inden mondt van eenen onghelerden/ als van eenen diese verstaet. Ende een request dat van een simpel mensch den Prince obergegeven woerdt/vercrighet soo veel als oft het waer van eenen gheleerden ghepresenteert. Een vande Broeders claeghde by den Abt Pastor: Siet/ Vader/ick bidde /ende daer en is in mijn herte gheene beweginghe / want ick de cracht van de woorden ende hare beteeckeninghe niet en wete. Gaet /seyde den Abt / bidt even-wel soo ghy pleeght; want al en weet eenen beleser de cracht vande woorden niet die hy spreekt /'t serpent nochtans hoorst die ende verstaetse/ende is den beleser onderworpen; alsoo al en verstaen wy de woorden vande dingen niet die wy spreken; de dupbelen nochtans die hoozense en verstaense / sy worden verschrickt ende blieden wech. De Math. 21. kinderē van Ierusalem riepen: Hofanna den sone van David; ende en verstonden niet wat dat sy seyden:

seyden: maer Godt verstondt het / ende het be- **DAGEN**
 haeghde hem. Als ghy dan na de toe-latinghe
 bande **H.** Catholijcke Kercke de Ghelijden leest
 in't Latijn/soo en wilt niet dencken dat de ghe-
 beden vruchteloos zijn/want 't zijn woordē van
 den **H.** Gheest/ende in die (al en wordense van u
 niet verstaen) is den gheest bande **H.** Kercke/ den
 gheest bande duybe biddende en smekende voor **Rom. 8.**
 ons met on-wytsprekelycke suchtingen. Als ghy
 dan u herte maer en begheeft om u met Godt te
 becommen/ ende om u ampt te vol-doen / soo
 sult ghy de vruchten van uwe devotie ende van
 uwe eerbiedinghe tot Godt oock ghetwaer wo-
 den; ja dickwijls meerder verdienē ende vercrij-
 ghen (na de mate bande ootmoedigheyt ende de-
 votie daer ghy mede bidt) als de gene diese ver-
 staen. Dit heeft Godt eertijds aen de **H.** maget **Sur. 16.**
 ende religieuse Lutgardis verthoont: dese hadde **Iun.**
 de gabe van mirakelen / soo datse door het aen-
 raken van hare handē oft speecksel alle sieckten
 verstondt genas. 't volck oberliep hierom haer
 soo seer/datse seyde: Heere / waer toe dient my
 dese gratie/nademael sy my belet om my met u
 te vereenighen? neemtse wech van my/en geester
 my wat anders voor. Wel wat gratie begheert
 ghy? seyde den Heere: sy antwoorde: dat ick ont-
 meerdere devotie te hebben / den Psalter magh
 verstaen. Godt den Heere gaf het haer/ maer sy
 hebondt datse met dese gratie soo niet en voor-
 derde alse ghemeynt hadde: want de eerbiedin-
 ghe van een verborghen my sterie is de moeder
 van devotie; ende een verho len dinck wort neer-
 stelijcker ghesocht/ende met meerdere affectie en-
 de reberentie begheert.

DAGEN Hoozt den H. dienst der Misse. Van den op-
 VIII. ganck der Sonnen tot den onderganck (sprack
 Malach. 1. eertijds Godt / *Malachia aen het eerste*) is mijnen
 naem groot onder de Heydenen. Ende in alle
 plaetsen wordt mijnen namesacrificie ghedaen/
 ende eene supbere offerhande gheoffert. Ick sal
 Gen. 45. gaen/sprack Iacob, ende hem sien/ eer ick sterbe.
 Exod. 3. Ende Moyse: Ick wil daer henen/ en bestien dat
 Cant. 3. groot visioen. Alsoo gaet uyt ghy kinderen van
 Luc. 2. Sion, om met den ouden Simeon, ende met de
 Matth. 2. Wijsen uyt den Oosten te sien den bruydegom
 Cant. 2. staende achter den want/ siende door de vensterē/
 Pius 2. in kijckende door de tralien. Aneas Sylvius, die na-
 sua Cof- maels Paus is gheweest met name Pius den II.
 mograph. verhaelt / dat een seker Edel-man van Illyricon
 in descri- in grooten strydt was / om sy-selben te verhan-
 ptione ghen. Na veel remedien / te bergheefs versocht/
 Europæ. claeghde hy synen noodt aen een Keligieur. De-
 D. Aug. 1. sen indachtigh wesende ghelesen te hebben / dat
 22. de ci- een bande discipelen vanden H. Augustinus, ten
 vit. c. 8. versoeck van eenē Edel-man met name Hesper-
 rius den H. dienst der Misse doende/ de dubbelen
 bande hof-stede verdrebe hadde; riedt den Edel-
 man dat hy daghelijck Misse soude hooren. Hy
 dedet/ ende den strydt hiel op. Te gheviel op ee-
 nen tijdt dat synen Capellaen tot de eerste Misse
 van eenen nieuwen Priester gheroeven zijnde /
 gheenen dienst booz hem en dede. Den Edel-
 man sochte andere ghelegentheyt/ maer die niet
 bindende / en eben-twel niet wil lende dien dagh
 laten passeren sonder Misse te hooren / gingh
 derwaerts henen daer d'eerste Misse soude ghe-
 schieden. Onder-tusschen begonsten syne ghe-
 dachten wederom te wercken/ en hy tradt smaer-
 moedigh

moedigh boozt boet booz boet. **Genē huys-man** **DAGEN**
 die hem tegen quam / verstaende werwaerts hy
 henen wilde / seyde dat hy te laet quam / want
 den dienst was ghedaen. Doen veranderde het
 aensicht vanden **Edel-man** / ende hy viel dooz
 verbaernisse booz de voeten vanden huys-man.
 Desen daer mede lacchende / seyde: Gheeft my u-
 wen mantel / ick geve u de verdienste die ick met
 Misse te hoozen ghehadt hebbe. Den **Edel-man**
 was te vreden / ende gingh met blijdschap sonder
 mantel na de Kercke. Den huys-man gingh me-
 de sijne toeghen / ende den mantel hem om-slaen-
 de / heeft de tentatie aen-ghedaen als een cleedt /
 ende sy is in-gegaen als water in sijn binnenste **Pfal. 108.**
 ende ghelijck olie in sijn beenderen / soo seer dat /
 ghelijck den **Turck** Famagosta, de sterckste hoofst- **Thuanus**
 stadt van Cyprus, dooz vuylen roock en smoock **Hist. 1.49.**
 benautode / ende ten deele ober-viel; alsoo den **ad ann.**
 duyvel hem met domp van desperatie soo raeck- **1571. &**
 te / dat hy wech-gaende sy-selven als ludas heeft **Sur. ibidē.**
 verhanghen noch dien selven morgghen. Den **Matth. 27.**
Edel-man wederom keerende bondt den huys-
 man hangende aen eenen boom / ende verstondt
 dooz Godts openbaringhe alles datter geschiedt
 was: ende en versuynde noyt den **H. dienst** te
 hoorē / om dat den vyandt nimmermeer en sou- **Pfal. 12.**
 de segghen / ick hebbe hem ober-wonnen. **S. Au-** **Lib. 5.**
gustinus verhaelt van sijne moeder **Monica**, dat **conf. c. 9.**
 sy dagelijcky haer in't sacrificie bondt; te weten
 daerom om dat sy haer dagelijcky broodt soude
 ontfanghen / daer sy inden **Pater noster** den ghe-
 heelen dagh soo vperighlyck om riep: want hier
 was't daer sy gheestelijck vercreegh't alder-hey-
 lighste lichaem des **Heerē** / als sy dooz den mont
 vanden

DAGEN vanden **Priester** gheestelijck communiceerde. Doorts en reket niet dat ghy veel soudt versuy-
men van u uytwendighe affairen / als ghy **Misse**
soudt hoozen: want noch die daer wil / noch die
Rom. 9. daer met **Elau** loopt / en vercrjght niet de bene-
dictie / maer den genen over wien **Godt** sich ont-
Ex annal. fermt. **Paschasius Vivas** een **Edelman** van het
Hispan. hof van **Garfias Fernandez** **Grave** van **Casti-**
Osor. **lien**, niet-teghenstaende alle sijne groote beschic-
kinghen / hoorde eben-wel alle dage **Misse** vooz
alle andere dinghen ; ja inde kercke ghekomen
zijnde / gingh hy daer niet uyt oft hy hadde alle
de diensten ghehoort die daer ghedaen wierden.
T ghebeurde onder-tusschen dat **Almançor Co-**
ninck van **Corduba** met eenen grooten legher
van **Moozen** aen-quam / om te bechten tegē den
Grave van **Castilien**. **Vivas** wesende in sijn vol-
len harnasch gingh alleen in de kercke van **S.**
Marten, ende is daer ghebleven tot dat de acht
Missen (na het ghetal vande acht **Religieusen** /
die in dat **Clooster** woondē) al-te-mael uyt wa-
ren. Maer sijnen dienaer verwachte hem buyten
de kercke / betwarende sijn peerdt / lancie en schilt /
ende murmureerde vast op sijnen meester / dat hy
soo langh vertoefde. De **Christenen** vercregen de
victorie; soo nochtans dattet scheen dat niemant
meer daerom gedaen hadde dan **Vivas**: want hy
hadde den standaert den byanden ontweldicht ;
den **Conestabel** ter aerden ghebelt; ende veel **Ca-**
piteynen doodt-gheslagen. Waer over den **Gra-**
be hem heeft doen roepē / om hem te bedancken.
Maer hy was noch inde kercke / ende schaemde
hem vooz den dagh te komen. Comende eben-
wel / siet men sagh op sijn harnasch en peerdt de
slaghen

slaghen ende de wonden/die na d'ooghe den ghe- **DAGEN**
 nen ontfanghen hadde/die sijnen persoon inden
 slaggh hadde gherepresenteert. Waer uyt een-ie-
 ghelijck bekent gheworden is/dat ter-wylen de-
 sen inde **M**. Misse was/den Engel sijn plaetse be-
 dient heeft; want doen zijn de Mooren gantsche-
 lijck verflaghen gheweest/als d'achtste Misse ef-
 fen gheepndicht was. Ghelijck dan ter-wylen
 Vivas Misse hoorde/den Enghel sijnen persoone
 aen-ghenomen heeft/ende beter ghestreden heeft
 dan hy hadde konnen doen; alsoo ter-wylē ghy
 inden **M**. dienst teghentwoordigh zyt/sal den En-
 ghel uwe saken beloopē/beter dan ghy selfs soude
 konnen doen. Wesende dan teghentwoordigh in-
 den **M**. dienst der Misse/soo sult ghy Gode dage-
 lijck dit sacrificie op-offeren/ten 1. tot bereerin-
 ghe van sijnen **M**. naem; ten 2. tot een sacrifi-
 cie van danckbaerhepdt; ten 3. tot een sacrifi-
 cie van versoeninge; ende eyndelijck tot bebrū-
 dinghe van allen quaedt/ende vercrīgginge van
 allen goet. Leest Stracium vande gheduerighe of-
 ferhande des nieuwen testaments. Daer-en-bo-
 ven als ghy den dienst hoort/soo hoort dien met
 ghebooghde knien / ende besondere reberentie.
 Stanislaus Hosius Bisschop van Cracou en kon-
 de van niemandt beweeght worden / om sijn
 kranck lichaem in't bedde te houden/gedueren-
 de den dienst der Misse. Ende seer ghepzaemt
 zijnde / om ten minsten te gaen sitten op eenen
 stoel/antwoorde: *Ep* maect my niet te delicaet/
 dus moet het zijn. 'T en is geenē byomē heldt/
 die sijn peerdt niet en waeght om den dienst van
 sijnen Coninck. Ende **CHRISTVS** mijnen Heere
 ende mijnē Godt heeft het kostelijck cleedt sijn
 lichaems

Stanisl.
 Rescius l.
 3. vitz
 Hof. c. 19.

DAGEN lichaems tot dienst van ons menschen ghegheben: waerom en sal ick dan niet geven tot synen dienst het snoodt cleedt mijns vleeschs / dat als

Iob 13. verrothepdt verteirt sal worden / ende gelijck een cleedt dat ghegeten wordt vande motten. Hy lagh te weten op gheboogen knien / verhief sijne handen na den hemel / ende versocht met tranen barmhertighepdt van den ghenen / vooz wien de colommen des hemels beben / ende zijn verbaert tot synen wille. Den H. Chrysofostomus verhaelt ghesien te hebben de Enghelen ronts-omme den Altaer / als dit sacrificie gheoffert wierdt / staen met sulcken eerbiedinghe / ghelijck die edele Hobelinghen inde teghentwoordighepdt van hunnen Coninck. Een edel Pagie stont met een voockende wieroock-bat inde handt / ter wijlen Alexander den Grooten besigh was om de Goden dat reuck-werck te offeren. Ende 't gheviel in het roeren des wieroocks-bat / datter een gloepende kole viel op den blooten erm vande Pagie / ende hem soo brande / dat den roock des brandts de gheheele Kercke als eenen nebel verbulde : maer den jonghman hiel synen erm onbetweghelijck als een rotse / noch en versuchte niet eens van smerte / ende en schudde synen erm niet / maer bedeckte sijn pijn met swijghen ende lijden / om Alexander niet te stooren onder het sacrificie. Het schaepken vanden H. Franciscus booghde sijn knien als-men onder de Misse het

Bonav. in vit. eius c. 8. §. 7. alder-heylighste Sacrament op-hief / als oft het den Heere aen-biddē wilde. Leert hier uyt ten 1. hoe groote sonde sy doen / die onder den dienst der

S. Ioan. Chrysof. H. Misse clappen ende lacchen. Den H. Chrysofostomus, als hy tot Antiochien verstaen hadde / datter

datter eenighe onder den dienst Godts t'samen **DAGEN**
 gheclapt ende ghelacchen hadden / is soo ontstelt
 ende vergramt ghemest / dat hy seyde verwon-
 dert te zyn / dat den blixem vanden hemel val-
 lende / alle die inde Kercke waren / niet en hadde
 versonden. Ten 2. met wat een respect ende be-
 weghentheydt ghy u draghen moet onder de be-
 dieninghe van het hoogh-weerdigh ende leben-
 digh-makende sacrificie / daer d'Engheleliken die-
 nen / daer de Cherubinen ende Seraphinen ne-
 der-dalen / ende Godts teghentwoordigheydt ee-
 ren / sijne Majesteit ontsien / sijne liefde verwon-
 deren; in de eenigheyt der welcker hy seyde: Dit
 is mijn lichaem : dit is mijn bloedt. Ende den
 H. Ambrosius hier af sprekende / seyde daerom
 wel ten propooste : Dit broodt is broodt voor de
 woorden der consecratie : maer alffer ober-ghe-
 komen is de consecratie / soo wordt van broodt
 't vleesch **CHRISTI**. En den H. Augustinus seyd
 mede : Wy belijden vastelijck / dattet voor de con-
 secratie broodt is ende wijn / dat de nature voort-
 ghebrocht heeft : maer na de consecratie / dattet
 is het vleesch ende bloedt **CHRISTI**, dat de ghe-
 benedijdinghe gheconsecreert heeft. Alle de re-
 dene is in de cracht Godts ; allen het verstandt
 in't gheloobe : dat het kan zyn / is van de macht
 Godts ; dat het is / is door synen wille : dat wy
 het weten te zyn / is van de H. Kercke die niet en
 doolt / ende van de H. Schryfture die niet en be-
 dieghet ; dat wy't niet en begripen / is van de
 cranckheydt des verstandts : dat wy dat niet en
 ghelooben / spruyt uyt den vader der loghenen /
 die in de waerheyt niet en is blijven staen. Ende
 't ghene ick te vozen hebbe gheseydt vande eer-
 biedinghe

Ambr. l. 4.
de Sacra-
ment. c. 4.

D. Aug.
apud Gra-
tian. de
consecrat.
distinct. 2.
Can. Nos
auté, &c.

Cornel.
Musus E-
piscopus
Biton.

DAGEN biedinghe onder de bedieninghe van het H. sac-
 crificie der Misse/dat sult ghy oock verstaē van-
 de eere die ghy ober al het hoogh-tweerdighe
 Sacrament schuldigh zijt te bewijfen; insonder-
 heydt als het in't openbaer ghedraghen wordt.
 Het is kennelijck ghenoech / door wat oorsaecke
 dat het huys van Oostenrijck soo machtigh en-
 de verheben gheworden is. Want het is gebeurt
 in't jaer ons Heeren 1273. dat Rudolphus van
 Oostenrijck/Graef van Habsburgh, op de jacht
 zijnde/ ontmoette eenen Priester die het H. Sa-
 crament tot eenen siecken brochte. Soo heeft hy
 haestelijck van't peert ghespronghen/ende heeft
 den Priester daer op doen sitten/ segghende: Het
 is onbehoorlijck dat ick ryde / ende dat ghy te
 voet gaet/die mijnen Saligh-maecker draeght;
 ende heeft hem alsoo bloots hoofts tot den sie-
 ken gheleydt / ende daer na weder t' huys ghe-
 brocht. Den Priester siende dese groote ootmoe-
 dighe devotie/heeft booz-seydt/dat hy ende sijne
 na-komelinghen Keyfers souden worden van het
 Roomsche rijck. Het welck oock tot desen tijdt toe
 geschiedt is. Philippus den II. Coninck van Spa-
 gnien gingh op eenen tijdt met den bloote hoof-
 de inde processie van het H. Sacrament. Ende
 alsoo het seer heet was/wiert hy getwaerschoutwt
 dat de Sonne hem soude hinderē: maer hy ant-
 woorde:de Sonne en doet niemant hinder op de-
 sen dagh. Dit seyde hy uyt een besondere affectie
 tot de eere en reberentie van het H. Sacrament:
 want ghelijck de Coninghen ende Princen deser
 wereldt met behoorlijcke eere ghe-cert worden /
 niet alleen als sy op haren troon sitten / oft in
 hare paleysen zyn / maer oock als-men haer op
 den

Pierre
 Mathieu.

den wegh ontmoet: alsoo is-men CHRISTO de DAGEN
grootste cere schuldigh / wertwaerts men sich
noeck bindet. Siet num. 7. van jaren.

Ter wijlen den Priester sijn Memento houdt IX.
hoer de levende / soo deylt mede u Memento in
de vijf wondē CHRISTI, ende beveelt ende leght
ten 1. inde wonde van CHRISTI rechter-handt
alle wereltliche Gheestelijckheyt / als den Paus/
Cardinalen / Patriarchē / Bisschoppen / Prelaten /
Canonicken / Pastoors / Leeraers / &c. Ten 2. in-
de wonde van CHRISTI sincker-handt alle
Ordens ende Religiouse Gheestelijckheyt. 3. Inde
wonde van CHRISTI rechter-boet alle wereltd-
sche Overigheyt / als Keyser / Coninghen / Her-
toghen / Marquisen / Graven / Baroenē / Gouver-
neurs / Magistraten / Rechterē / &c. 4. Inde won-
de van CHRISTI sincker-boet alle utwe vrien-
den / maghen / neven / nichten / wel-doenders / be-
kende / ende alle die hen in utwe ghebeden ghere-
commandeert hebben. 5. Inde wonde vā CHRIS-
TUS zijde / met den H. Apostel Thomas, ende met Ioan. 20.
den H. Elzearius Grave vā Arian in Provencen, Sur. in vit.
u-selven / ende de booz-biddinghe ende bekeerin- 27. Sept.
ghe van al de wereltd. Op de selve wijze doet
noeck als den Priester Memento houdt vande
dooden. Ende beveelt de overledene van ieder
staet / als boven. Alleen inde wonde van CHRIS-
TUS zijde beveelt soo-danighe zielen / die gheene
besondere booz-bidders booz haer by Godt en
hebben; oft de ghene / booz wien te bidden / de
meerdere Godts glorie ende wel-behaghen aen
ghelegghen is. Dit was de oeffeninghe van den Roderic.
salighen P. Franciscus Borgia vande Societeyt p. 2. tract.
Issy. Hier-en-boven weest mede ghedachtigh 8. c. 15.

I

d'oesse.

- DAGEN** d'oeffeninghe die de Heydenen wel eertijts ghebruyckten in hunne Goden-diensten. De vrouwen van Egypten alse in den tempel bidden / ende hare Afgoden sacrificien doen souden / sootwaren sy ghecleedt met langhe witte cleederen ; ende hadden in hare rechter-handt een cromhooznken / ende in hare sincker-handt eenen spieghel ; tot ondertwijsinghe datmen booz Godt moet verschijnen ; ten 1. met een witte supbere conscientie / na het vermanē van den H. Apostel :
1. Tim. 2. Ick wille dat de mannen sullen bidden in alle plaetsen / op-heffende supbere handē sonder toornighepdt ende twist. Ende wederom : Hy scheyde vander booshepdt / alle die den naem des Heeren noemt. Want ghy en zijt geenē Godt (sepdt den Propheet) willende de booshepdt. Ten 2. met danck-segginghe ende lobinghe op d'orghelen ende herpen ons gheests ende ons herten. Laet
- Psal. 5. Israēl blijde zyn / sepdt David, in hem die hen geschapen heeft ; ende de dochteren van Sion moeten haer verbliden in haren Coninck. Laetsen sijnen naem loben inden Choor / met trommelen en met Psalter-spel / laetsen hem lof-spielen. Ten 3. met eene berepdinghe van ons te spiegelen ende te verghelijcken in al dat Godts goeden / ende bejaeghelijcksten / ende volmaeckststen wille is.
- Rom. 12. Ick hebbe ghebonden David den sone van Iesse, Act. 13. sepde Godt / eenen man na mijn herte / die allen mijnen wille doen sal. Bidt Godt dat ghy mede doen mooght sijnen Goddelijcken wille / niet in eene sake / maer in alle saken.
- X. Leest u Roosen-hoepken / is't doenlijck / nae u Eccl. 3. gheleghenthepdt. Ghelijck die eenen schat vergadert / alsoo doet hy die sijne moeder eert / sepdt den

den Wijse-man. S. Thomas van Aquinen, wesen **DAGEN**
 de noch een cleyn kindt in doeykens gewonden / Rofw. 7.
 creegh by ghebal een cleyn papierken in sijn Mart.
 handt: ende sijn moeder hem dat uyt de handt
 nemende ende open-doende / bondt daer in ghe-
 schreven Ave MARIA: ende alsoo hy niet op en
 hiel van schreyen / soo moest-men hem 't selbe
 wederom geven om hem te paepen: en daer nae
 stack hy't in sijnen mondt / knautodet met sijn
 tandekens / ende sliktet door: bewijfende dat hy
 met het soch in-soogh de liefde bande alder-suy-
 berste Maghet. Eenem soldaet die hem totter Tho. Can-
 Cisterciensen Orde begaf in sijn oude daghen / tiprat. l. 2.
 wierdt gebraeght banden meester der Provicien / c. 29. 4. 9.
 oft hy sijnen Pater noster konde: maer hy seyde
 neen; ende dat hy dat noyt en hadde kounē lee-
 ren wat hy daerom dede. Den meester na veel
 proevens bebont metter daet alles waer te zyn.
 Den Abt van heeft belast datmen hem den Ave
 MARIA leeren soude: maer eylaes! 't was mede
 te bergeefs / want hy en sprack soo haest het ach-
 terste niet / oft het hoorste was weder vergeten.
 Immers na veel hooft-bzekens wist hy te seg-
 ghen: Weest ghegroet MARIA vol van ghenade.
 Singh hy / stondt hy / was hy binnens huys /
 was hy buyten / gingh hy eenighen trap op oft
 af / sat hy op de trappen / at hy / hy mompelde en-
 de knautode tot elcken beet dese woorzen: Weest
 ghegroet vol van ghenade. En door de menigh-
 buldighē devote verhalinghe creegh hy intwen-
 digh sulcken oberbloedt van hemelsche soetig-
 heydt / dat onder alle uytwendigheden noyt de
 memorie bande h. Maghet uyt sijn herte en
 was / noch de groetenisse van sijnē mondt. Eyn-

DAGEN delijck ghestorven zijnde ende begraven / is nae
 korte daghen boven sijn graf een boomken op-
 gheresen / ende in ieder bladt waren met gulde
 letteren gheschreven dese woorden: Weest ghe-
 groet MARIA vol van ghenade. Ende soo den
 Bisschop selver quam om te bernemen naer de
 wortel van dit boomken / soo heeft hy bevondē/
 dat de wortel voort-quam uyt den mondt van
 den overleden religieus. Godt met dit mirakel
 bevestigende / hoe aenghenaem hem gheweest
 hadde de devotie van desen broeder tot de H. ma-
 ghēt / tot wien wy na sijn exempel behoort al ons
 leven lanck seer deboot te wesen. Want doen
 CHRISTVS hangende aen den autær des Cruy-
 ces / seyde: Siet u Moeder: doen is sy gelijck aen
 Ioan. 19. Ioannes, alsoo aen ons tot een moeder gegeven;
 ende tot een deure om door haer / als door de lee-
 dere van Iacob, tot den hemel lichter te geraken
 Gen. 28. (ghelijck den H. Franciscus dat ghetuyghde / ende
 Plat. 1. 1. riep tot sijne mede-broederen / ende ghelijck dat
 c. 34. bezoesde Maria Aegyptiaca de sondaerffe) aenge-
 Rofw. 2. sien den Sone Godts door haer / als door een lee-
 April. dere tot ons van den hemel is neder-ghedaelt.
 Benessens het Roosen-hoeyken / daer ick hier bo-
 ven af-gesproken hebbe / lesen andere dagelijck
 een Roosen-hoeyken op dese maniere: te weten/
 op de groote teerckens oft graenckens eenē Pater
 noster ende Ave Maria; ende op de cleyne lesen
 sy dese oft dierghelijcke woorden: I E S V, niet
 mijnen / maer uwen wille gheschiede. De heylighe
 Gertrudis pleegh dese woorden dry-hondert
 ende dry-en-festigh-mael achter-een te her-ha-
 len. Van het Roosen-cransken, dat ter eeren vande Hey-
 ligen ghelesen vvordt, siet num. 41. van daghen in't eynde.

Onder-

Onderhoudt vooz den noen stil-swijgentheyt **DAGEN**
 den tijdt van een ure/ende gaet u onder-tusschen **XI.**
 met debote ghedachten vermeyen op u werck.
 Men leest inde boecken der Coningen/dat in het **3.Reg.6.**
 maken ende op-rechten vanden tempel gheen
 gherucht en was/dat men aldaer niet eenē slag
 vanden hamer oft bijl/ oft eenigh ander ijser in-
 strument en hoorde / soo stillekens gingh het
 houtwen voozts van dat machtigh ende schoon
 huys des Heeren. Alsoo moet het oock gaen met
 den inwendigen tempel des herten / daer den he-
 melschen bryudgom in woont/ende als in een
 slaep-camer ghenuchelijcken rust. Dit huys
 wordt groot ende volmaeckt/als het kallen der
 menschen daer op-houdt;als-men sich door spre-
 ken ende veel praten niet en verstroyt / noch uyt
 en stort tot veel clappē ende snappen. Men Ruben
 sone van Iacob wordt gheseyd vooz een male-
 dictie (ende sy daelt ober den ghenen die het stil-
 swijghen niet en onderhoudt) **Gen.49.** Ghy zijt uyt-ghe-
 stort als water / daerom en wast niet. Een fon-
 teyne die onder hier ende daer gaten heeft / en
 kan haer wateren niet op-drybē ende verheffen :
 soo oock een ziele die tot veel wereltsche propoo-
 sten / veel clappen en snateren haer begheeft / en
 kan haer tot de deughdē niet verheffen/noch die
 om hoogh doen wasschen. De badt-stobe en kan
 oock niet warm blijven / maer moet haest ver-
 koelen / als de deuren ende vensteren wijt open-
 staen:alsoo een ziele en kan de liefde Godts niet
 behouden/die altydts den mond open heeft om
 te spreken. Pythagoras dede sijn discipelen vijf ja-
 ren swijghen/om dat sy wijs souden wordē/ende
 wijsselijck konnen spreken. De boghelen hebben

- DAGEN.** sekere tijden van swijghen door het in-gebe van de natuere; ende sy onderhouden dat: ghelijck als de sprinck-hanen inden winter / den nachtegael inden middagh / de gans vliegende ober den berg Taurus. Den Heere Ies vs Christus heeft hy-na sijn gheheel leven lanck ghesweghen / daer hy nochtans soo veel goets konde segghen van het beginsel af sijnder gheboorte. Waerom dit alleen lijck om dat hy ons het stil. swijghen soude leerē / ende dat wy naer sijn exempel 't selve gerne souden onderhouden. Den Abt Arsenius badt op eenen tijdt ende seyde: Heere / stiert my totter saligheydt. Ende hy heeft gehoort eene stemme / segghende: Arseni, vliedt / swijgh / rust; want dit zijn de wortelen om niet te sondighen. Eeneu
- Plutarch.**
l. de Soler.
animal.
- Vit. PP.**
Rosw. f.
528.
- Vit. PP.**
Rosw.
fol. 625.
- XII.** Sprekende / wacht u booz sweiven / bloecken / lasteren / ende oneerlijcke oft logenachtige woorden. Heere / seyde David: en neemt immers van mijnen monde dat woort der waerheyt in geender tijde. Den Cardinael Bellarminus pleeght te segghen / dat hy niet en wiste / hoe een mensch / die tot d'aenschouwinghe vande eeuwige waerheyt trachte te gheraken / het woort der loghentael konde ghebruycken: insonderheydt daer onsen
- Ioan. 18.** Saligh-maker seydt: Ick ben daer toe ghebooren / ende daer toe ben ick gecomen inde werelt / dat ick ghetuygenisse soude geben der waerheyt. Daerom leest-men oock in het leven vanden sel-
- ber

ben Cardinael / dat hy hem noyt van eenige 10^e DAGEN
ghentael schuldigh en kende. Aristoteles pleegh
te segghen; Een en vriendt Plato, eenen vriendt
Socrates, maer meerder vriendinne de waerheyt.
Pythagoras ghebraeght zijnde / met wat te doen
de menschen Gode ghelijck souden worden; ant-
woorde: met de waerheyt te spreken. Ende al
hoe-wel men noyt onsen mond tot logentael en
magh openen / soo en is men nochtans niet ghe-
houden alle waerheyt in't licht te brenghen /
maer mogen die om redenen met behendigheyt
ende aerdigheyt bedecken. Den H. Achanasius Rofw. 2.
May.
ghebraeght zijnde van sijne verbolghers / oft hy
Achanasium niet en hadde ghesien; antwoorde:
Ick hebbe hem ghesien; ende hy en is niet verre-
wech. Den H. Felix ghebraeght zijnde van de ge- Rofw. 14.
Januar.
ne die hem sochten om te brenghen; oft hy den
man Felix niet en kende; antwoorde: ick en ken-
ne Felix niet: te weten / van aensicht. Enighe
Schouten-dienaers braegghden den H. Francis- Chron.
ord, Min.
cum, oft hy den dief niet en hadde sien voer- by
loopen; Francisus de handt in sijne moutwe ste-
kende; seyde: hy en is hier niet gepasseert. Macht
u even-wel van logenen / als mede van snijdende
ende spijtighe woorden. De bijen en konnen niet
woonen op de plaetsen / daer men den weder-slagh
der stemmen hoort; noch oock den H. Gheest in
een huys daer kijnbagie is / daer men tiept ende
ghebeert. Twee oude Eremiten waren in eene Vit. PP.
Rofw.
fol. 515.
telle / ende en hadden noyt met malckanderen
woorden ghehadt. Soo seyde den eenen; laet ons
eens kijnben als andere menschen. Ick en weet
niet; antwoorde den anderen / hoe men dat doet.
Wel seyde den eersten / siet ick legghen daer eenen
steen

DAGEN. steen in't midden/ en ick sal segghen: desen steen is mijn; ende ghy sult segghen/ hy en is den u-
 wen niet/maer den mijnen: hier uyt sal kijben
 komen. Legghende dan den steen in't midden/
 seyde den eersten; hy is mijn. Den anderen ant-
 woorde/ ick hope dattet den mijnen is. Neen/
 seyde den eersten/ 't is den uwen niet/ maer den
 mijnen. Den anderen seyde/ wel is't den uwen/
 neemt hem. Ende dit gheseyt zijnde/ en bonden
 sy niet hoe sy kijben souden. Als ghy oock soudt
 bemercken/ dat ghy niet spreken niet en soudt
 boozderen/ ten 1. soo begheeft u tot het ghebedt.

Aug. 1.9. *conf. c. 9.* Eenem wijfen Religieus seyde tot eene vrouwe-
 persoone: Ick weet/ dat uwen man hardt is/
 ende dat synen neck een ijere senitwe is/ en sijn
 booz-hoof metael: maer gaet henen/ ende bidt
 den Enghel die synen bewaerder is/ dat hy u
 helpe/ ende dat hy hem vermorwe. Sy heeft het
 ghedaen/ ende sy heeft baet ghebonden/ niet min
 als de H. Monica eertijds by haren man Pa-
 tricius. Ten 2. soo en worpt gheen roosen booz
 berckens/maer swijght booz dien tijdt. Abigail

1. Reg. 25. siende haren man boben maten seer droncken/
 en seyde hem niet een woordt cleyen noch groot/
 tot 's morgens toe: als Nabal den wijn verteirt
 hadde/soo heeft hem sijne huys-vrouwe de woord-
 den te kennen ghegeven/ die tusschen haer ende
 David gevallen waren. Een andere vrouwe sey-
 de tot hare bekende: Neemt dese flessche/ en vult
 hier uyt uwen mondt met water ende swijght;
 ter tijdt toe dat uwen man benuchtere/ oft dat
 sijne toornighepdt ober is. Immers als ghy
 spreekt/ gebuyckt geerne dzy woorden; 1. Godt
 zy gelobet; 2. het is mijn schult; 3. bidt booz my.

Maer

Maer behindende u-selven van gemdet ontstelt DAGEN.
 ende waerlijck beroert/ soo en spreeckt niet booz
 dat ghy met Augustus ende Theodosius de Key- Plurarch.
 sers uwen A B C leest / ende wederom soetelijck in Apóphr.
 bedaert zijt. Ick ben beroert / sprack den Pro- Psal. 76.
 pheet/ ende na hem den Abt Moses, ende ick en
 hebbe niet ghesproken. Elifeus den Propheet al 4. Reg. 3.
 hadde hy uut eenen goeden ende Goddelijckē ie-
 ter op Ioram den boosen Coninck ghekeben; soo
 en is nochtans de handt Godts op hem niet ge-
 weest/ ende hy en heeft niet ghepropheet/ booz
 dat sijn ghemoet wederom ghepaeyt was / ende
 door snaer-spel t'eenemael bedaert. Siet num. 11.
 van uren, ende num. 46. van daghen. Als ghy oock
 moet spreken vā persoonē / soo spreecker denicht
 ende goet af/ oft anders swijghet. Het H. Euan-
 gelie als het ten propooste spreeckt van iemants
 sonden ende ghebreken / als van die van Maria Luc. 7.
 Magdalena, van den boosen Hof-meester / van Luc. 16.
 den rijcken-man / soo en drucket meest-tijts nie- Ibidem.
 mandts namen uyt; maer wel alset vermeldt
 van iemandts goede wercken / als van Maria
 Magdalena gaende ten grave / van Lazarus pa- Ioan. 20.
 tientie/ al en wierden hem de broeckens niet ge- Luc. 16.
 geben/ die daer vielen van des rijcke-mans ta-
 fel: om ons te leeren de eere van onsen eben-
 naesten altydts te bewarē: want oock den wijn-
 gaert bedeckt dickwijls en verciert met sijn
 groene bladeren eenen verdrooghdē ende her-
 dorreden olm-boom/ oft die ghevaeckt ende ghe-
 slaghen is vanden blixem. Hierom vermaent
 oock den Wijse-man: Hebt ghy ghehoort een Eccl. 19.
 moozdt teghen uwen naesten/ laetet in u verster-
 ben. Siet num. 13. van uren, en num. 28. van dagen, §. 1.

- DAGEN.** Den vermaerden Apelles, ghebzaeght zijnde waerom hy den Coninck Antigonum, die anders seer schoon van aensicht was / zijdelinghs gheschildert hadde / soo datmen 't ghebzeck van d' ooghe / die uyt was / niet sien en konde? gaf booz antwoozdt: Wat is't van noode anders te doen/daer ick het dus doen kan? Doet ghy mede
- Ezech. 8. alsoo: op dat ghy / door-grabende met Ezechiel den wandt van utve consciencie / en binnē gaende / daer niet en siet de meeste af-grijsselijckheden die ghy doet; ende steeckende daer naer u handt
- Exod. 4. in utwen eygen boesem / de selve met Moyses daer niet melaetsch uyt en treckt / ende niet en hoorst:
- Matth. 7. Ghy hypocrijt / worpt eerst den balck uyt utve ooghe / ende dan suldy sien uyt te worpen den splinter uyt d' ooghe utw's broeders. Den Abt
- Vit. PP. Pastor seyde tot een bande broeders: Weyst in u
Rosw. herte dat utwe sonden zijn ghelijck den balck;
fol. 600. maer de sonden banden Broeder daer ghy zijt in berarghert / zijn ghelijck dit beefken. Den selben
- Vit. PP. Abt seyde oock tot eenen Eremijt / die van eenen
Rosw. misdadighen Broeder gesept hadde / jaeght hem
fol. 595. uyt: daer waren twee menschen op eene plaetse / ende alle beyde hadden sy hunne dooden: maer den eenen heeft synen dooden verlaten ende niet beschreyt / maer is gaen beschreyen den dooden van den anderen. Den Eremijt dit hoorzende / heeft berouwt door dese woorden gheregen / ende niet meer op des anders sonden ghelet / om die te bestwaren / maer op sijn eyghen sonden / seggende
- Psal. 50. met David: *Mijne sonde (maer niet eens anders) is altijd teghen ober my. Siet num. 28. van dagen, s. 3. En lustert oock na gheen achter-clappige tonghen. Want sy zijn argher / seydt den H. Bernardus,*

nardus, ten 1. als de lancie die de zijde CHRISTI
 dooz-steken heeft; want die heeft de doode zijde
 ghequetst; maer dese dooz-steken de lebendighe
 leden onses Saligh-makers/ende de zielen booz
 de welcke CHRISTVS sijn dierbaer bloedt uyt-
 ghestort heeft. Ten 2. argher als de helle; want
 dese pijnicht ende brandt alleen de quaden; maer
 die tasten aen ende raken oock de goeden. Een
 bande Oudt-vaders ghebraeght zijnde wat mu-
 sijke den duybel liefst hoorde? antwoorde: geene
 lieber als van achterclappighe tonghen. Den
 duybel beynsende hem op eenen tijdt in een bese-
 ten mensch / als oft hy seer kranck hadde ghe-
 weest / wierden hem verscheyden gherechten ende
 bancquetten booz-gheset; ende hy en wierdt niet
 ghesont. Eynelijck wierdt hem een gherecht
 booz-ghestelt van achterclappighe tongen/ende
 hy was terstont ghenesen dooz den reuck alleen.
 Wilt ghy dan den duybel niet gelijk zijn / loopt
 wech van menschen / wiens tongen zijn als pen-
 seelen bande duybelen. Siet num. 15. van jaren. Oft
 en kondt ghy niet wech loopen / immers onder-
 breekt dierghelijcke propoosten met andere die
 beter zijn. Thomas Morus Cancellier van Enge-
 landt, hoorzende hy-ghebal dierghelijcke redenen/
 begonst wat anders in te bzenghen ende saghel-
 ders henen / segghende: Andere moghen segghen
 wat dat sy willen; ick segghe dat dat paleys een
 schoon form van boutosel heeft. Siet num. 28. van
 daghen, §. 1.

Staplet. in
 vit. eius
 cap. 13.

Dooz den eten gaet in't cabinet utwer ziele/en- XIII.
 de ondersoect in't kozt utwe conscientie. Ten 1.
 hoe dat ghy u ghedzaghen hebt in het propoost
 's mozzghens ghedaen. Ende oft ghy soudt kon-
 nen

DAGEN nen segghen /'t ghene een vande Oudt-vaders
Niceph. seyde: Ick en wetet niet / dat ick in eene saecke
 twee-maels van den duyvel soude bedzogen zijn
 gheweest. 2. Hoe tot Godt / tot uwen naesten, tot
 u-selven / in woorden / wercken / ghedachten / ver-
 supminghen / van ure tot ure. 3. Hoe in grondt /
Soph. 1. meyninghen ende begheerten / want den Heere
 sal Ierusalem met lanteernen ondersoecken; dat
 is / hy sal oock op d'ooghe letten / op de meynin-
 ghe ende intentie der ghener die goet schijnen te
Gen. 34. wercken. De wet der besnijdenisse / die Sichem
 wilde ontfangen / was wel heyligh; maer eben-
 wel en baette hem niet / om dat sijne meyninge
 bleesschelijck was / ende in Dina eyndighde. Het
Matth. 6. vasten / biddē / aelmoesse geben en baette de Scri-
 ben ende Phariseen niet / om dat alle dese dingen
 geschiedden / om van de menschen gesien te wor-
 den. Ghelijck het oock ghebeurde in Iulianus den
Ammian. Apostaet / den welckē al offerde hy den duyvelen
Marcell. in't verborghen / op dat hy nochtans booz gheen
1. 21. Alf-goden-dienaer en soude bekent staen / soo wil-
 de hy in de dienstē vande H. Catholijcke Room-
 sche kercke tegenwoordigh wesen op dien dagh /
 die-men in de maent van Ianuarius dzy Conin-
 ghen-dagh noemt; op welcken dagh soo wie in
 de kercke niet en verscheen / die en wiert eertijds
 booz gheen Christen mensch gherekent. 'T selve
Orat. in schrijft Gregorius Nazianzenus oock vande ket-
obitu S. terschen Keyser Valens. Wat konde doch al dit
Bafilij. kercke gaen baten / daer het al gheschiedde niet
 om Gode te behaghen / maer alleen om d'oogen
 der menschen te vullen? 'T welck oock plaetse
 hadde in Antonio Picente van d'Ordre der Ere-
 mijten: van wien dooz geheel Italien / Sicilien /
 Spagnien /

Spagnien / de geruchten liepē van grooter heyl- **DAGEN**
 lighepdt ende soberhepdt; ende dat de Enghele
 met hem verkeerden / ende hem daghelijck dien-
 den; ende dat hy sich veertigh daghen ende veer-
 tigh nachten onthiel van alle spijse en dranck :
 daer hy nochtans hem heymelijck onder-hiel
 met ghedistilleert ende gestamppte capoenē ende
 phezanen-bleesch / 't ghene hy verborghen hadde
 in dicke ende sware keerffen / die op-ghebult wa-
 ren met fijn meel ende van buyten van wasch
 waren / maer van binnen hol als een riet. Ende
 in sijnen gordel waren mede hollighede / die ver-
 bult waren met substantie van bochtighe spece-
 rijen / als van dzop-soet-hout / als van stock-
 suucker / &c. daer hy aen soogh : gelijck beschrijft
 Antonius Panormitan. Ende diergelijcke exem-
 pelen sult ghy lesen by Cassiodorum Renium;
 ende by Petrum Ribadineram. Wee den ghenen
 die gheboelen ende houden datter gheenen Godt
 en is / daer David af spreekt: Den ontwijfen heeft
 ghesepdt in sijn herte / daer en is gheenen Godt.
 Dobbelt wee den ghenen die gheboelen ende hou-
 den datter eenen Godt is; en dien niet als Godt
 en eeren noch en ontsien; daer Paulus af spreekt:
 Want als sy Godt ghekent hadden / soo en heb-
 ben sy hem als Godt niet gheert oft ghedanckt.
 Wee alder ween den ghenen die Godt kennen /
 ende sijnen wille ende gheboden vol-brenghen/
 nochtans niet uyt liefde van Godt / maer om
 ghesien / gheacht / ende vande menschen gepresen
 te worden. Doortwaer segghe ick u-lieden / sepde **Matth. 6.**
CHRISTVS, sy hebben hunnen loon ontfanghen.
 Let dan op d'ooghe ende meyninghe uw's her-
 ten / datse recht zy ende simpel; niet als was
 d'ooghe

L. 2. de
 gestis Al-
 phon. c. 2.
 In acroa-
 matis.

L. 2. de tri-
 bul. c. 15.
 Psal. 51.

Rom. 1.

Matth. 6.

DAGEN d'ooghe van den huys-heer / daer den H. Grego-
 L. 2. c. 10. rius af verhaelt / die eenē pelgrim / soo hy meyn-
 de / in-haelde ; overmidts hy claeghde ende riep
 over strate / ende in veel wijcken : Hoozt / ghy
 mannen / hoozt / wat den Bisschop Fortunatus
 ghedaen heeft : eenen pelgrim heeft hy in den
 avondt-stondt uyt-gestooten (hy hadde den duy-
 bel verdreven uyt een beseten mensch) ick soecke
 waer ick soude moghen logeren / ende en vindes
 niet. Den huys-heer dit hoozende / haelde den
 pelgrim in (wesende eenen duybel onder de ghe-
 daente van eenen pelgrim) ende hy toonde wel
 haest / wat gast hy was : want soo sy saten by
 't byer en coutten / nam hy het kindeken vanden
 huysse / ende wierp het in't byer / en het bleef daer
 doodt. Den H. Gregorius die dit beschrijft / die
 vzaeght / hoe den duybel dit heeft derren bestaen /
 nademael hy vriendelijck in-gehaelt was / ende
 waerom hy macht hadde om dit te doen : en hy
 antwoozdt / dat dit daerom gheschiedde / om dat
 den vader den pelgrim in-gehaelt hadde / niet
 uyt deught van gast-weerdigheyt / maer uyt
 toe-wenschinghe van lasteringhe over den heylighen
 Bisschop ; ende om dat hy soude schijnen
 beter gedaen te hebben als den Bisschop. Verre-
 zy van ons soo-danighe meyninghe. Beter dede
 den Coninck Ezechias, die om dat hy niet en
 soude schijnen sijn tranen den om-staenders te
 willen thoonen / heeft sijn aenschijn om-gekeert
 na den wandt / om datse Godt alleen bekent sou-
 den moghen wesen / die siet watter in't verbor-
 ghen geschiedt / ende vergeldt dat openbaerlijck.
 Siet num. 14. van uren, ende num. 28. van daghen, §. 2.

XIV. Leest de benedijdinghe des tafels al staende
 als

als pelgrims / ende als die vā Israël gaende uyt DAGEN
 Egypten. Ende ten 1. neemt de lesse CHRISTI Exod. 12.
 waer : te weten / dat ghy die leeghste plaetse lie-
 ber verkieft dan de eerste. Ende al valter som-
 wijlen eenighe matighe worstelinge hierom aen
 weder sijde / denckt datter sulcken heyligē strydt
 uyt ootmoedighepdt oock gheballen is / ten 1.
 tusschen Iacob den Patriarch / ende tusschen den Gen. 32.
 Enghel / om het wech-gaen. 2. tusschen CHRIS-
 TVM ende S. Ian den Dooper / om het doopen.
 3. Tusschen CHRISTVM ende S. Peeter, om het
 wasschen der voeten. 4. Tusschen Paulum den
 Eremyt ende den Abt Antonium, om 't deplen
 van het broodt / dat de rabe ghebracht hadde.
 5. Tusschen den Gudit-bader Pitiron ende de H.
 maghet Amma, om het geben der benedictie.
 6. Tusschen den H. P. Ignatium ende P. Iacobum
 Eguiam sijnen Biecht-bader / om den boozganck
 te hebben in't sterben. 2. Denckt dat de heylighe Vit. PP.
 mannen / als Iob, Tobias, Ieronymus, Bernardus, Rosw.
 met suchten ende tranen hunnen nootdrift ghe- fol. 738.
 nut hebben / ende als medecijne ; ende dat hen
 dochte / dat altydts dese schrickelijcke stemme
 clinckte in hunne oozen : staet op / ende komt ten
 oordeel. Daerom eer ghy de handt leght op u
 tellioor / sit een weynigh stille / en denckt : Saligh Luc. 14.
 is hy die broodt eten sal in't rijk Godts. Ende
 peyft op de woorden van den Apostel : Het rijk Rom. 14.
 Godts en is noch spijse noch dranck ; maer recht-
 beerdighepdt / bzebe / ende blijdschap inden heyli-
 ghen Gheest. Ende wederom : 'T is best metter Hebr. 13.
 gratie 't herte te bestighen / niet met spijssen / die
 niet ghebaet en hebben den ghenen die daer in
 ghewandelt hebben. Ende bidde Godt dat hy u
 gebe

DAGEN geve de deught van matighepdt: Siet num. 28. van daghen, §. 3. vanden H. Severinus. Want doch de twee woeckenaers / te wetē / den lust des bleeschs ende der rijckdommen / eenighsints te vreden ghestelt zijnde (soo Serapion seyde tot die van Athenen) en konde hy nochtans den derden niet ontgaen: want soo hy nu den vierden dagh hongher gheleden hadde / dzongh hem den appetijt soo seer / dat hy den eysch sijns buyckx moest betalē / wilde hy de doodt ontgaen. Vol-doet dan de gemeyne schuldt des lichaems / ende en wilt niet begheerigh zyn in alle maeltijden / noch en stozt u niet uyt ober alle spijse / want in veel spijfen sal sieckte gheleghen zyn. Door de gulsighepdt zijnder veel ghestorven; maer die sober is / sal sijn lepen verlanghen. Alexander den Grooten siende onder de Brachmannen van Indien eenighe die seer oudt warē / vragghde hen wat maniere van leven datse leydden ? ende wat medecynen sy gebuyckten ? sy antwoorden : gheene andere maniere van leven / ende gheene andere medecyne en ghebuycken wy dan de matigheyt ; ende wy eten maer eens daeghs / en dat van een gerechte. [¶] Selve lesen wy mede van veel Heeren en groote Princen / als van Carolus V. Franciscus Borgia Hertogh van Gandia. Van oberdaedt in eten ende dzincken hebben wy de hermaninghe des Heeren : Siet toe dat utwe herten niet overladen en worden met gulsighepdt van eten / oft met dzonckenschap. Want dese twee dinghen beswaren de herten der menschen / soo dat sy haer niet op-rechten en kunnen / om Goddelijcke dinghen te peysen ende te besorghen. Den H. Basilius leyt dit breeder uyt met twee bequame gelijckenisse.

Wande

Specul.
Histor.
Vincent.
L. 17. c. 85.
& vit. PP.
Rosw. fol.
761.

Eccl. 37.

Luc. 21.

Orat. de
Ieiunio.

Wande welcke d'eerste is van de Sonne en van de dompen: want ghelijck de grobe dompen die uyt bochtighe plaetsen op-climmen/verdupstere[n] ende bedecken den hemel met wolcken / ende beletten de stralen der Sonne/dat sy tot ons niet en kunnen gheraken; alsoo oock uyt brasserije ende dronckenschap worden in ons ontweckt eenighe dompen / die den hemel ons verstandts verdupstere[n] / ende sy ontnemen ons die stralen des Goddelijcken lichts. D'andere gelijckenisse wordt ghetrocken vanden roock/en vande byen. Want ghelijck die honigh-werckende byekens dooz den roock uyt hare korven ghejaeght worden; alsoo oock de wijsheyt Godts/die/als eene bye/voort-bringht in onse zielen het honigh der deughden ende gratien/ende der hemelscher vertroostinghen/en kan dooz gheene sake soo lichtelijck verjaeght worden/als dooz den damp ende roock van brasserije ende dronckenschap. Dooz soo veel aen-gaet de ghesontheyt des lichaems / de Mederijnen ghetuyghen / dat den oorzponck by-kans van alle siekten is de menighe ende verscheydentheyt der spijzen. Ende ter contrarien dat de abstinentie ende onthoudinghe eene moeder is van de ghesontheyt. Doeght hier by / dat oberdaet van eten ende drincken niet alleen schadelijck en is aen ziele en lichaem/maer oock aen het tijdelijck goet; want dese dingen hebben veel rijcke menschen beroyt/ende veel Heere[n] sla-ven ghemaect. Oock soo wort hier dooz ontrocken den armen de aelmoessen van rijcke menschen; want die hen met slechte kost ende dranck niet en ghenoeghen / die sullen lichtelijck hun goet in gulsigheyt berquisten; soo datter vooz

kt

den

- DAGEN den armen broeder niet over en sal schieten: ende alsoo wordt verbult het woordt des Apostels:
1. Cor. 11. Den eenen lijdt hongher / ende den anderen is droncken. Siet dan toe / dat ghy u liever met een kleynken laet ghenoeghen; want ghy bidt: geeft ons heden ons daghelijck broodt. En bemerckt wat ghedaen heeft / ten 1. den Heere ende Vaders van alles; als hy van den begin tot den mensch / den welcken hy na sijn beeldt ende ghelijckenisse gheschapen hadde / gheseydt heeft: Siet ick hebbe u-lieden ghegeven alle krupt / ende alle boomen / dat die u-liede zijn tot een spijse. Waer uyt blijkt dat hy den mensch / oock wesende inden verheben staet van onnooselheyt / als mede daer na / gheene andere spijzen booz-ghestelt en heeft als krupten ende vruchten der aerden / en 't gheswasch der boomen; ende dat gheduerende d'eerste eeuwe des wereldts: welke eeuwe eenen tijdt was van ontrent twee duysent jaren; oft ten minsten van seshien hondert jaren. Ende alleen na den overbloedt heeft Godt gespzoken: Al dat hem roert ende leeft / sal u wesen tot een spijse. Ende wederom: als hy inde woestijne sijn volck heeft willen spijzen: hy heeft hen veertigh jaren lanck met Manna uyt den hemel / ende water uyt een steen-rotse ghespijst en gelaest. Doch Manna was van smake eene spijse ghelijck eenen koeck / van meel ende honigh ghebacken. Siet met hoe soberen noen-mael en abondt-mael / Godt heeft ghewilt / dat sijn volck hen ghenoeghen souden. Een koeck was alle hunne spijse / hunne dranck water: ende sy leefden nochtans al ghesont ende wel te pas / totter tijt toe datse na vleesch begonsten te verlanghen. Ten 2. den Sone Godts / als hy

Hy t'samen een noen-mael ende een abont-mael **DAGEN**
 aen veel duysenden van sijn toe-hoozders wilde **Ioan. 6.**
 bereyden; hy heeft hen booz-ghestelt stucken van
 brooden ende visschen / ende eenen teuge waters.
 Ende na sijne verrysenisse / als hem alle macht
 ghegeven was in hemel ende aerde / heeft hy sijne **Ioan. 21.**
 discipelen een noen-mael gegeven aen den oever
 vande zee / alleen van broodt ende visschen; ende
 daer en woordt niet ghemelt van wijn oft iet
 anders. O hoe grooten vershil isser tusschen de
 maeltijden Godts ende der menschen! De men-
 schen volghen hunne begheerlijckheden / en ma-
 ken van hunnen buyck eenen af-godt; den Co-
 ninck van hemel ende aerde verheught hem met **Phil. 3.**
 slechticheydt / hy heeft sijn vermaeck in sober-
 heydt / om de ziele rijck te maken ende te verbul-
 len. Ende na dit exempel hadde den **H. Augusti-** **Possidon.**
 nus op sijne tafel vzychten der aerden / die-men **in vita,**
 met de handen pluckt / ghelijck zijn ertweten en-
 de boonen; item cruydt daer by; ende somtijds
 booz de gasten ende siecken wat vleesch. Om dese
 ende andere redenen weest matigh / en en toont
 noyt upterlijck / dat u eenighe spijse mis-hacght /
 hoe seer datse u teghen staet; maer denckt ten eer-
 sten / op het woordt vanden **Wijse-man: Het is Prou. 15.**
 beter genoodt te wesen tot warmoes met liefde /
 dan tot een ghemest kalf met haet: ghelijck **Da-**
vids kinderen geroepen waren tot de maeltijt **2. Reg. 13.**
 van Absalon; ende **CHRISTVS** ter tafele vande **Luc. 14.**
 Scriben ende Phariseen. Ten tweeden / dat een
 gherust ghemoet is ghelijck een gheduerige **bro-** **Prou. 15.**
 lijckheyt ende bancket: ende dat hy daer beter
 aen is / die met een goet by gemoedt ende sonder
 sozge ende om-sien broodt eet / en water dzinckt /

DAGEN dan die met onrust ende beschreumtheyt bleesch
 eet / en wijn drinckt / ende in leckernijē leeft. Ick
 ben in't Keyser-rijck ghebozen / seyde Theodosius
 den jonghen / tot eenen monick van Egypten,
 die hem broodt ende sout met olie booz-ghestelt
 ende water te drincken ghegeven hadde; ende ick
 en hebbe noyt sulcken smaek in mijn spijse ende
 dranck ghevonden als heden. Ten berden / met
 den Gudt-bader / daer Dorotheus af verhaelt /
 dat Godt u die spijse selfs booz-stelt. Eenē No-
 vitius hadde onbedachtelijck aen eenē krancken
 Gudt-bader in de plaetse van honigh lijn-saet-
 olie booz-gheset / 't welck stonck / en niet als tot-
 ter lampe nut was. Ende merckende dat den
 ouden man door het ghebzupeck van dien by-na
 tot sterben gheraecte; soo schreyde hy / biel hem
 te boet / kuste die / ende stierf by-na van rouwe
 ende droefheyt. Maer den Gudt-bader hem toe-
 lacchende / seyde: Gy sone / en quelt u immers
 hierom niet: hadde Godt gewilt / dat ick honigh
 soude ghegeten hebben / ghy soudt honigh in dese
 pappe ghedaen hebben. 3. Besozght datter een
 gheestelijck punctken ghelesen wordt tot berase-
 men der ziele. Aen den Keyser Carolus Magnus
 wierde over tafel historien booz-ghelesen ende
 heerlijcke daden der mannen / die over langhen
 tijdt gheleest hadden. Den Cancelier van En-
 gelandt Thomas Morus hoorde geerne over ta-
 fel iet lesen uyt de H. Schriftuere: want den
 mensche en leeft immers alleen van den broode
 niet / maer oock van alle Godts woordt. 4. Na
 den raedt ten 1. vanden H. Augustinus, soo en
 spreekt van niemant quaedt. Siet num. 12. van
 daghen. Noch en woert gheene ijdele dinghen op:
 want

Vit. PP.
 Rosw.
 fol. 571.

Rosw. 28.
 Januar.

Tho. Sta-
 plet. in
 eius vita
 cap. 9.
 Matth. 4.

want dat ware soo veel als oft ghy Iesvs am-
melaken met bloedt bestorte. Ten 2. van S. Lo-
devvijck den Coninck / en spreekt niet heyme-
lijck ober tafel / om andere gheen vermoeden te
geben / dat men van hen quaedt spreekt. 5. Bid-
det als de bede-cloek luydt ten twaelf uren: al-
dus: 1. CHRISTVS is booz ons geworden onder-
danigh totter doodt toe. Weest ghegroet, &c.
2. Ende dat tot die doodt des Cruyces. Weest
gegroet MARIA, &c. 3. Daerom heeft hem Godt
berheben / ende heeft hem ghegeven eenen naem
boven alle namen. Weest ghegroet, &c.

Ghebedt.

Wy bidden u o Heere / siet ober dese utwe familie /
booz welcke onsen Heere Iesvs Christus niet en
heeft ghetwijffelt ghelebert te worden inde han-
den bande quade / ende aen te gaen het tozment
des Cruyces / Amen. 6. Wten noodzucht ghenom-
men hebbende / gaet niet dooz oft betaelt den
werdt / dat is / weest ten 1. Gode danckbaer: ende
denckt / hoe veel datter zijn die hen souden ver-
bljdt hebben met utwen overschot: Siet num. 1. van
Hoogh-tijden. ende datse saligh zijn die ter mael-
tijdt bande byploft van het Lam geroepen zijn. Apoc. 19.
Maer wat quaet daer over- quam eenen sekeren
persoon / die na den eten Godt niet en wilde
dancken / maer eer den duyvel / leest Delrio. P. 1. Disq.
Ten 2. weest oock danckbaer den ghenen die u Magic. l.
geroepen heeft / oft by den welcken ghy u-selven 3. quaest. 7.
ghenoodt hebt / ghelijck CHRISTVS hem selven sect. 1.
noodde by Zacheus, segghende: Heden moet ick
in u huys blijven. Onsen Saligh-maker gingh Luc. 19.
eten nu by de Scriben ende Phariseen / om hun- Luc. 7.
ne hoobeerdigheyt te straffen; nu by de Publi- & 14.
canen Luc. 5.

DAGEN tanen ende sondaren / om hen te brenghen tot penitentie; nu by goede vzienden ende bekende / als
 Ioan. 13. by Lazarus ende sijne susters / om de liefde in hen te bewaren ende te vermeerderē; nu by sijn nichten ende neben / ende bloedt-berwanten / om hen
 Ioan. 2. in hunnen noot te helpen / ende water in wijn te beranderē. Alsoo waer ghy ten eten gaet / maect dat ghy altydts upt-deydt eenighe benedictie immers tot stichtinge der zielen / ende met wenschinghe datse hunnen loon gheschreven mogen binden in het boeck daer't al in staet / daer de wereldt upt gheoordeelt sal worden. *Siet num. 6. van maenden. 7. Hoe ghy berder in jaren gecomen sult zyn / vermijdt usoo veel te meer van maeltijden te hanteren. Berzellai den Galaadyt ghenoodt zijnde van David, om met hem te gaen /*
 2. Reg. 19. *ende aen sijn tafel te eten / seyde: Ick ben heden oudt tachtentigh jaren / zyn mijn sinnen nu subtil om te onderscheydē soet oft bitter / oft magh my boort-aen vermaken spijse oft dranck / oft magh ick boortse hoozen den sanck bande sangers oft sangeressen / laet my uwen dienaar wederom gaen / ende in mijn stadt sterben / ende begraven worden in mijns vaders ende moeders graf. Hierom heeft den Coninck hem ghekust / ende gebenedijdt / ende Berzellai is wederom gekeert in sijne plaetse.*

XV. Daer het noen-mael mooght ghy houden eenighe Godtvuchtighe ende geestelijcke discouren met iemandt / tot onderwijsinghe en onderlinghe vermakinge: Ghelijck **CHRISTVS** hadde met Nicodemus, met het vrouwtken van Samarien, met Moyse ende Elias op den bergh van **Thabor** / ende met die twee discipelen die naer
 Luc. 24. **Emaus**

Emaus ginghen; ende ghelijck Augustinus hadde **DAGEN**
 met sijne moeder Monica; den **H. Benedictus** met
 sijne suster Scholastica; den **H. Franciscus** met **S.**
 Clara; den **H. Raymundus** met de **H. Catharina**
 van Senen. Want immers en moet den hoghe Vit. PP.
 niet altydts ghespannen staen / ghelijck eertydts Rosw.
 seyde den **H. Abt Antonius**. *Siet num. 20. van da-*
ghen, ende num. 11. van Hoogh-tijden. De gagie van
 eenen soldaet en loopt niet alleen als hy becht /
 maer oock als hy eet / drinckt / slaept : en sy booz-
 deren alsoo wel die in 't schip leegh sitten dooz't
 bebel des schippers / als die sweetē van't roepen. fol. 596.
 Ende ghelijcken deel hebben sy ghecregen die by 1. Reg. 30.
 de bagagien bleben / als die ten strijde op-troc-
 ken. Alsoo de verdiensten der rechtbeerdighen
 loopen niet alleen als sy bidden / vasten / waken /
 maer oock als sy eten / drincken / haer vermaken /
 &c. na 't segghen van den Apostel : Den ghenen Rom. 8.
 die Godt beminnen / dienen alle dingen ten goe-
 de. Daer na besoeckt het alder-heylighste Sa-
 crament des Autaers / als boven.

Leest de **Vesperen** / ende de reste der **Ghetijden** **XVI.**
 vande **H. Moeder Godts** / oft houdt eenighe an-
 dere devotie. Ende daer na mooght ghy lesen
 een **Thienken** booz de **Oberledenen** / te weten / in
 deser voeghen : eenen **Pater noster**, ende thien-
 maels het na-bolghende ghebedt; 't welck alsoo
 dickwijls als ghy leest ter eeren vande heyligen
 doeck / daer onsen Heere is in begraven geweest /
 verlost ghy eene ziele uyt het vage-uyer: verleent
 booz den **Paus Clemens den VIII.** als te sien is
 in het boeck van't vageuyer van **P. Martinus**
Roas, cap. 16. **G**odt / die ons in 't heyligh cleet /
 in 't welck u alder-heylighste lichaem van den

DAGEN cruyce af-ghedaen/banden **H. Ioseph** in-getwonden is gheweest / de teekenen utwer passie hebt achter ghelaten; verleent ghenadelijck / dat wy dooz u doodt ende begraeffnisse / tot de glorie der berryfensisse gheleydt moghen worden. Die leeft ende regneert met Godt den Vader in eenigheyt des **H. Gheests** / Godt / van eeuwigheden der eeuwigheden. Amen.

XVII. Leest oft singht de vijf Psalmen accorderende op de vijf letterē van den soeten naem **MARIA**, die ghy elders wel vinden sult.

XVIII. Onderhoudt stil-swijghentheydt / als boven num. 11. van daghen. Die sijnen mondt betwaert / Prou. 21. seyd den Wijse-man / die betwaert sijn ziele. Wy lesen inde **H. schryfture** / dat de hemelen seldē zyn gheopent gheweest / ende dat alleen om ghewichtighe redenen; als / doen het Manna regende; doen **CHRISTVS** ghedoopt wierdt; Stephanus ghesteenight; Paulus bekeert: alsoo moet het gehemelte onses mondts selden tot spreken open-gaen / niet dan als het geoorloft is ende oirbaer / ende van stichtelijcke dinghen / ende die daer zyn tot onderwijfinghe ende winninghe der ziele bā utwen eben mensch ende bande utwe. Een bande Oudt-baderen der woestijne / ghedzeben zijnde dooz 's byandts tentatie / liep wederom na de wereldd toe / ende soo hy onder-twegen herberghde in een Clooster / soo wierde hy versocht om te segghen een woordt van stichtinghe. Ende ter-wijlē hy andere predickte / siet soo is hy selver onder het predicken van Godt gheraecht gheweest / van wille verandert / en met heroutw weder-ghেকেert na sijne celle / segghende met David: 'Ten ware dat den Heere my gheholpen hadde / soo hadde mijne

Exod. 16.
Matth. 3.
Act. 7.
Act. 9.

Vit. PP.
Rosw. fol.
744.

Psal. 93.

mijne ziele seer na by in die helle ghetwoont. *Siet* DAGEN
num. 12. van daghen, en num. 6. van maenden. Doort
 mydet u met de menschen te handelen / vooz soo
 veel als utwen staet immer s lijden kan. Doen
 den Abt Arsenius noch was in't hof vandē Key- Vit. PP.
 ser / heeft hy den Heere ghebeden / segghende: Hee- Rosw. fol.
 re / stiert my totter salighepdt. Ende daer is eene 528.
 stemme ghekomen: Arseni, bliedt de menschen /
 ende ghy sult saligh worden. Proserpina de doch- Ovid.
 ter van Ceres, gaende met hare speel-nooten
 Cyane ende Syrene wandelen na de velden / die
 daer waren ontrent den bergh Æthna; en pluc-
 kende violetten / matelieven / tijdeloosen en nar-
 rissen / is haestigh uyt het midden van hare me-
 de-ghefellinnen van Pluto op-ghe-nomen op sij-
 nen wagen / en na der helle verboert. Eva gingh Gen. 3.
 kijcken ende gapen / ende herwaerts ende der-
 waerts sliagheren door het paradijs; en de slan-
 ghe heeft haer bedrogghen. Dina gingh uyt om te Gen. 34
 sien de dochteren van dien lande / ende Sichem
 heeft haer ghesien ende ghenomen / en van haer
 eere berooft. Semei liep uyt Ierusalem herwaerts 3. Reg. 2.
 ende derwaerts / ende 't is Salomon gheboddt-
 schapt / ende 't heeft hem den hals gekost. Daer-
 om woont by u-selven / ende als eene mussche Psal. 101.
 alleen woonende in't dack. *Siet num. 2. van jaren.*
 Ende onthoudt de dzy salighe raden / die S. Am- Rosw. 28.
 brosius onder-hiel / ende gaf aen S. Augustinus. August. in
 Ten 1. dat hy hem niet gheen houwelijcken en vit. S. Aug.
 soude moeyen / om den twist die daer komit tus-
 schen man ende vrouwe. 2. Dat hy niemandt
 en soude raden om soldaet te worden. 3. Dat hy
 na geen bantquetten en soude gaen / want-men
 daer 't perijckel onder-staet vande matigheyt te

DAGEN verliesen. Oock en wilde S. Augustinus noyt
tusschē vziendē schepdts-man zyn/ maer geerne
tusschen onbekende: want/ seyde hy/ men ver-
liest een bande vzienden/ tot wiens achter-deel
men bonnisse gheeft; maer van de onbekenden
wint-men den ghenen/ tot wiens voordeel men
Matth. 8. oordeeldt. Volght my / sprack eertijds CHRIS-
STVS tot een van sijne discipelen / ende laet die
Vit. PP. doode hunne dooden begraven. Den Abt Pastor
Rosw. fol. versocht zijnde vā sijn suster / om by den Rechter
593. een woordt ten besten te spreken voor sijn susters
sone/ die den Rechter als een quaedt-doender ge-
vanghen ende inden karccker doen woopen had-
de; heeft sijne suster doen seggen: Pastor en heeft
gheene kinderen voort-gebracht. Ende alsoo is
sy wech ghegaen. Maer den Rechter dit hooren-
de/ heeft doen segghen: dat hy't maer met een
moordt beveelt/ ende ick sal hem los-laten. Den
Oudt-vader heeft hem wederom ontboden/ seg-
ghende: Ondersoeckt sijne sake na de wet: ende
heeft hy de doodt verdient / dat hy sterbe; maer
en heeft hy die niet verdient / doet alsoo ghy
wilt. Siet num. 8. van Hoogh-tijden.

XIX. Wuyten tijdt van tafel onthoudt u van eten
oft drincken / soo om de ghesontheydts wille /
als oock om u in matigheydt te oefnenen. Gene
Gregor. 1. als oock om u in matigheydt te oefnenen. Gene
1. Dialog. Religiouse vrouwe-persone gaende in den hof /
cap. 4. ende siende latouwe / heeft die met lust in-ghe-
slocht/sonder daer over het teecken des H. cruy-
ces gemaect te hebben; ende sy is terstont met
den duyvel beseten gheweest / soo den H. Grego-
rius verhaelt. 'T selve quam oock een Leecken-
L. 1. Hist. hroeder over vander Predick-Heeren Ordre bin-
Ord. S. nen Bononien ten tijde vanden H. Dominicus,
Dom. p. 1. c. 6. Ferd. Castell, om

om dat hy sonder oozlof ende sonder benedictie **DAGEN**
des cruyces buptens tijdts ghedroncken hadde.

Den **H. Pachomius** visiterende een seker **Clooster**/sagh den duybel sitten op den top van eenen
bijghen-boom/daer de jonge **Robittien** buptens
tijdts plegen op te climmen ende heymelijck af
te eten;ende hy kende dattet was den duybel der
gulsighepdt. Hy heeft dan een ghebodt gheghe-
ben dat men den boom af houtwé soude/ om d'oc-
casien der sonden wech te nemen: maer den ho-
benier **lonas** wasser droebigh om/overmits dien
beel vruchten droegh. **Pachomius** om den goeden
man niet te verstaen / heeft sijn gebodt niet laten
executeren. Ende siet/'s anderen daeghs is den
boom bevonden van selfs vergaen ende verdoz-
ret met al sijn bladeren. Ende doen vernoeypde
het **lonas** meer/dat hy teghen den sin van sijnen
Obersten hem gheneghen ghetoont hadde om
den boom te behouden / dan het hem wel leede
soude ghetweest zijn te sien dien af-ghehoutven /
gelijck **Metaphrastes** verhaelt. **Eene** oude dienst-
maeght (wiens bligtighepdt de **H. Monica** meer
prees in't stuck van haere tuchtighe op-boedin-
ghe/dan wel de naerstighepdt van hare moeder)
en stondt niet toe / dat **Monica** bupten den tijdt
van tafel soude drincken/al waer't schoon dat sy
grooten dozst hadde. Om dat de quade gewoon-
te van buptens tijdts te drinckē niet en soude in
haer d'oberhandt hebben. Ende door dese ma-
niere brocht sy **Monica** soo verre / datse metter
tijdt van selfs niet en begheerde 't ghene onbe-
tamelijck was: al-hoe-wel sy met wijn-lust in
haer jeught bebanghen hadde ghetweest. Want
ghesonden zijnde van haer ouders om wijn te
tappen/

Metaphr.
in vita
eius c. 44.

Aug. l. 9.
confess.
cap. 8.

DAGEN tappen/settede sy de kan aen haren mondt / ende
 soogh met haer upterste lippen een weynighs-
 ken daer upt. Ende aldus doende/dranck sy da-
 Eccl. 19. ghelijckx hoe langher hoe meer. Ende ghelijck
 de gene die 't cleyu versmaedt / allengskens valt
 in't groot (Siet num. 30. van daghen) viel sy oock in
 sulcke ghewoonte / datse naderhandt by-na volle
 kroeskens met wijn upt-dronck. Maer dese ver-
 etterde apostemie is door de tonghe van een
 slecht onder-meysken gheblemt geweest : want
 dese met Monica klijvende / heeft haer upt een bit-
 ter ghemoedt vermeten ende spytighlijck ghe-
 seydt: Doorz aen en wille ick van u geen woor-
 den hooren / ghy wijn-suppster. Met welcken
 pizickel Monica ghesteken zijnde / sagh terstondt
 op haer schande / ende verfoeyende haer gebzeck /
 heeft 't selve upt gheroeyt ende verwonnen.
 Vit. PP. Eenen Guds- vader hadde booz hem ghenomen /
 Kofw. fol. dat hy in veertigh daghen niet en soude drinc-
 572. ken. Ende als hy seer verhit was / soo wiesch hy
 sijn water-kruycke / en vuidese met water / ende
 hingh die booz sijne ooghen. Ende als hem de
 broeders braeghden / waerom hy dat dede ? soo
 heeft hy gheantwoordt : Om dat ick siende 't ge-
 ne ick begheere / ende 't selve niet nuttende / te
 meer dorstighen brandt soude lyden / ende daer
 door verdienen meerderk loon van Godt te ver-
 crijghen. Siet num. 33. van daghen.

XX. Maer het exempel van Sara de dochter van
 Tob. 3. Raguel, en maectt u niet ghemeenfaem met de
 ghene die in lichtveerdigheyt wandelen / ende en
 boeght u niet met den spelenden. Want ghelijck
 hy dwaes is / die visschen soeckt inde berghen ;
 hasen ende conynen inde wateren ; goudt inde
 boog

boomen: alsoo is hy dwaes die Godt soeckt daer **DAGEN:**
 hy niet en kan ghebonden worden. Maer ghy
 sult vraghen / waer ghy hem sult binden: ick
 antwoorde: waer hebben hem ghebonden soo
 menigh duyfent Martelaers ende Confessozen &
 soo menigh duyfent Sancten en Sanctinnen &
 Ghy en derret voorwaer inde lande van Sassen
 oft Hessen / van Sweden oft Venemercken niet
 loopen om hem te binden: ghy en derret niet
 loopen na Ierusalem, ende andere plaetsen; veel
 min na kaerten ende speel-berderen / na schyben
 ende teerlinghen; na croegen ende kuffen; maer
 loopt inden grondt van u eyghen herte: want
 soo **CHRISTVS** seydt / het rijk Godts is binnen
 u. Groot in't midden van u is den heylighe van **Ica. 12.**
 Israël, sprack Isaias. Wat soeckt ghy dan soo ver-
 re buyten / daer Godt binnen u is. Wie loopt na
 vrende landen / om den medecijn te soecken / dien
 hy weet dat in sijn eyghen stadt ghecomen is &
 Wie soeckt den meester in ander lieden huysen /
 die hem binnen hoort leeren in sijn eygen huys &
 Die herte is de acker daer den grooten schat in ver-
 borghen leyt / ontgraeft die metter ghedachten /
 ende sonder moeyte sult ghy Godt binden. Die
 ziele is het kasteel / daer Godt in woont; uwen
 wille is de slaepcamer / daer hy in rustet. **Den H. S. Aug. in**
Augustinus beclaeghde dat hy soo langhen tijdt **Soliloq. c.**
 buyten se-**selben** ghelooopen hadde om Godt te **31.**
 binden / daer hy van binnen te binden was:
 't welck na dat hy verstaen hadde / soo en heeft
 hy niet gherust op vleesch ende bloedt / noch op
 iet dat buyten hem was / maer heeft hem in-
 waerts in-ghetrocken; ende Godt daer binden-
 de / heeft hy de goetheydt van den selben in blijd-
 schap

DAGEN. schap begonst te gheboelen / ende met bzeughden te ghenieten. Keert u oock van derwaerts / ende sonder kost ende moeyten sult ghy den ghenen binden / dien ghy bobē al bemindt. Begint oock een mis-haghen te crÿghen in de wereldt / eenen af-keer vande sonde / eenen haet van u-selven / ende vande onbolmaecktheydt van den ouden mensch die in u leeft / soo begint ghy tot Godt te ghenaken ende Godt tot u. De plaetse des

Pfal. 75.

Heeren is ghetworden in bzeede vaneen gebzoken / suchtende ende berootmoedicht herte / in bersterben van sy-selven / ende in het aen-doen van den nieuwen mensch die na Godt ghebozen is. Siet num. 9. van maenden. Denckt hoe dat utwe edele ziele niet anders en is dan een cleyu supber vogelken / dat hondert laghen worden ghelept / met roeden / stricken / knippen / netten / ende andere instrumenten. Willet behouden zijn / soo moet blieghen inde locht / ende niet by der aerde. Alsoo wilt ghy mede utwe ziele behouden / soo moet ghy wandelen inden geest / die vanden hemel is; ende niet nae den vleesche / dat van aerde is; niet in danffen oft spz inghen; niet in suppen oft bzaffen; niet in dobbelen ende tuyschen; niet in tijdtvercoztingē van ijdele spelen. P. Franciscus Bor-

Rosw. 30.
Septemb.
in eius vit.

Surius 25.
August.
& prax.
Spirit.
Sales p. 3.
cap. 32.

gia pleegh te segghen / dat men in't spelen verloor vier jutweelen; den tijdt / 't gelt / de devotie / ende dickwijls de consciencie. Den grooten Coninck S. Lodevvijck vernomen hebbende / dat sÿnen hzoeder den Hertogh van Anjou speelde met den Heere van Nemours, al-hoe-wel kranck van lichaem / stondt op / ende komende al waggelende inde camer / wierp 't speel-berdt met de teerlinghen / ende een deel van't gelt ter vensteren upt.

'T selve

'E selve bede oock de H. Antoninus Artsch-Bis-
 schop van Florencen, als hy by-gebal passeerde
 daer-men tupschte/dobbelde/ende andere on-ge-
 oorlofde spelen speelde/ als oft sy daer hun ampt
 af maecten. Hier mede nochtans en worden de
 eerlijcke vermakinghen niet verboden/als op de
 lupte oft andere instrumenten te spelen. Den H.
 Dunstanus speelde seer fraey op alle instrumen-
 ten. Ende 't ghebeurde op eenen tijdt dat sijne
 cither hanghende aen den wandt / van selfs
 speelde/ende datter eene stemme onder-liep dus
 singhende : de zielen der Heplighen verheughen
 haer inde hemelen/die CHRISTI boetstappen na-
 ghevolght hebben; ende om dat sy t'sjunder liefde
 haer bloedt ghestort hebben / daerom verblijden
 sy haer met CHRISTO sonder eynde. En hy nam
 het/ als oft Godt hem daer mede hadde willen
 leeren / wat hy op sijn cither behoorde te spelen;
 te weten / om daer mede den Heere ende sijnen
 Heplighen te loben; en om andere/daer hy mede
 verkeerde/te betweghen tot hemelsche liefde. Het
 selve in-sien hadde mede den Coninck David; 1. Paralip.
23. v. 5.
 ende daerom hadde hy in den dienst des Heeren
 vier duysent sanghers/den Heere singhende ende
 lobende op alle instrumenten. Ende 't gene ick
 segghe van op d'instrumenten te spelen/is mede
 te verstaen van andere oeffeningen/als ter jacht
 te gaen / te kaetsen met den ballon oft ander-
 sints/spelen met de palemallie/naer den rinck te
 steecken/schaken/&c. die alles goet ende toe-ge-
 laten zijn/ ende by wijlen om redenen oock van
 heplighe mannen ghehanteert zijn ghetweest/als
 van S. Ian Euangelist, S. Elizabeth van Honga-
 rijen, den H. P. Ignatius, S. Bernardus, &c. Siet Ribad. l. 5.
num. 15. cap. 10.

DAGEN

Rosw. 2.
Maij, in
eius vita.Rosw. 19.
Maij, in
eius vita.1. Paralip.
23. v. 5.Siet Ribad. l. 5.
num. 15. cap. 10.

DAGEN num. 15. van daghen. Want de castagnien springen
uyt het byer / 'ten zy ghy haer gheeft wat lochts
ende openinghe; ende die jonghe spruyten ber-
sticken haer inden hof / als ghy die ronts-om in
eenen pot besluyt ende haren byzdom van was-
schen te seer beneemt / gelijck S. Anselmus Artsch-
Surius 21. April. Bisschop van Cantelbergh pleegh te segghen.
Maer men moet sich alleenlijck wachten van't
selve boben maten te doen / soo van den tijdt als
in't ghetwin; als oock van sijne begheerte daer
niet te seer op te setten: ende daerom de winnin-
ghen lieber den armen uyt te reycken / dan by u
te houden. Den H. Augustinus oudt wesende /
Aug. 1.1. conf. c. 9. & 10. clacghde dat hy al te langh liep spelen doen
hy noch een kindt was. Ick speelde met den bal /
scyde hy / een jonckken zijnde; ende ick wierde
daer door belet om tot de gheleertheyt eben ghe-
ringhe te komen: ende ick sondighde vooz u /
mijn Heer mijn Godt / doende tegen 't bebel van
mijn ouders ende meesters. Mensiet / Heere / ghe-
nadelijck dese dinghen vol ijdelhepds ende sot-
ternije; ende verlost ons hier van / die u nu aen-
roepen. Siet num. 11. van Hoogh-tijden.

XXI. Dooz / oft naer het abont-mael leest de Room-
Tho. Sta- sche Litanie der heylighen / oft een bande Lita-
pl. in eius nien na den eyfch des daeghs. Oft met Thomas
vita c. 9. Morus dzy bande Psalmen van David: Godt
Psal. 50. ontfermt u mijnder / &c. Tot u Heere heb ick
Psal. 24. mijne ziele op-gehebe / &c. Godt zy onser berm-
Psal. 66. hertigh / ende hy ghebenedijde ons / &c. Hier na
leest Salve Regina, &c. Meest ghegroet Conin-
Psal. 129. ginne / &c. Ende in't lest / De profundis, &c. Wt
de diepte o Heere / &c. met een ghebedt vooz de
oberledenen. Daer na dzy Ave Maria ter eeren
bande

bande Enghelsche groetenisse/als de bede-cloek **DAGEN**
 clept. Aldus : 1. Den Enghel des Heeren heeft
 gheboodtschapt **MARIAE**, ende sy heeft ontfan-
 ghen vanden **H. Gheest**. Weest ghegroet, &c.
 2. Siet de dienst-maeght des Heeren / my ghe-
 schiede na u woordt. Weest ghegroet, &c. 3. Het
 woordt is vleesch getwordē / ende heeft in't mid-
 den van ons ghewoont. Weest ghegroet **MA-**
RIA, &c. Ghebedt.

Wy bidden u / o Heere / stort in onse herten utre
 gratie/op dat wy/die door de boodschap des En-
 gels bekent hebben de Mensch-wozdinge **CHRIS-**
TI utw's Soons / moghen door sijn passie ende
 cruys komen tot de glorie der verrijfeninge / door
 den selven **IESVM** Christum onsen Heere. Amen.
 Hier na mooght ghy lesen oft laten lesen de Le-
 gende vanden Heplighen des teghenwoordigen
 daeghs/oft immers de memorie vanden Hepli-
 gen van dien dagh/na d'ordze van het Roomsch
 Martelaren-boeck van Baroniüs, ober-gheset
 door Henricum Adriani. Laet na d'ordonnantie
 van S. Carolus Borromæus het meeste des huyf-
 ghesins hier toe by-een gheroepen worden. Den
H. Franciscus Xauerius gingh in Indien tusschen
 licht ende doncker met een schelle in sijn rechter
 handt / ende met een lantearne in sijn sincker-
 handt / ende riep: Bidt voor die van hier zyn
 ghescheyden : dat haer Godt in sijn rijck wil
 leyden.

Door het slapen-gaen besoeckt het alder-heyl- **XXII.**
 lighste Sacrament des Nutaers / als boven.
 Den **H. P. Franciscus Xauerius** en liet hem ner-
 ghens liever binden als inde kercke: ghelyck
 mede voor hem ghedaen hebben de **H. Grego-**
rius

Tursel. l.
 2. eius vi-
 ta, cap. 17.
 & lib. 3.
 cap. 7.

Horat.
 Tursellin.
 l. 6. in eius
 vit. c. 5.

DAGEN rius Nazianzenus, Basilius, ende de H. Catharina van Senen, die nergens vzyet en was / soo sy seyde / banden ober-bal van quade ende leelijcke ghedachten / dan als sy inde kercke was. Den H. Dominicusen hadde by-na gheene andere celle dan de kercke: want na dat hy hem met winninghe der zielen besigh ghehouden hadde; soo verrock hy hem inde kercke als na het comptoir sijns Heeren / ende begaf hem daer tot lesen / bidden / mediteren; ende boeghde hem by d'Enghele die daer present waren by CHRISTVS in het H. Sacrament. Siet num. 1. van Hoogh-tijden, en num. 2. van jaren.

XXIII. Ondersoeckt uwe conscientie / als oft ghy dien nacht soudt moeten sterben / ende vooz Godts oordeel verschijne. Denckt oock / waert by aldien dat den duyvel u moeste beschuldige / oft dat ghy selfs eenen anderen persoon vooz-haddet / en sonder niet wel wat ghebonden worden / insonder-
 Psal. 18. hepdt daer David seydt: Van mijn verborghen sonde reynight my / Heere / en van vromde sonden
 1. Reg. 15. spaert uwen dienaar: want gelijk Saul sondigh-
 2. Reg. 24. de in't sparen van Agag; ende David in't tellen
 Act. 9. sijns crijghs-volck; ende Saulus in't verolgen der Kercke Godts; sonder vzoeghen ende sonder te weten dat sy sondighden: alsoo vallen eenighe in sware sonden vooz schuldighen ontwetentheydt / sonder de sonde te kennen vooz sonden / en sonder vzoeghen hunder conscientie. En daerom seyde
 Psal. 24. oock David: De sonden mijnder jonckheydt / ende mijne ontwetentheden en wilt Heere / niet gedachtigh wesen. Bellarminus verhaelt / dat eenen
 L. 2. de ar- te mor. c. 6. sekere Bisschop wesende sieck totter doot toe / gebzaeght wierdt van eenen Pziester / hen beyder vziendt /

bziendt/oft sijne consciencie gerust was? hy ant- **DAGEN**
 woorde/ dat door Godts gratie hem geene swa-
 re saken en woeghden van sijn leste biechte. Den
 Priester braeghde hem/oft sijne consciencie hem
 niet en woeghde van versumpenissen? aenghe-
 sien den Apostel soo sozghbuldelijck de Bisschop
 Timotheum vermaende: **Wedickt het woordt / 2. Tim. 4.**
 weest daer neerstigh in/ 't zy dattet gelegen is oft
 onghelegen/berispt/smeect/strafst met alle lijdt-
 saemheydt ende leeringhe. Dit gehoozt hebben-
 de / soo suchtede den goeden Bisschop uyt den
 grondt sijns herten/ende seyde: **Jnder waerheyt**
mijne versumpelijckheden maken my verbaert!
 ende dit gheseydt hebbende / soo begonsten sijn
 ooghen bloeden van tranen te storzen. **D'Engel-**
en braeghden eertijds de duybelē/waerom dat **Vit. PP.**
su't wilden beletten/dat den H. Antonius niet en **Rosw.**
soude moghen op-gheboert worden na den he- **fol. 52.**
mel: aenghesien hy gheene sonden en hadde die
't selve mochten beletten? Doen begonsten su
hem te beschuldigen van allen 't quaedt dat hy
ghedaen hadde van sijne gheboorte af. Antonius
tot su-selven ghekomen zijnde / dede niet dan
suchten ende weenen ober sijne versumpenissen
ende ober d'onachtsaemheydt der menschen/die
soo sozgheloos leben/als oft su niet eenē vyandt
en hadden; ende als oft het sweerdt van Godts
oordeel ober hunne hoofden niet en hingh; ende
alsoo henen loopen blinder ende botter als de
ezellinne van Balaam. Siet num. 7. van maenden. **Num. 22.**

Den H. Abt Antonius pleegh sijne discipels te **X XIV.**
 bermanen / datse immers gheduerigh dencken **Vit. PP.**
 souden op dese woordē van den Apostel: **En laet**
de Sonne niet onder-gaen ober u gramschap. **fol. 50.**
Ephes. 4.

DAGEN Ende oer de gramschap alleen niet/maer oock niet oer eenige andere sonden: op dat de Sonne ende de Maene in gheender tijdt ghetuyghen en zijn oer onse misdaden. Den Abt Elias woonende in't hooghste der wildernisse veertigh jaren lanck/twierdt ghebraght van den Abt Ioannes, wat voortganck en profijt hy ondertusschen ghedaen hadde: hy heeft gheantwoordt: De Sonne en heeft my noyt sien eten. Den Abt Ioannes heeft gheseydt: Noch my en heeftse noyt gram ghesien oft verstoort. Wy lesen oock van den Abt Agatho, dat hy op eenen tijdt seyde: Ick en hebbe noyt al willens gaen slapē / behouden: de teghen iemandt eenighe droefheydt; noch ick en hebbe niemandt laten gaen slapen / die iet teghen my hadde. Den H. Ioannes Patriarch van Alexandrijen, zijnde met Niceta den Raedtsheer den gheheelen dagh in verschil ghetweest; liet eyndelijck door synen Vicaris aen Niceta segghen: mijn Heer/de Son loopt onder. Welcke korte woordē het herte van Niceta schielijck soo gheraecht hebben / dat hy op staende voet den Vicaris volghende/den Artsch-Bisschop te voet gheballen is / segghende: H. Vader / voort-aen ben ick tot uwen wille. *Siet num. 28. van dagen, 5. 7.* Laet ons oock den hemelschen Vader met een heel ghebroken ende verootmoedicht herte te voet vallen/er de Sonne onder-gaet / niet wetende oft ons leven / ghelijck het leven van Balchasar den Coninck van Babylonien, eenen sone van Nabuchodonosor, oock in deser nacht ons mocht ontballen: na 't ghene den Heere seyde tot den op-siender van synen boomgaert: Hou wet dien af / want waer toe beslaet hy die aerde?

Vir. PP.
Rosw.
fol. 569.

Vir. PP.
Rosw. f.
314.

Vir. PP.
Rosw.
fol. 186.

Pfal. 50.
Ephel. 4.

Dan. 5°

Luc. 13.

En

En is't niet in onsen tijdt ghebeurt / dat eenen **DAGEN**
 jongh-man latende den tijdt van biechten te
 Paesschen voor-by gaen / om dat hy eenen ande-
 ren met doodelijcke vyandschap verbolghde /
 dickwijls vermaent wierdt van aenstelijcke
 gheestelijcke personen / dat hy hem beter soude
 beraden ende tot biechte stellen. Syndelijck om
 sich van hen t'ontslaen / seyde hy : dat hy naer
 acht daghen dat doen soude / denckende dat hy
 hem onder-tusschen van synen vyant wrecken
 soude. Maer eplaes! hy ordineerde van den tijdt
 eer hy dien hadde/ghelijck als Nicanor dede/ die ^{2. Mach.}
 de Joden verkocht eer hy-se hadde; alsoo dede de- ^{8.}
 sen jongh-man met den tijdt: maer hem en zijn
 gheen acht uren lebens ghegunt; want gaende
 van hen wech/ende woorden crijghende met syn-
 nen broeder/is hy van dien soo snel en fel door-
 steecken/ dat hy oock den salighen naem **I E S V**
 niet en konde upt-spreken. *Siet num. 17. van jaren.*

Denckt op den Edel-man Rolandus, die / na **XXV.**
 dat hy den gheheelen dagh met spelen/banquet- ^{Plat. de}
 teren ende dansen ober-ghebrocht hadde / seyde ^{bono stat.}
 des abonts tot syn ghepeysen: Waer is nu die ^{Rel. 1. 3. c.}
 feeste ende de ghenuchte vanden geheelen dagh & ^{vltim.}
 ghelijck desen dagh wech is / soo sal het gheheel
 leven voor-by gaen/ende daer en sal ten laetsten
 niet blijven dan een langh ende laet beroutwen/
 ende een waerachtigh segghen met Petrus: ^{Luc. 5.}
 Meester/den gheheelen nacht arbeudende / en hebbe
 ick niet ghevanghen. Ende heeft des anderen
 daeghs een Religieuus leven aen-ghenomen.
 'T selbe heeft oock ghedaen Theodorus eenen ^{Vit. PP.}
 edelen jongelinck van veertien jaren; want soo ^{Rosw.}
 hy sagh dat op eenen sekerē feest-dagh het huys ^{fol. 124.}

DAGEN van sijn ouders al te heerlijk en kostelijck was /
 ende daer-en-boven van alle goederen overbloe-
 digh vol; heeft hy by sy-selven gheseydt: Wat
 sal't u baten / ô Theodore, oft ghy schoon de hee-
 le wereldt ghetwonnen hadt / ende u met de ver-
 ganckelijcke ijdele genoechten ende wellustighe-
 den over al ghenoeghende / u van die eeuwighe
 ende onsterffelijcke goederen beroofde; want nie-
 mandt en kan hem met de teghentwoordige wel-
 lusten versaden / ende de prijzen der eeuwiger glo-
 rie verdienen. Hier over in tranen bloeyende /
 ende Godt aen-roeyende / heeft hy by sy-selven
 over-leyt / hoe hy in een clooster wilde gaen / op
 dat sijne ziele in doodelijcke sonden niet en soude
 versmooren; maer door Godts gratie verlost
 zijnde / hem in alles hier soude loben ende glori-
 ficeren; ghelijck 't gheschiedde. *Siet num. 10. van
 Hoogh-tijden.* Denckt mede alsoo: ende na de ver-
 maninghe van den H. Abt Pachomius, soo laet
 uwe ziele tot elck lidt haers lichaems segghen:
 eer ons de doot van malckanderē scheidet / laet
 ons bromelijck strijden / volherdelijck staen / man-
 nelijck bechten / sonder traegheydt Godt dienen.
 Ghy ooghen wilt in tranen bloeyen! ghy tonge /
 handen ende voeten betoont uwen edelē dienst!
 ghy leden scheidet en speent u vande wellustig-
 heydt des vleeschs / eer de doot dat doet; ende eer
 ick't te spade beclaghe / segghende: Wee my / dat
 ick aen u ghebonden ben ghetweest; en om uwen
 't wille de straffe der eeuwiger verdoemenisse
 ontfanghe. Maer ter contrarien / toont liever / o
 lichaem / uwen blytighen dienst; op dat ick hier
 na in den dagh der verrijfentisse my met u mach
 verblijden / ende u verwelcome / segghende: Weest
 ghegroet

Vit. PP.
 Rosw. fol.
 134.

Cant. 2.

ghegroet mijne bzuypdt/staet op mijne bziendin^r DAGEN
ne/ende komt by my: den winter is vooz-by/
den slagh-reghen is ghepasseert: Godt heeft met
ons sijnen wille ghedaen. Ghy hebt my by-ghe-
staen in allen arbeydt/ in vasten en waecken / in
honger ende dozt; dat crups der penitentie heb-
by ghedraghen. 'T is reden dan/dat ghy/'t gene
dat ghy gesaeyt hebt al weenende/nu met blijd-
schap maeyt; ende ghy u deel oock nemet van
der eeuwigher glozie / aenghesien ghy my ghe-
holpen hebt/om de eeuwige glozie te verdienen.

Dit bedenckende den H. Apostel Iacobus de Min- D. Hier. l.
der, booghde daghelijckx hondert-mael sijne le- de viris il-
den tot CHRISTVS dienst; ende sijne knien waren lustr. &
soo van het knielen verhardt ende vertweert/als Rosw. 1.
de huyt bande kemels. Den H. Bartholomeus May.
Apostel dede sijn ghebedt hondert-mael alle da- Sur. 24.
ghen / ende soo dickwijls alle nachten. 'T selbe August.
heeft oock ghedaen den Abt Apollonius: en in't Vit. PP.
Clooster van den Abt Apollo, 't welck is in Rosw. fol.
Thebaida, was een Oudt-vader die in sijn celle 460.747.
ken/daer hy pleegh te staen ten ghebede/ knielde Ibid. 913.
op een plancke; welcke door sijn gheduerigh ge-
bedt ende knielinghe / meer dan vier vingheren
uyt-geholt was.

Da den raedt van den Conincklijcken Pro- XXVI.
pheet David, segghende: In de nachten heft op u Psal. 133.
handen in't heylige/ende gebenedijdt den Heere.
Ende wederom: Dat op-heffen mijnder handen Psal. 140.
laet wesen als een abont-sacrificie: soo heft als
met Moyses uwe handen na den hemel; en leest
een crups-ghebedt van eenen Miserere, oft van
dzy Pater nosters, ende dzy Ave Maria, met eenen
De profundis; in de plaetse dat den H. Domini- Rosw. 4.
cus August.

DAGEN cus dzy-mael alle nachten sy-selven disciplineerde : de eerste discipline was booz sijn sonden ; de tweede / booz de sonden van sijnen naesten ; de derde / booz de zielen des vage-uyers. Daer na kust ootmoedelijck de aerde / ter eeren dat uwen Saligh-maker om u tot stof ende aschen neder-ge-daelt is / ende in 't hofken op sijn aensicht ter aerden viel : ende seght : Godt weest my sondaer ghenadigh. Den H. Iacobus de Minder hadde weeren op sijn booz-hooft / om dat hy 't selve teghen d'aerde leyde als hy badt. Besprenght boozts u ende uwe rust-plaetse met wy-water / biddende den Heere / dat hy u besprenghe met den dauw sijns bloedts ende sijnder gratien. Ontcleedende / bidt Godt dat hy u ontcleede van alle sinnelijcke liefde / ende quade gheneyghlijckheyt. Ende versuchtende / segghet : O Heere / den dagh is ghepasseert / en den nacht komt aen : wanneer sal den daghe eens komē / na den welcken geenē nacht en sal volghen ; den dagh die van gheenen avondten weet ; den dagh der eeuwigheyt / daer de Sonne nimmermeer en sal onder-gaen ! maer doch / Heere / ghy kent onse broosheyt / ende soo langhe als wy hier zyn / na den dagh soo geefdy de duysternissen des nachts / tot ruste der menschen. Als ick dan mijn lichaem stelle tot rusten / gheeft inwendige ruste aen mijne ziele door volkomen vergiffenisse van alle mijne sonden / op dat ick niet en slape met eene quade conscientie. Ende ghelijck ick nu met vrede in-gae in mijn bedde / gheeft my alsoo ten eynde van mijne daghen in-geleydt te worden in het graf met ruste ende vrede. Ende als den nacht sal komen / dat mijne lichaemelijcke oogen sullen sluyten / en de

crach

Luc. 18.

Rofw. 1.
Maij.

crachten des lichaems my sullen begeben / ende **DAGEN**
 de duysternissen des doots my sullen bevangen/
 zyt ghy dan myn licht inde duysternisse / ende
 mijne sterckte in alle kranckheydt / ende inde
 doot mijn lebē / op dat na dien nacht / den dagh
 der eeuwigher claerheydt my magh op-gaen.
 Amen. Doorts weet dat een mensch van goeder
 conscientie ende gheruster herten veel sachter
 slaept doock op de aerde / dan wel een met onghe-
 rustigheydt op een verguldt bedde vol sachte
 pluymen ; gelyck Phocion van Athenen pleegh **Phocion**
 te segghen. Als ghy neder-leght / by abontuere **apud Sto-**
 naeckt na der ziele / soo draeght sorghe dat ghy **baum,**
 u eerlyck bedecket. Den **H. Dominicus** sagh eens **serm. i. de**
 by nachte / dat de **H. Moeder Godts** / verghesel- **prudent.**
 schapt zijnde met de **H. Maeghden Cæcilia** en- **Sur. in vit.**
 de **Catharina** , besocht alle de cellen der broede-
 ren / ende die met wij-water besproeyde : maer
 datse eene celle voor-by ginck / overmidts dat
 daer binnen eenen Broeder lagh en sliep / niet na
 alle betamelijckheydt ghenoeghsaem bedeckt.
 Ter-wijlen ghy dan ten toone ghestelt zyt voor **1. Cor. 4.**
 d'ooghen van Godt / vande Enghelen / ende der
 menschen / soo bemint 't jutweel vande eerbaer-
 heydt ; ende met seeghbaerheynt neder-leggende /
 mooght ghy u laten voor-staen / dat ghy ligghet
 by de cribbe **CHRISTI** , oft op de borsten van **IE-**
SVS met **S. Ian Evangelist** , oft by de bloedighe pi- **Ioan. 13.**
 laer / by het **Cruyce IESV** , by sijn graf / &c. Ende
 pepst / dat ghy by abontuere voor den morggen
 inde doot-kist sult legghen / waer uyt ghy niet
 op-staen en sult / dan ten uitersten daghe. In den
 midder-nacht quam daer eenen roep : Siet den **Math. 25.**
 Wyudegom komt / gaet uyt hem te ghemoet.

DAGEN Oft betommert u met eenige andere debote ghe-
 Recueil dachten/ende rust in die. P. Bernardus Colnago
 des hom- bande Societeyt IESV leyde by hem in sijn bedde
 mes de la een crucifix / ghedurende den vasten; een cleyn
 compagn. IESVS beeldeken / ghedurende den tijdt van Kerf-

misse/ende soo voorts verscheyden beelden na de
 verscheydenheit der tijden ende der mysterien:
 ende hy songh met devotie eenighe liedekens /
 passende op het mysterie van dien tijdt: es dus
 een groot deel des nachts / ja by wijlen gheheele
 nachten ober-ghebrocht hebbende in devotie /
 verbiel in slaep; soo nochtans dat hy met de
 Cant. 5. Wypdt mocht segghen: Ick slape / ende mijn
 herte waeckt.

XXVII. Ontstelt u niet dooz beel droomen; want hier
 Eccl. 5. in is beel ijdelhepdt. Als ghy nochtans u-selben
 soudt bevinden in eenen staet van doodt-sonde/
 soo magh ick wel lijden / dat ghy die droomen
 treckt tot waerschoutwinghe om utwe sonden te
 biechten / u leven te beteren / ende de deught te

Rosw. 27. oeffenen. Iosaphat den sone van Abenner Co-
 Novemb. ninck van Indien, in slaep gevallen zijnde/doch-
 te hem dat hy sagh de glorie der Heyligen; ende
 daer nae de pijn der verdoemden: ende creegh
 hier dooz eenen schroom bande sonden / tot de
 welcke hy dooz list der vrouwen aen-ghelockt
 wierde. Den Bisschop Troilus siende in sijnen
 Vit. PP. slaep een seer schoon ende kostelijck paleys met
 Rosw. eenen tijtel boven de poozte: te weten: Dit is de
 fol. 196. eeuwighe wooninge / daer den Bisschop Troilus
 in rusten sal; was seer verbljdt van dit visioen.
 Maer terstont daer na wierdt desen tijtel upt-
 ghebaeght/ende een ander in de plaetse ghestelt;
 te weten: Dit is de eeuwighe wooninghe van

Ioan-

Ioannes den Patriarch van Alexandrijen, ghe- DAGEN.
 kocht om dertigh pont. Den Bisschop Troilus
 quam tot sy-selben/ en veranderde vandē hoofde
 tot de boeten/ ende van ghesparigh ende gierigh
 tot den armen / wierdt hy daer na seer mild ende
 liberael. Landelinus siende inden slaep / dat de
 ziele van een van sijn mede-ghesellen inder helle Sur. &
 ghedraghen wierdt / is daer door verflaghen ghe- Rofw. 15.
 weest ende bekeert. Een Edel-man ende Kaets- Junij.
 Heer ten tijde van Childebert ende Clotarius Rofw. 16.
 Coningen van Franckrijck / sagh in sijnē slaep/ Maij.
 dat de H. Moeder Godts hem met eenen ijeren
 hamer op sijn vooz-hoofst sloegh. Waer ober ver-
 schrickt zijnde / riep den H. Domnolum Bisschop
 van Mans; ende restitueerde de hoebe die hy de
 kercke onthoudē hadde / ende die hy oock na veel
 bemaninghen niet en hadde willen wederom
 geben. Eenem Advocaet / Fiscael van't hof van
 Hollandt / niet langh vooz sijn sterben droomde
 (ghetijck hy aen sijnē kinderen verhaelde) dat hy
 den hof van eenē Advocaet te Parijs in Franck-
 rijck (by wien hy in sijn jonckheydt wel eer ghe-
 woont hadde) seer verwildert sagh en berwoest;
 ende vraghende sijnen meester hoe dit by quam/
 daer hy soo curieux ende sinnelijck van te vozen
 ober sijn hof hadde gheweest; creegh vooz andt-
 woordt; 't is waer/ soo pleegh ick te zijn / maer de
 saecke van het hof / ende den woel vande wereldt
 hebben my soo diep verflonden / dat ick het wiēn
 van mijnen bloem-hof gantsch hebbe vergeten.
 Den Advocaet / die dit droomde / quam tot sy-sel-
 ben / ende beduydde den droom tot aen-wijsinge
 van noodighe supberinghe sijnder conscientie:
 want hy langhen tijdt achteloos hadde henen
 gheloo-

DAGEN ghelooopen: immers hy bekende ende beclaeghde
sijn fauten / hy biechtese meer als eens / nae de
wijse soo-men dat doet inde Catholijcke Room-
sche Kercke/ende riep in rouw tot den thoon der
ghenade Godts / ende stierf onlanghs daer nae.

I. Lipsius. lijden (soo Lipsius pleegh te verhalen) sagh in sij-
nen slaep/dat Carolus V. die al over een wijle der
wereldt ghepasseert was/tot hem quam/ en hem
berhaelde hoe hy hem van sijn twaelf jaren af
in sijn camer op-ghetoghen hadde / groot ghe-
maeckt ende booz-sien van alle wel-baren;ende
dat den Keyser hem strafte ober sijn misbruyck /
ondanckbaerheydt/ende rebellie / waer door hy/
booz soo veel in hem was / Godt berooft hadde
van den dienst ende eere/die hem gheschiedde in-
de gheheylighde plaetsen / en den Coninck van
sijn autoziteyt; ende de landen hadde doen apo-
stateren / soo van het Catholijck Apostolisch
Roomsch in-gheplant gheloobe (dat alleen de
ziele kan saligh maken) als van den Coninck
haren wettighen Souberain en waerachtighen
ghebozen Heer ende Prins: maer doch dat hy het
alles betwaerde om booz de hooghe byer-schaer
teghen hem te pleyten ende met rechte teghen
hem te stryden. Den Prince ontsprongh uyt sij-
nen slaep/met sulcke benauwtheuydt/als ofter ee-
nen bergh / ja de gheheele wereldt op sijn herte
hadde gheleghen; ende sweette soo / dat hy van
hemde moeste veranderen: ende is in sijn gheest
verschoten ghetweest / ende sijn aensicht wierdt
verandert/ende sijne ghedachten maecten hem
verbaest meer als iemandt hadde konnen ghe-
looben; ende hy vertelde 's mozzghens als oock
's noe-

's noenens ober tafel / wat hem by nachte was **DAGEN**
 herbaren. Ende soude na alle hope van versoe-
 ninghe getracht hebben / en hadde hem de doode
 dien selven dagh niet onberhoets ober-ballen.

Den Oberste vande backers vā Pharao droom- **Gen. 40.**
 de / dat hy dzy korben meels hadde op sijn hooft:

ende dat hy in den alder-oppersten korf dzoegh
 alderhande spijzen / welcke-men makē magh; na
 de backers konste / ende dat de voghelen daer upt
 aten. Ende siet na dzy dagen heeft hem Pharao

doen hanghen aen een galghē / ende die vogelen
 hebben sijn vleesch bertscheurt. Nabuchodono- **Dan. 4.**

for hadde eenen droom gesien die hem verbaer-
 dezē na de bediedenisse van Daniel, is hy vande
 menschen verwozpen gheweest / ende hadde den
 hemel booz sijn dack / ende hy heeft hop als eenē
 osse ghegeten / ende met den dauwe des hemels
 is sijn lichaem nat gheworden / ende sijn hapzen
 wieffchen in de ghelijckenisse van arents bede-
 ren / ende sijn naghelen als der vogelen clautwen:
 totten tijde toe dat hy wiste / dat den hooghsten
 heerschapt ober 't rijk der menschen / ende dat
 sijn macht is een eeuwighe macht; ende dat hy
 den adem / ende alle de wegen des mensche ghe-
 wisselijck in sijnne handen heeft.

Ter-wijlen de werelddt is die Piscina probati- **XXVIII.**
 ca, daer een groote menighte van siecken licht / **Ioan. 5.**

soo laet u particulier ondersoeck en boornemen
 om u te beteren meest loopen op een getreck in't
 besonder. De Enghelen van Jacobs leedere heb- **Gen. 28.**
 ben vleughelen / maer nochtans gaen sy op ende
 af van trappe tot trappe. Den op-staenden da-
 gheraet en verjaeght de duyfsternissen niet op
 eenen ooghen-blick / maer allenghskens. Het is
 ghemeen

DAGEN ghemeynlijck seer schadelijck van het een eynde
 terstont tot het ander eynde sonder middel wech
 te willen springhen. Men en treedt vanden so-
 mer terstont inden winter niet. Ende de mede-
 cijne ofte genesinge die allenghskens gheschiedt
 door preparativen/juleppen/ ende soete medecij-
 nen/ is de sekerste. Alsoo is't met de sieckten der
 zielen/Siet num.32. van daghen. Verbolghyt dan een
 van dese na-bolghende puncten; ten 1. dat ghy u
 rou.18. niet en vergrijpt in u tonghe: Wetende dat het
 leben ende de doodt ghelegghen is in de tonghe/
 dat is/in het spreken. Gelijck de handt van het
 ur-werck / seydt Philon, gheeft te kennen d'in-
 wendighe ghestaltenisse vande raderen; alsoo
 openbaert de tonghe den staet des herten / 't zy
 goeden oft quaden. Ende ghelijck als-men een
 koffer siet sonder slot/ men oordeelt datter ghee-
 nen schat in en is/noch sake van eenige weerde;
 soo is't met den mensch die sijne tonghe niet en
 bedwinght. Ick hebbe gheseuydt / sprack David,
 Psal.38. ick sal mijn wegen bewaren/op dat ick my niet
 Trip. 1. 8. en besondighe in mijne tonge. Den Abt Pambo
 c. 1. Pet. de hoozende dese woordē eens voor-lesen van sijnen
 Natal. 1. 6. meester; Hola/seyde hy/ 't is ghenoech: de reste
 cap. 38. sal ick hoozen / als ick dit metter daedt sal vol-
 bzocht hebben. Langen tijdt daer naer/ bzaegh-
 de hem sijnen meester / waerom hy in ses maen-
 den niet weder ter scholen en was gekomen/ ont
 boozder te leeren? overmidts/seyde hy/ ick mijn
 eerste lesse noch niet vast en hebbe. Daer na noch
 langhe jaren lebende / wierdt hy eens van een
 ander ghebzaeght/oft hy sijn lesse al vast hadde?
 negen-en-beertigh jaren arbeudende / antwooz-
 de hy / heb ick noch qualijck dit konnen vol-
 bzen:

brenghen. Die in den woorde niet en struyckelt / **DAGEN**
 seyd **S. Iacob Apostel** / desen is een volmaectt **Iacob. 3.**
 man. Den **Abt Agatho** droegh hierom dry jaren
 lanck eenen steen in synen mondt / om dat hy
 immers soude leeren swijghen. *Siet num. 11. van*
daghen. Doorwaer soo veel sonden komender uyt
 eene quade tonge / dat den **H. Iacobus** die noemt **Ibidem.**
 eene wereldt der boosheydt / een ongherustigh
 quaedt bol van doodelijck venijn. Soo dat den
Wijse-man sich met goede reden verheughde / **Eccl. 31.**
 om dat hy was verlost vanden strick van eene
 boose tonghe. Den **H. Epiphanius** getuyghet van **Hzrel. 69.**
 den artsch-ketter **Arius**, dat hy soo soet van uyt-
 sprake was / dat hy in korten tijdt veel **Priesters**
 ende **Bisschoppen** / ende seben hondert ghewijede
Maeghden berkeert hadde. Den **H. Augustinus** **D. Aug. l.**
 verhaelt van **Fauftus** een **Manicheen** / dat hy ee- **5. confess.**
 nen grooten strick des dubbels gheweest is / ende **cap. 3.**
 datter dooz't aen-locken sijnder wel-sprekent-
 heydt veel van hem zijn ghebanghen. Het selve
 moghen wy segghen vande **Artsch-ketters** van
 onsen tijdt / ende namentlijck van hunnen eer-
 sten vader **Marten Luther**, die in sijne **Hoogh-**
duytsche sprake seer uytnemende ende wel-spre-
 kende was. Maer wat heeft hem dit al gebaet /
 senghestien hy hier dooz / soo booz sy-selven als
 booz andere / een byer bereyde / om eeuwigelijck
 daer in te branden ? Als nochtans het spreken
 beter soude wesen dan 't swijghen / en het ghedooz-
 loft soude zijn ende oirbaer dat ghy spraeckt /
 soo keert u eerst in-waerts in u-selven / ende tot
Godt / segghende : **Mijn Heer** ende **mijn Godt** /
 ghy die de lippen vanden **Propheet Isaias** met **Isa. 6.**
 een byerigh steenken ghesuybert hebt ; ende die
 den

DAGEN den myyl bande Ezellinne van Balaam gheo-
 Num. 22. pent hebt / als oock den mondt ten 1. van het
 Rosw. 6. soonken van Dagobertus Coninck van Franck-
 Februar. rijk / als daer niemant in tijds en antwoorde
 Amen, op de ghebeden die den H. Amandus las
 in het doopen van het selve kindeken. Ten 2.
 Lib. Mi- van het dzy-maendigh kindeke van den Grave
 rac. Serra- van Barcelone, dat daer seyde tot eenen Eremyt
 ti Montis. (die om een grouwelyck feyt booz sijne peniter-
 tie ontfanghen hadde / dat hy cruppemde op han-
 den ende voeten als een beeste / soo langh in de
 wildernisse soude woonen ende inde holen der
 beesten / tot dat een kindeken van twee oft dzy
 maenden hem segghen soude / dat hy op-staen
 soude / ende dat hem sijne sonden vergebe waren)
 Ioannes staet op / ende weet dat utwe sonde u van
 Godt vergeben zijn. Supbert ende opent mijn
 herte ende mijne lippen / op dat mijnen mondt
 utwen lof bercondighe / ende ick / ende alle men-
 schen / u ghebenedijden / die daer leeft en regneert
 in eeuwigheden der eeuwigheden. Amen. Een
 Matth. 12. goet mensch uyt eenen goede schat bzenghyt goe-
 de dinghen boozts : ende een quaet mensch uyt
 eenen quaden schat bzenghyt boozts quade din-
 ghen. Daerom wat ieder-een in heeft / gheeft de
 sprake te kennen. D sprake maect u openbaer /
 seyden de dienaers tot Petrum. 2. Watter in u
 herte / oft in utwe gedachten niet en nestele eeni-
 ghe eer-gierighejdt oft ijdele glozie / die ghelijck
 eenen wozm uyt het hout komt / alsoo diektwijls
 spruyt uyt goede wercken / insonderhejdt als sy
 openlijck gheschieden booz de ooghen der men-
 schen. Dit belijdde eenen Eremyt dat hem ghe-
 beurde / doen hy noch inde wereldd was : want
 doen

doen vasse hy tot der Sonnē onderganck; maer **DAGEN**
 Religieuſ ghetworden zijnde / at hy ten neghen
 uren/ende tot ſijnen wereltschē broeder / die hem
 quam beſoecken / ende hier in berarghert was /
 ſeyde hy : Broeder / doen ick in de wereldt was /
 boedde my d'ijdele glozie ende lof der menſchen/
 en maecten my den arbejdt van't vassen licht;
 maer nu weſende in mijne eenighejdt/crjge ick
 honger/want niemandt boedt my hier met prij-
 ſinghe van mijne wercken. Wozyt dan van u
 ende ſchuddet af den woym van ijdele glozie/ ge-
 lijk den H. Apoſtel de ader-ſlang vā ſijn handt **Act. 28.**
 in't byer af-ſchudde; op dat u werck oft uwe
 woorden niet en gheraken inden ſack des duy-
 vels; ghelijck de ſtemmen van ſekere Canonic- **Caſarius**
 ken/die meer ſonghen uyt ijdel behagen als wel **lib. 4. c. 9.**
 uyt devotie. P. Sebaſtianus Barradius vande So-
 cieteyt les v, hem ſelvē hy nacht disciplinerende/
 ſeyde tot ſy-ſelvē: Barradi, Barradi, predickt ghy
 hy hadde daeghs te vozen eene predicatie ghe-
 daen/daer hy ſeer van was ghepreſen; ende hier-
 om wilde hy den intereſt op ſijnen rugghe beta-
 len. Hy was indachtigh de woorden van den
 H. Apoſtel : Ick caſtijde mijn lichaem/ en bzenge **1. Cor. 9.**
 dat onder bedwanck/ op dat ick hy abontueren /
 als ick den anderen ghepredickt hebbe/ſelve niet
 bertwozpen en wozyde. Barradius bzeesde vooz den
 pzikel van ijdele glozie; ende op dat hy van haer
 niet en ſoude wech ghenomen wozyden/ſoo ſagh
 hy om na den ezel / en gaf dien ſijne boederagie.
 Ende volghende den raedt dien Eliſeus gaf aen **4. Reg. 4.**
 een wijf vande vrouwen van een vande Prophe-
 ten : Gaet binnen/ende ſluyt uwe doze toe/te we-
 ten/vooz de ijdele glozie. Ezechias den Coninck **4. Reg. 20.**

¶

ijdelijck

DAGEN ijdelijck thoonende al datter was in sijn tresoo-
ren/is wel haest van alles berooft geweest. Wat
dunckt u / waer't hy aldien dat den Fabrijck-
meester/na dat hy een Conincklijck paleys ghe-
boutwt hadde/sijne wapenen stelde boven de wa-
penen banden Coninck/soude hy niet met recht
booz geck ende dwaes/ja hooverdigh wordē ge-
rekenē? soude-men hem niet wel moghen seg-
ghen: vziendt/hier en moesten utwe wapenē ten
toen niet boven staen/maer des Coninck: want
al hebt ghy in dit werck utwe konste en arbejdt
besteedt/ghy en hebt het nochtans op u bozse niet
ghedaen / maer den Coninck heeft d'onkostē ge-
dzaghen. Alsoo is hy dwaes ende hooverdigh /
die hem selben de eere der deughdelijcker werckē
toe-schijft/ende niet Gode. Niet ons Heere/niet
ons / songh David, maer utwen naem gheeft die
eere! Noch den ghenen die plant is wat/noch die
giet/seyde den Apostel: maer Godt die den was-
dom gheeft / ende wien daerom alleen de glorie
toe-behoort. Men verhaelt van Alexander den
Grooten/dat/soo hy in een speel-jacht getreden
was om te gaen plaspieren op de wateren van
Euphrates, de croone van sijn hooft in't water
gheballen is. Een bande boots-ghesellen isser
na ghesprongen/ ende heeft de croone van onder
banden grondt op-ghehaelt: ende om hem beter
te reppen in het achter-halen van de Coninck-
lijcke jacht / heeft in het swimmen de croone op
sijn hooft ghestelt. Alexander heeft hem booz
sijnen arbejdt een talent silbers doen tellē;maer
om dat hy hem vermieten hadde de Conincklij-
cke croone op sijn hooft te setten ('t welck nae de
wetten der landen albaer een capitael misbaedt
was)

Psal. 113.

1. Cor. 3.

Diodor.
Siculus 1.

17. c. 116.

was) heeft hem terstont met de doodt doen straf- D A G E N
 fen. Alsoo en sal oock Godt sijne glorie een an-
 der niet geben: ende al deylt hy ons mildelijck
 mede de vzychten der gheschapen dinghen / den
 lof nochtans behoort hem alleen. Want gelijck
 Putiphar alle dingen vanden huysse ober-ghege- Gen. 39.
 ven hadde ende ghestelt in handen van Ioseph,
 uyt-ghehouden sijne huys-vrouwte; alsoo heeft
 Godt alle dinghen den mensche ober-ghegeben/
 uyt-ghehouden sijne glorie. Om deser oorsaecke
 vielen die 24. Euderen neder booz den troon / en- Apoc. 4.
 de sy wierpē haerlieder troonen booz den troon/
 segghende: Weerdigh zydy Heere onsen Godt
 t'outfanghen glorie ende eere ende cracht. Ioab
 siende dat Rabbath de Conincklycke stadt der 2. Reg. 12.
 kinderen van Ammon soude in-genomen wor-
 den / heeft boden uyt-ghesonden tot David, seg-
 ghende: Vergadert het ander deel des volckx /
 ende neemt die stadt in / op dat de victorie mij-
 nen naem niet toe-geschreuen en worde. Alsoo
 moeten wy soo veel te meer Gode alle eere ende
 glorie toe-eyghenen / ghelijck den Apostel seydt: 1. Tim. 1.
 Den Coninck der eeuwigheidē / den onsterffelijc-
 ken / ende den onstienlijcken / den eenighen Godt /
 zy eere ende glorie van eeuwigheyd tot eeuwig-
 heyd. Amen. Siet num. 13. en num. 29. van daghen.
 3. Datter gheene bitterheyd oft quaet vermoed-
 den in u en wortele. Want de liefde en denckt 1. Cor. 13.
 gheen quaet / soo den Apostel seydt. S. Margareta
 van d'Orden der Predick-Heere / hebbende Godt
 dickwijls ghebeden / dat hy haer den wegh wij-
 sen wilde / dien de booz-baders ghetwandelt had-
 den om hem te ghelieben ende te behaghen / ende
 van hem soo uyt-nemende jonsten ende gratis te

DAGEN vertwerben; soo is't op eenen tijdt gheschiedt / datter/ter-wijlen sy's nachts sloop/eenen boeck booz haer ghelept wierdt / geschreven met gulde letteren; ende haestelijck quam daer eene stemme/die haer wacker maecte ende seyde: Staet op/ende leest. Dit gedaen zijnde/las sy dese weynighe/maer hemelsche en Goddelijcke woorden: De perfectie vande booz-vaders is ghetweest Godt te beminnen; sy-selven cleyn te achten; ende niemandt te laken oft te oordeelen. Daer zijn wercken die uiterlijck quaet schijnen te wesen; ende nochtans niet quaedt en zijn in haer selven/maer loffelijck ende pryselijck. Den heyligen Ambrosius weeck in-waerts in een bozdeel/maer om gheestelijcke eere te ontbliden. Abraham den Eremit heeft sijn cleedt berandert als een Apostaet/ende de wildernisse verlaten / maer om dat hy te heyligher wederom keeren/en sijne nichte van sonden af-trecken soude. Paphnucius den cluyfenaer is gaen logeren by Thais van Alexandrijen, maer om haer te bekeeren. Daerom en oordeelt van dese ende dierghelijcke dinghen ten quaetsten niet: maer leert vande Heere Iesvs water in wijn te veranderen/dat is/alle dingen ten besten te keeren. Op eenen tijdt dochtet eenen Eremit/dat eenē broeder met een vrouwe te doen hadde. Welckē als hy seer bebochten wierdt van sijne ghepeysen/meynende datse met malckanderen versamelt waren/is daer nae toe ghegaen / ende heeftse met sijnen hoet gestooten/segghende: Houdt nu op. Ende siet / het waren schooben terwe. Den H. Ioannes Almoessenier/ soo hy eenen sekeren Monick oordeelde als een quaet-slagh van eenē Eremit; ja als een landt-looper

Vit. PP.
Rofw.fol.
37°.

Ioan. 2.

Vit. PP.
Rofw.fol.
661.

Vit. PP.
Rofw.fol.
191.

looper te wesen met een vrouw-persoone: hoorde **DAGEN**
 eene stemme in een visioen des nachts: dese reyse
 hebt ghy gedooft als een mensch. **T** selbe quam Chron.
 oock den **H.** Franciscus over / veroordeelde hroe- Minor. p.
 der Bernardum, wesende op-gheheben in sijne 1.1.5.6.75.
 contemplatie / ende daerom niet hoorende dat
 hy van Franciscus gheroeppen wierdt. **E**n eenen
Monick veroordeelde sonder reden den **Abt Ar-** Sur. in vita
senium, overmidts hy sieck zijnde / lagh op een 19. Iul.
 matrassse. **E**phræm veroordeelde Basilium, siende 1. Februar.
 hem in grooter glozie inde kercke van Casareen
 in Cappadocien. **E**enen **E**remijt veroordeelde
 den **P**aus Gregorium den **G**rooten / van weghen 12. Martij.
 alle sijne rijckdommen. **E**enen anderen **C**luyse-
 naer veroordeelde Severinum **B**isschop vā **C**eu- 23. Octob.
 len / om de kostelijckheydt sijnder tafelen. **E**nde
 nochtans zijn dese die veroordeelt worden / in
 berdiensken immers alsoo groot ghebonden / als
 d'andere die hen oordeelden. **E**enen anderē ber- In vit. Ber-
 oordeelde den **H.** **Abt Bernardum**, om dat hy uyt nard. per
 soetigheydt sijnen boet booz uyt settende / onber- Guiliel.
 hoets verhinderde / dat een van sijne **R**eligieusen Abbatem.
 rechts staps in sijn kamer niet treden en konde.
Maer al scheen het een ledigh werck / het en ghe-
 schiedde nochtans niet ijdelijck: want hier dooz
 quam den **R**eligieux daer toe / dat hy boozts-aen
 verstondt / dat alle oeffeninghen / daer hy van **S.**
Bernard mede gheoeffent wierdt / uyt liefde ende
 affectie sproten. **E**enen goeden **R**eligieux / wiens Vit. PP.
 naem was **S**tephanus, wierdt dooz ordze van de Rofw.
Doctozen bleesch booz-gheset om te nutten. **S**ij- fol. 873.
 nen wereltschen broeder hem besoeckende en ber-
 arghert wesende / hoorde intwendigh eene stem-
 me / die hem beval / dat hy hem om-keeren soude:

DAGEN Ende hem om-ghekeert hebbende / sagh hy synen
 broeder met **CHRISTO** ghecruyst; ende hoorde
 eene stemme / segghende: Siet in wat glorie u-
 wen broeder is. In het Clooster van Tabennen
 Pallad. Hist. Lau-
 siac. c. 42. was eene maghet / die om **CHRISTVS** wille haer
 sot gheliet. Sy en sat noyt aen de tafel / en noyt
 en at sy een stuck broodes; maer sy vergaderde
 met een wiecke de crupmelinghen der tafelen /
 ende sy wiesch de potten / ende met desen af-
 bal was sy te vreden. Sy en dede oock noyt schoe-
 nen aen / ende haer hoofst hadde sy met bodde be-
 wonden. Sy liep door de keucken / ende dede de
 andere alle ghedienstigheyt / ende sy was gelijk
 een spongie des Cloosters; ende sy en murmu-
 reerde niet / al dede men haer spijt / en al sloegh-
 men haer met buystē / ende al vermaledijde men
 haer. Te ghebeurde op eenen tijdt dat den H. Pi-
 riron door den Enghel Godts gesonden wierdt
 na het Clooster / ende na sijne begheerte ghesien
 hebbende booz hem alle d' andere maeghdē / seyde
 hy / daer ghebreect noch eene. Als sy dan dese
 gheroepen hadden ende in-ghebracht was / soo
 heeft den H. Piriron / ballende aen hare voeten /
 gheseyt: Geeft my de benedictie / o Me-
 vrouwe. Maer sy oock ballende aen sijne voeten / seyde:
 Ghebenedijdt ghy my / mijn Heere. Als sy dat
 alle sagen / vershickten sy / ende seyden tot hem:
 Dat u immers gheene schande oft laster en ghe-
 schiede / want het is eene sottinne. Den H. Piri-
 ron seyde haer: Ghy-lieden zijt sottinnen / want
 dese is beter dan ick oft ghy-lieden; en ick bidde
 Godt dat ick haers weerdigh magh ghebonden
 wordē inde ure des oordeels. Laet ons dan niet
 oordeelen booz den tijdt. Ick en hebbe booz den
 tijdt

tijdt niet gheoordeelt / sprack eenen Monick van den berghe van Sina, liggheende in sijn uysterste; daerom verwacht ick den Heere met blydschap: want sijnen Enghel heeft my gheboodtschap / dat den Heere sijn belofte aen my / al-hoe-wel onachtsaem / niet en sal laten verlozē gaen / daer hy belooft: Wilt niet oordeelen / ende ghy en sult niet gheoordeelt worden. *Siet num. 12. van daghen.* Doozts al waren oock de wercken quaeet in haer selven / die ghy saeght in uwen Chzistelijckē broeder / als zyn / hoereren / droncken drincken / &c. soo verexcuseert nochtans altydt de meyninge. *Siet num. 13. van uren, en num. 12. van Hoogh-tijden.* Ende bedeckt met den Keyser Constantinus de naeckte leden van uwen eben-mensch / ende leghter met Sem ende Iapheth eenen mantel op. Ende alles inwendigh treckende / seght met David: De menschen ende beesten suldy behouden / Heere: gelijk ghy / o Godt / vermenighbuldicht hebt uwe barmhertigheyt. 4. Dat ghy u wacht van curicusheyt in draghen / sien / hooren / lesen: ende soo draghet / als ofter inde wereldt anders niet en maer als Godt en ghy: ende oft u de wereldt waer gecrupst / ende ghy der wereldt. 5. Dat ghy mydet der sonden occasien en perijckelen: want ghelegghentheyt maect ghenegghentheyt; ende die het perijckel bemint / die salder in vergaen: ghelijck een mugghe vliegghende rondt-omme de keerffe / haer-selven eyndelijck bederft. Ende hierom seyde eertijds den Enghel tot Loth: En staet niet in alle 't landt hier ontrent. Den heylighen Franciscus pleegh te seggen / dat den stercken dooz d'oozsaecken kranck wordt / en dat den krancken daer dooz ober-wonnen wordt: ende

DAGEN.

Anastaf.
Sinaita
apud Me-
taphrast.

Luc. 6.

Gen. 9.

Psal. 35.

Eccl. 3.

Gen. 29.

In vit. 4.
Octob.

DAGEN. dat dickwijls onder onghelijcke personen te verkeerren/ende hem niet te verbranden oft te verroocken/soo swaer was / als op vperige kolen te gaen/ende vper in sijnen schoot te draghen / sonder hem te verbranden. Alipius den mede-gesel van S. Augustinus viel schielijcker van sijn propoost van niet te gaen na de becht-plaetsen / dan hy gedacht hadde. Rutgerus een Minre-broeder ghebræeght zijnde / waerom hy sijne ooghen soo af-twende / oock van sijne nichten ende andere treffelijcke vrouw-personen/daer hy in-sonderheydt soo merckelijck met de gabe van reynigheydt van Godt verciert was ? antwoorde : Als een mensch doet dat in hem is / ende schoutwt der sonden occasien/soo doet oock Godt dat in hem is / ende bewaert den mensch ; ende anders niet. Dit was mede 't gheboelen vanden H. Augustinus ; als oock van eenen weerdigen Priester / met name Ursinus, die maer recht voor sijnen uytersten snack seyde : Wech van my / vrouw / 't boucken leeft noch ; neemt wech 't vlas. Gropperus Bisschop van Bonn, bevindende buytens tijds de maerte in sijn kamer / om sijn bedde te maecten / wterp de maerte ter deuren / ende 't bedde ter vensteren uyt. Den Abt Ammon, als hy over de ribiere Lycus soude gaen / om Antonium te besoecken / soo vreesde hy hem te ontcleede / om dat hy hem selven niet naeckt sien en soude : ende ter wijlen hy hier af dachte / soo is hy gebonde over de ribiere / waer hy vanden Enghel sonder boot oft schuyt ober-gheboert was. Maer hoe seer Godt helpt den ghenen / die de sonden soecken te ontblieden / blijkt uyt het exempel van den H. Raymundus den derden Generael der Predick-Heeren

Aug. 1. 6.
confess.
cap. 8.

Lib. 1. con-
formitatū
S. Francis-
ci p. 2.

Greg. 1. 4.
Dial. c. 11.
Raderus 1.
1. vit. Pet.
Canisij
cap. 4.
Vit. PP.
Rosw. fol.
50. 714.

Heeren Orde. Iacobus Coninck van Arragon hadde desen als sijnen Capellaen ende Biechtvader berwillight met hem te trecken van Barcelonaen in Spagnien/nae de eylanden van Majorca. Aldaer komende/twierdt den H. man ghe- waer/dat hem den Coninck met eene concubine besondighde. Waer ober van Raymundus ghe- straft zijnde/dede hy belofte van hem te beteren/maer het waren maer woorden inden windt. Merckede dan den Coninck/dat hem Raymundus socht t'ontloopen/heeft op de galghe verbo- den / dat hem niemandt uyt de eylandē en soude nae Spagnien verboeren. Dies niet-tegenstaen- de sochte Raymundus eben-wel t'ontvluchten / vreesende dat hem Godts straffe oock haest mocht ober-ballen. Gaende na de havene/heeft sijnen mantel op 't water ghespreydt/ende stapte daer op als oft het een schip hadde getweest; ende knoopte sijnen Scapularis op 't hooghste van sijnen staf/ende hief dat op inde maniere vā een zepl/in sijn stucker-handt;nemende in sijn rech- ter-handt 't cruys/'t welck hy ghetwoon was op sijn borst te draghen. Ende badt met Ionas tot den Heere sijnen Godt/knielende op sijnen man- tel : Heere / ghy heerschapt ober die macht der zee ; ende siet binnen ses uren is hy/als eenē an- deren Abacuc , verboert van Majorca tot Barce- lonen,dat is/hondert ende sestig mijlen. Hy te landt springhende / leyde sijnen mantel op sijn schouderen/soo droogh/al oft hy die uyt een kos- fet hadde ghehaelt. 6. Dat ghy utren tijdt ober- brenghet met goede ghedachten ende orde in alle dinghen na u vermoghen. 7. Dat ghy see ghbaer zijt van manieren / ghestichtigh en ootm oedigh

DAGEN
Anton.
Senen. in
Chron.
fratr. Prae-
dicator. &
Rosw. 6.
Ianuar. in
cius vita.

Ion. 2.

Pfal. 82.

Dan. 14.

DAGEN in utwen handel ende conuersatie/gebende utwen
 eben-mensch troostelijcke woorden en een vzien-
 delijck aenschijn. Den Monick Ammon betrap-
 pende op eenen tijdt de moordenaers/die bā hem
 wech-namen sijne probande/heeft-se binne ghe-
 leydt in sijne celle/hen de tafel bereydt / met een
 bly aensicht onthaelt / ende gheboden datse eten
 souden : ende sy hebben hier door een woeghen
 des herten ghecregen/ende zijn tot Godt bekeert
 door ernstelijcke penitentie. P. Nicolaus Boba-
 dilla een vande thien eerste mede-ghesellen van
 den H. P. Ignatius, gaende van Napels na de Val-
 teline, verbiel inde handē vande Bandijten, van-
 de roobers ende moordenaers ; ende op-heffende
 sijne stemme/songh hy met soeter melodijen / en-
 de sy luysterde na hem / als na een tweeden Or-
 pheus ende Amphion. Daer nae preeckte hy tot
 hen/ende prees hen in veel dinghen ; ende seyde/
 als datse CHRISTO niet onghelijck en waren :
 want/seyde hy/ten 1. CHRISTVS berkeerde onder
 de sondaren ; soo doet ghy mede. Ten 2. CHRIS-
 TVS sprongh als eenen reus / om den wegh te
 loopen ; soo doet ghy mede. 3. CHRISTVS klom
 nu de berghen op / nu af ; soo doet ghy mede. 4.
 CHRISTVS hadde d'aerde voor sijn bedde/de stee-
 nen voor sijn oorkussen / de locht ende den blau-
 wen hemel voor sijn lakens en decrsels ; soo doet
 ghy mede. 5. CHRISTVS droegh eenen langheit
 ende ongheschozen baert ; soo doet ghy mede.
 6. CHRISTVS hadde wijf ende kinderen (want de
 huyf-vrouwe des Lams wierdt S. Ian getoont.
 Ende den H. Apostel seydt : Alle die door den
 gheest Godts ghedreven worden/dat zijn Godts
 kinderen) soo doet ghy mede. 7. Al wat CHRIS-
 TVS

Vit. PP.
 Rosw. fol.
 466.752.

Psal. 18.

Apoc. 21.

Rom. 8.

STVS dede / schickte hy tot profijt van sijne DAGEN
bruydt ende kinderen ; soo doet ghy mede. 8.

CHRISTVS en was niet ghekomen om vrede / Matth. 10.
maer om 't sweert te senden. 9. CHRISTVS was Luc. 12.

ghekomen om 't byer in d'aerde te senden ; soo
doet ghy mede. 10. CHRISTVS wilde datmē oock Matth. 5.

den mantel geben soude den ghenen die den rock
nam. 11. CHRISTVS verjoegh coopers ende ver- Matth. 21

coopers ; soo doet ghy mede. 12. CHRISTVS straf-
te de rijcken / segghende : Wee u ghy rijcke ; soo Luc. 6.

doet ghy mede. 13. CHRISTVS beroerde de her-
ten der menschen (soo der Gerasenē als der scha- Marc. 5.

ren twistende om sijnen't wille / en der Phariseen Ioan. 7.
kijvende / om dat de dienaren hem niet gebangen
en hadden mede-ghebzocht) soo doet ghy mede.

14. CHRISTVS was van veel ghehaet ; soo zijt
ghy mede. 15. CHRISTVS joegh achterwaerts Ioan. 18.

den ghenen die hem vanghen wilden / ende hy
belde die ter aerde ; soo doet ghy mede. 16. CHRI-

STVS heeft veel vande menschen gheleden ; soo lij-
det ghy oock dickwijls. 17. Tot CHRISTVM rie-

pen sy : neemt hem wech / neemt hem wech / cruyst
hem ; soo roepen sy tot u. 18. CHRISTVS heeft

den moordnaer het paradys beloofst ; ende in
desen u-lieden al-te-samen / als ghy u bekeert /

&c. Dooz dese ende dierghelijcke lieffelijcke re-
denen ende soete bergelijckenissen / en ontquam

den Pater alleē niet hunne handē / maer bzochter
veel tot ernstelijcke bekeeringe. Ende daer is in

hen verbult de booz-segginghe vanden Propheet
Isaias : De wolven sullen weyden met de lamme-

ren ; ende den leeuw / ende den os sullen met kaf
ghevoedt worden. Weest dan mede uwen eben-

naesten vziendelijck. Siet num. 36. van daghen. Ja
is't

DAGEN is't moghelijck / soo veel als in u is / met alle
 Rom. 12. menschen vrede hebbende. In dzy dinghen / seyde
 Eccl. 25. den Wijse-man / heeft mijnen gheest behaghen
 ghehadt / die gheprezen zijn vooz Godt ende vooz
 de menschen : de eendzachtigheyt der broederen /
 ende de liefde des naestens / ende man en brooutve
 1. Cor. 14. met malckanderen wel ober-dragende. Godt en
 is geen en Godt des tweedzachts / maer des vrede.
 Ende om hier toe beter te geraken / soo laet
 u geerne vanden wijzen leyden ; en in alle vooz-
 ballende vershillen ende tweedzachten / gheeft
 u ghewilligh onder den raedt van den onpartij-
 dighen ; ende dient / ende wijckt malckanderē in
 liefde ende ootmoedigheyt ; ghelijck Abraham
 tweeck aen Loth , al was Abraham den oudsten :
 Gen. 13. Ick bidde u / seyde Abraham , en laet geen en twist
 wesen tusschen my ende u / en tusschen mijn her-
 ders ende uwe herders : want wy zijn broeders .
 Siet al het landt is vooz u / scheidt van my / bid-
 de ick u : is't dat ghy gaet ter sincker zijden / soo
 sal ick de rechte zijde behouden : en is't dat ghy
 de rechte zijde kiezen wilt / soo sal ick ter sincker
 Surius in zijden trecken. Vbaldus Bisschop vā Eugubien /
 vita. siende den twist die daer op-stondt tusschē de boz-
 ghers tot dechtens toe / ende met woorden niet
 voozderende / liep onghewapent tusschen de bloo-
 te sweerden ende pijcken ; ende plat ter aerde ne-
 der-ballende / ende blijvende daer liggen / mey-
 den sy dat hy by onghewal gheraeckt ende ghe-
 quetst was ; ende sy wierpen de wapenen wech /
 om hen ober hem t'ontfermen. Ende hy heeft
 liggende / ende als sy-selben vercleynende / den
 twist gheslisch / 't welck hy staende niet en had-
 3. Reg. 3. de konnen doen. Een vande twee gemeyne vrou-
 wen /

Iwen/die de moeder was van het kindeken/bree- **DAGEN**
 sende bodz de deplinghe ende scheuringe van ha-
 ren sone in twee stukken/heeft haer recht van het
 kindt ober-ghegeven aen hare partijē/seggende:
 Ick bidde u/Heere/geeft haer dat levende kindt.
 Den H. Apostel seyd: Nu isser boozwaer in al- **1. Cor. 6.**
 der manieren misdaedt onder u-lieden/dat ghy
 rechtet onder malckanderen. Waerom en lijdt
 ghy niet lieber onrecht? waerom en verdraegh-
 dy niet lieber onghelijck? Ende wederom: Is't **1. Cor. 11.**
 dat iemandt schijnt kĳf-achtigh te wesen/wy en
 hebben alsulcke ghetwoonte niet/noch de Kercke
 Godts. **CHRISTVS** den Heere seyd: Den genen **Math. 5.**
 die utwen rock wilt nemen/laet hem oock utwen
 mantel. Beter is't een luttel met vrede/seyt den
 Wijse-man / dan bepde de handen vol met pijn. **Eccl. 4.**
 Ijckhepdt des herten. Ghelijck den H. Augusti- **S. Aug. 1. 6.**
 nus dat verclaerde by 't exempel van eenē armen **conf. c. 6.**
 bedelaer binnen Milanen, die hem in sijn armoe-
 de verbljdde/ende sonder sozghē was singende/
 daer Augustinus benauwt was ende bebreest/en-
 de sijn herte gheheel bekommert; ja sweegh als
 met eenderlepe kortse der verdozrender ghedach-
 ten behanghen zijnde / om sich immers wel te
 qujten in een Oratie, die hy tot 's Keysers lof
 moeste doen / al soude hy die met veel leughenen
 besteken. Weest dan sonder verargheren / niet
 soeckende utwen broeder ielwers in t'achter-ha- **1. Thef. 4.**
 len/om den thuyt te lepen oft te vercloeckē; oock **1. Cor. 10.**
 niet soeckende dat u profytelijckste is / maer dat
 oozbaerlijckste is/ende tot winste by Godt/ende
 meerdere gherustighepdt van u ghemoet. Den
 Abt Apollonius verstaende dat daer eenen twist **Vit. PP.**
 was gheresen tusschen twee dozpen ter oozsaecte **Rofw.**
 van **fol. 462.**

DAGEN van hunne palen/is terstont dertwaerts ghegaen om vrede te maken; maer sy /door de rasernij der krijbagien ontsteken zijnde /en waren door gheene middelen tot vrede te brengen; bysonderlijck om dat de eene sijde haer betrouwe stelde op de macht van eenē moordenaer/ die scheenden bel-hamer van desen twist te zijn. Als van Apollonius desen sagh/hem seer teghen den peys stellende/seyde tot hem: Wilt ghy/mijnē vrient/den vrede toe-stemmen/ ick sal mijnē Godt bidden/dat hy u uwe sonden vergebe. Als hy dit ghehoort hadde /en heeft het selve niet uyt-ghestelt: maer hem keerende tot de scharen/heeft die met vrede doen vertrecken; ende vallende booz Apollonius op sijne knien /bereyschte van hem sijne belofte. Als doen heeft Apollonius den Heere ghebeden; ende daer is eene stemme van boven ghehoort: Apolloni, u wordt gheschoncken de saligheydt van dien daer ghy booz bidt. Ende Apollonius heeft den moordenaer/ nu van eenen wolf in een lam verandert zijnde /naer het Clooster met hem gheleydt: waer hy by de broeders ghebleven is/levende in alle onnooselheydt ende godt-vruchtigheydt. Siet dan hier uyt de vrucht van goet-willighe ober-gevinghe inden raedt van den ghenen die tot vrede sprack /ende doet mede alsoo/op dat u uwe sonden mogē vergeben worden; als doock op dat uwen naesten die tot vrede spreekt/ende wiens vreedsame tonghe is als eenen boom des lebens/ niet vruchteloos en arbeide. Want vrede te willen makē tusschen eyghen-stijf-sinnighe menschen/die niet en willen wijcken noch buyghen /ende eben hart-nackigh hun eynden houden (ghelijck dedē die twee
broe-

broeders die daer keben om eenē vijver/daer beel **DAGEN**
 bish in ghevanghen wierdt / ten tijde van den
 H. Gregorius Thaumaturgus Bisschop vā Neo- **Rosw. 17.**
 caesarea; die daerom oock badt/dat Godt't water **Novemb.**
 soude willen verzooghen; ende 's mozghens en
 sagh-men gheen water meer) is den Moziaen
 wasschen. Als Paulus den III. in't jaer onses Hee- **Gasp. Ens**
 ren 1538. booz hem ghenomen hadde na Niceen **Epidorp.**
 te vertrecken/om den peys te maken tusschē Ca- **lib. 2.**
 rolum den V. ende Franciscum Coninck van
 Franckrijck; soo seyde meester Andreas Turinus
 Doctoor inde medecijne: Alder-heylighste Va-
 der / ick duchte dattet u gaen sal ghelijck den
 Eremijt/die den last aen-ghenomen hadde van
 den dupbel met Godt te versoenen. Eenem Ere-
 mijt dickwijls vanden dupbel in sienlijcke ghe-
 daente bebochten zijnde / maer althijds hem tot
 Godt keerende/ ober-won alle tentaticn. Ende
 by deser occasie ghebeurde het / dat hy menigh-
 werf sprack nu met den dupbel/hem versakende;
 nu met Godt/hem aen-hanghende. Eyndelijck
 viel hem in hoe hy den eenen met den anderen
 best soude kunnen bereenighen. Keerende hem
 dan eerst tot Godt/seyde hy: ghy siet/Heere/hoe
 beel zielen den vbandt daghelijck verlepdt;en-
 de hoe hy noyt op en houdt van teghen u ende
 den ulwen te strijden: het dunckt my daerom
 verre't beste te zijn/ende ick bidder oock om/dat
 ghy hem quijt-scheldt alle sijn misdaedt/en hem
 in gratie ontfanght/ om dat hy van nu boozts-
 aen niemant meer en beschadighe. Wel/seyde
 Godt/dat wille ick wel doen; laet hy alleen sijn
 schuldt bekennen ende verbidde. Den Eremijt
 dese goede antwoorde ontfanghen hebbende/
 dochte

DAGEN dochte dat alle dinghen nu wel souden wesen. Als dan den duybel hem wederom verschien / soo sprack hy : wel Sathan / wat winste hebt ghy doch uyt soo veel zielen die verlozen gaen ? wat hebben de menschen teghen u mis-daen / dat ghy die ter hellen treckt in sulck-eene menighte ? siet ghy niet dat ghy andere schadicht / ende u nochtans niet en helpt ? 't soude u profytigher zyn met Godt in vziendtschap te treden / ende u van soo veel quaets / moeyte / ende pijnen t'ontflaen / die uyt dese vyandtschap daghelijckx ontsaen. Dese ende dierghelijcke propoosten bybrenghende / soo luysterde den duybel hier na seer scherpelijck / ende toonde hem tot alles genegen / ende verlanghe seer te hoorzen de conditien. Met luttel woorden te spreken / antwoorde den Eremijt / kan de sake af-ghehandelt worden : te weten / segghende : Heere / ick heb ghesondicht / ontfermt u mijnder. Dat is goet / seyde den duybel : maer soude ick die woorden moeten spreken / oft Godt ? ghy soudt die moeten spreken / antwoorde den Eremijt. Neen / seyde den duybel / dat en doe ick nimmermeer : ende hy vlooghe dadelijck wech van den Eremijt met verbolghentheydt. Leert hier uyt dat ghy toe-siet / dat ghy niet met sulcken stijf-sinnigen duybel niet en wordt beseten. Ende tot sulcke propoosten streckte het derde punct van het visioen vanden Abt Arsenius. Dese sitgende in sijne celle / hoorde eene stemme / segghende : komt / ick sal u toonen de wercken der menschen. Ende uyt-gaende / saghe hy eenen Moriaen hout elieff / ende dat in een bosch t'samen binden ; ende willende 't selve op-nemen / om te draghen / en konde hy het niet op-heffen ; ende in plaetse

Vit. PP.
Rofw.
fol. 506.

plaetse dat hy van 't pack iet af-nemē soude / soo **DAGEN.**
gingh hy ende cloof noch meer houtz / ende ley-
det daer by. Arsenius wat hoorz-gaende / sagh
een ander mensch sittende op den kant van een
sloot / die een vat met water bulde / ende dat uyt-
goot in eenen teemst / soo dat het water weder
liep inde sloot. Ende noch verder gaende / sagh
hy eenen tempel / ende twee mannen te peerde
sitten / ende rijdende besjden malckanderē / ende
hebbende tusschen hen beyden een eynde van ee-
nen boom / d'een ter sijde den anderen ; ende sy
wilden dooz de deur inden tempel gaen / ende sy
en konden niet ; om datse beyde in wilden ghe-
lijck sy quamen aen-rjden / ende den eenen en
wilde 't hout niet recht draeyen na den anderen /
maer hielen het beyden eben dweers. Arsenius
braghende wat dit was / soo seyde de stemme :
den 1. beteekent den ghenen die met sonden be-
swaert is / ende daer booz gheene penitentie en
doet ; ende en vermindert sijne sonden niet / maer
is die willens en wetens vermeerderende / ende
d'ene boosheydt op d'andere doende. Den 2. be-
teekent den ghenen die veel goede werckē doet /
maer vermengelt die met veel quade / ende daer-
om verliest hy oock de verdiensten van de goede
wercken. Den 3. zijn de gene die hen verhoover-
dighen / ende den eenen booz den anderen niet en
willen verootmoedighen / ja oock niet eenen tre-
de wijcken uyt hunnen voet-padt. Wech met
sulcke verdoemelijcke obstinaetheyt en crjghel-
heydt. Want hijt ende eet ghy malckanderē / soo **Gal. 5.**
siet toe / dat ghy van malckanderen niet verslon-
den en wordt : ghelijck die getwapende mannen **Ovid. Me-
tamor. l. 3.**
malckanderen berdeden / die daer op-stondē van-

DAGEN der aerde / in de welcke Cadmus de tanden ghestroopt hadde van het overwonnen serpent / dat sijn mede-ghesellen met sijn benijn vernielt hadde; ghelijck de Poeten verhalen: ende wacht u / dat ghy hier door niet en verbalt in eene bittere verbremdinghe ende al te groote toornigheyt: oft woort ghy toornigh / immers en laet die Sonne niet onder-gaen op u toornigheyt. Op dat van u niet en worde gheseydt 't ghene na den onderganck der Sonne / Abner riep tot Ioab: Sal't u sweert al vernielen tot den laetsten man toe?

Ephes. 4. Surius verhaelt / dat den H. Anno Artsch-bischof van Ceulen / wesende in sijne meditatie / wierde / soo het hem dochte / inden gheest op-getrocken tot inden hemel: al waer hem openbaerde veel andere Prelaten in grooter glozen / hebbende Mjltren op hunne hoofden / ende hun aensichten waren claer-schijnende als de Sonne / ende hunne cleederen blinckende gelijk cristallijn; ende al-te-samen sittende op seer schoone verheben thzoonen. Onder desen sat mede Anno in sijn vollen Bisschoplyckē getwaet / in cleedinghe vol van cieraet ende kostelijckheyt: maer vooz op sijn borst hadde hy op sijn cleedt een swarte vleckte: welcke Anno met sijn handē socht te bedecken / ende hy en konde niet. En als dien grooten Coninck die ghesien hadde / soo is hy gram ghetworden / ende sijnen Enghel uyt-sendende / heeft hy Anno doen vertrecken / ende gheboden daer niet weder te keeren / tot dat hy die vleckte uyt-ghewasschen hadde. Dit visioen verhaelde den Bisschop aen een van sijne vrienden / die hem hier op diende in deser boegen. De claddē van u cleederen zyn de versmaetheden / de opsprake

Surius in
eius vita
tom. 6.

spzake ende 't vertijnt waer mede die van Ceulen DAGEN.
 uwe ziele verbult hebben / als sy u 't boozleden
 jaer wterpē uyt uwen stoel / en in ballinghschap
 dzeben. Ende dese dinghen en hebt ghy hen tot
 den dagh van heden toe noch niet vergebē. Doet
 dan dese kladde uyt dooz quijt-scheldinghe / ende
 stozt tranen van penitentie ober utwe schulden
 teghen Godt begaen. Anno nam dit aen / ende
 begonst van versoeninghe te handelen / en heeft
 de goederen der bozgeren wederom doen geben /
 die hy wel eer hadde laten confiskeren. *Siet num.*
 24. van daghen. Ioannes Gualbertus vergeben heb- *Rofw. 12*
 bende sijnen byandt / ende biddende in eene kerc- *Iulij.*
 ke vooz een crucifix / dat daer verheben stondt /
 soo booghde dat crucifix sijn hooft tot Ioannes,
 als hem bedanckende vooz den dienst / dien hy
 hem hadde ghedaen / vergebende 't ghene sijnen
 eben-naesten teghen hem misdaen hadde. Ver-
 gheeft dan uwen naesten inder waerheydt / ende
 uyt gantscher herten : op dat anders die leste do-
 linghe niet argher en zy dan die eerste ; ghelijck
 het ghebeurde met Sapricius, wien / soo hy nu by- *Rofw. 9.*
 na de croone van martyrie in sijn handt hadde / *Februar.*
 de deure des hemels ghesloten is gheweest / om
 dat hy de deure van bermhertigheydt aen Nice-
 phoro ghesloten hadde. Tot Cordua in Spag- *Ex litteris*
 nien waren twee Edel-mans die teghen malt- *P. Gabrie-*
 kanderen verbielen in een bitter proces : waer *lis de Ve-*
 ober veel Edel-lieden seer mede becommert wa- *ga Recto-*
 ren : want sy beyde van seer goeden huysen waren : *ris Soc.*
 doch daer en konde gheenen middel ghebonden *Iesv Ma-*
 worden / om hen beyden te vereenigen. Soo ghe- *driti.*
 viel het dooz de handt Godts / dat een van die
 boozepde Edel-lieden seer haestigh sieck wiert ;

DAGEN ende begeerde hem te biechten / want hem dochte dat hy moeste sterben. Den Biecht-bader was beerdigh hem te hoorzen / met reserve dat den patient hem eerst moest beloven te willen accorderen met den Edel-man sijne partijje. Den anderen hier toe niet konnende resolveren / hiel hem den Pater, die bande Societeyt Iesv was / oft hy dadelijck wilde vertrecken. Den siecken dit siende / riep hem wederom / ende seyde : *Mijn Vader / al wat ghy my ghebedt / dat sal ick doen.* Hy dede als den leeuw van Sampson, want zijnde sijn binnenste bedorven / soo hadde hy nochtans honigh inden mondt. De partijje dan wiert ontboden ; ende den Pater heeft hen beyde den eedt af-ghehouden / dat sy malckanderen vergave alle hunne gheschillen uyt den grondt huns herten : hier na hebben sy beyde ghebiecht ende ontfanghen die hoogh-weerdighe mysterien. Ende daer na stierf den patient / ende wierdt als Edel-man met grooter pompe begraven. 'S nachts nae de begraeffnisse zijn daer gekomen aen het Collegie bande Societeyt Iesv twee jongelinge / hebbende elck eene witte flambeen inde handt. Sy clopten en vraghden na den Biecht-bader banden overleden Edel-man. Ghekomen zijnde ten boorschijn / seydten sy / komt / gaet met ons / want wy hier om u zijn gesonden / dat ghy dadelijck moet komen ten huysse van onsen Heere. Sy stelden den Pater in't midden ; ende zijn ghekomen voor de deure bande kercke / daer den Edel-man lagh begraven. Sy gaben den Pater den sleutel / ende hy dede die deure open ; en zijn ghegaen tot aen het H. Tabernakel. Doen heeft den eenen jonghelinge gheseydt : *Neemt de H. Ciborie*

Iudic. 14.

Cibozie/ende volght ons na; ende sy gingen tot **DAGEN**
 aen den kelder oft tombe daer den oberleden in
 begraven lagh. Den jonghelingh af-wentelen-
 de den steen ende alles daer ontrent openende /
 sprack tot den dooden: Ghy boos-aerdigh ende
 vermaledijden/recht u op/ende geeft weder 't ge-
 ne ghy t'onrecht hebt ontfanghen. Den dooden
 hem op-rechtende/heeft sijnen mondt gheopent/
 ende hadde noch de **H. Hostie** op sijn tonge. Soo
 heeft dan den Pater die daer uyt-genomen dooz
 't bevel van een van de jonghelinghen/ende we-
 derom ghelept inde **H. Cibozie**: ende zyn hier
 mede wederom ghegaen na het **H. Tabernakel**:
 ende als-doen gaende uyt de kercke / hebben de
 twee Enghele/die in de ghedaente van jonghe-
 linghen hen hadden vertoont / den Pater weder-
 om ghelept na het Collegie. Den poortier dede
 de deure open; ende den Pater sijn af-scheydt ne-
 mende bande jonghelinghen/sagh hen na / wat
 wegh dat sy gingen / soo langhe tot datse uyt
 sijn ghesicht waren. 8. Doet ghy eens anders
 wille lieber dan den uwen. Sommighe Broe-
 ders hadden eenen Eremijt buyten de ghewoon-
 lijcke ure doen eten; ende sy hebben tot hem ge-
 seydt: Abt/en zyt ghy niet droebigh? Ende hy
 heeft hen gheantwoordt: Ick ben droebigh als
 ick mijnen eyghen wille doe. Den Abt Paphnu-
 tius heeft de gheheele vergaderinge der moorde-
 naren bekeert / om dies-wille dat hy haer ghe-
 hoorzaem hadde gheweest in wijn te drincken
 (dien hy anders niet lichtelijck en dronck) ende
 hem over-gegeven hadde in hunnen wille. Doet
 mede alsoo; ende en wilt niemanden sonder re-
 den waerlijck bedroeben. En wilt niet suchten

Vit. PP.
Rofw.

Vit. PP.
Rofw. fol.
522.633.

Iacob. 5.

- DAGEN** teghen malckanderen / seydte S. Iacob den Apo-
stel / op dat ghy niet veroordeelt en wordt. Siet
num. 10. van maenden. Een eyghen stijf-sinnigh
- Ioan. Cli-** mensch / seght Climacus, en heeft gheenen ande-
macus. ren duyvel van doen om hem te doen vallen; maer
heeft duyvels ghenoech aen sy-selven. Ende ge-
ballen zijnde / wozyt hy te vergheefs de schuldt
op den duyvel. Op eenē tijdt soo den duyvel aen
de deure des Cloosters gecloopt hadde / quam den
Vit. PP. H. Antonius hoor / ende vzaeghde hem / wat hy
Rofw. daer was soeckende? Ende hy heeft gheseydt:
fol. 46. Waerom legghen my de Monicken te vergheefs
de schuldt op? waerom is't dat my alle Chri-
stenen vermaledijden? Antonius antwoorde: Sy
doen u recht; want sy dooz uwe laghen ghequelt
worden. Maer hy antwoorde: Sy lasteren my
sonder oorzaecke; want ick en doens niet / en ick
ben dooz den naem IESV heel machteloos en el-
lendigh geworden; maer sy doen het hen selven.
- Gasp. Ens** Ende vergaderinge was eenē Broeder / die vzaed-
Epidorp. de moet-willigh op eenen vaster-dagh een ey-
l. 2. f. 372. aen de keerffe in sijn kamer. Den Abt dit by-ge-
bal dooz een splete ghesien hebbende / bestrafte
hem hier ober na behoore. Maer hy antwoorde /
dat des duyvels subtylheydt hem dit ghetoot
en gheleert hadde. Hola / seyde den duyvel (sprin-
ghende van onder de tafel) dat is gelogen: want
dese boosheydt en hebt ghy van my niet geleert /
Casarius. maer ick van u. Daer liep eertijds een dochter
van haer goede ouders wech na een huys van
eenen Joncker / daer veel knechten ende Camer-
linghen dienden: ende siet / den duyvel als onbe-
kent ontmoette haer onder-weghen; en raedde
Gen. 16. haer tot haer ouders met Agar weder te keeren /
ende

ende na die te luyfteren; anders datse verseeckert **DAGEN**
 van een bande Camerlinghen bedrogghen soude
 worden/ ghelijck haer ouders vreesden. Neen /
 seyde sy / ghy slacht mijn ouders / ghy benijdet
 dat het my wel gae / ende dat ick mijn boozdeel
 soecke. Na verloop van tijdt vlesse inde sonde :
 ende van alles verstootten zijnde/ ja oock vanden
 bedorven Camerlinck / dzongh haer den noodt
 wederom te keeren tot haer ouders. Den dupbel
 ontmoette haer anderwerf in een ander gedaen-
 te als te bozen; ende vzaeghde haer d'oozsaecke
 van haer droefheydt : sy verclaerdese ende seyde/
 dat den dupbel haer/als Eva, tot den val geraden **Gen. 3.**
 hadde. Den dupbel ghebende haer onberhoets
 eenen dapperen kinne-back-slagh / seyde/ dat is
 gheloghen : ende openbaerde wie hy was / ende
 dat hy haer van alles van te bozen hadde ghe-
 waerschoutwt. Wel met recht mocht dan David
 segghen : Heere / en neught mijn herte niet tot **Psal. 140.**
 woorden van quaetheyt/ om te verschoonen die
 onschulden in de sonden. 9. Dat ghy deboot zijt
 tot Godt; goet tot uwen naesten : Ende al dat **Tob. 4.**
 ghy wilt dat de menschen u doen/ doet dat oock
 hen- lieden; en wat ghy noode hebt dat een an-
 der u doet / siet dat ghy nimmermeer eenē ande-
 ren dat en doet : want met wat maten dat ghy
 metet/daer mede sal u gemeten worden. Pharao
 hadde de Hebreewsche knechtken doen wor- **Exod. 15.**
 pen in't water; ende de zee heeft hem mede be-
 deekt/ende hy is versoncken ghelijck loot inde
 gheweldighe wateren. Adonibezec hadde se- **Iudic. 1.**
 ventigh Coningen de duymen hunder handen
 ende voeten doen af-houtwen; ende ghelijck hy
 ghedaen hadde/alsoo heeft hem Godt oock ghe-

- DAGEN** daen. Aman is ghehanghen aen de galghe / die
 Esth. 7. hy Mardocheo bereydt hadde. Des Coninck
 Dan. 3. Nabuchodonosors dienaers / die Sidrach, Misach,
 ende Abdenago in't midden van het forneyse
 des bernende byers ghetworpen hadden / zyn van
 Dan. 6. de blamme des byers selver vernielt. De manne
 die Daniele beschuldicht hadden / zyn selver in
 der leutwen kuyl getworpen / sy ende hunne kin-
 Dan. 13. deren / ende hys vrouwen. De twee Ouders die
 Susannam ter dootd verwesen hadden / zyn selfs
 Hegesip. ter dootd geleydt. De Joden hebbe CHRISTVM
 onsen Saligh-maker ghecruyst in't Hoogh-tijt
 van Daesschen; ende sy zyn na twee-en-beertigh
 jaren daer na al-te-samen belegert op't selfde
 Hoogh-tijt / van Vespasianus ende Titus Room-
 Plutarch. sche Keyseren. Cassius heeft hem selven met den
 in vit. Cæ- selven poignaert doorstekt / daer hy Iulium Cæ-
 saris. sarem mede vermoort hadde. Perillus van Athe-
 Valer. 1. 9. nen is in eenen gloeyenden metalen os door't
 cap. 2. hebel van Phalaris den Coninck der Argentinien
 getworpen / dien hy booz anderen gemaectt hadde.
 Niceph. Herodias, dochter van Herodes, die't hooft van
 lib. 1. c. 20. Ioannes den Dooper begheert hadde in een scho-
 Iust. Lipsij tel / heeft het hare op't ijs verlozen. Eenem Sou-
 Monita. herneur van een stad in Zeelandt / ten tijde van
 polit. Carolus Audax, hadde een treffelijck mans-per-
 soon t'onrecht doen onthalsen in de ghebanghe-
 nisse / om de vrouwe van dien te vryelijcker te
 moghen t'hem-waerts trecken: ende gelijk hy
 ghedaen hadde / soo is hem inde selve plaetse ge-
 Staplet. schiedt. Anna Bolena, die d'oozsaecke was ghe-
 cap. 20. weest vande dootd van Thomas Morus, is bin-
 nen't jaer op de selve plaetse met de selve straffe
 oock om-ghebrocht. Fredericus den IV. Pals-
 grave

grave vanden Rhijn nam eertijds te Francken-
 dael ghevanghen den E. P. Guilielmum Baldui-
 num reysende in Duytsch-landt/ende sondt hem
 aen den Ambassadeur vanden Coninck van En-
 ghelandt / doen ter tijdt wesende te Duyfeldorp
 in't landt van Cleve. Ende op den selven dagh
 (te weten / den 18. Septemb. 1610.) als hy den
 Pater ghelevert hadde te Duyfeldorp inde han-
 den vanden Ambassadeur van Engelandt / soo
 is desen Pals-grave te Heydelbergh ghestorven:
 alsoo dat hy de doot selver eer gesmaectt heeft /
 dan den Pater, die hy meynde na de doot te seyn-
 den. 10. Dat ghy blijde van geest zijt; daer David
 afspreect: Gheeft my wederom die blijdschap
 van saligheyt. Siet num. 14. van uren.

DAGEN
 Vide Desi-
 derium
 Richard.
 in cap. 7.
 Exod.
 vers. 19.

Psal. 50.

Bemerckt daghelijckx aen wat sijde utwe ziele XXIX.

de cranckste is ende minst ghewapent: ende wat
 passie oft quade gheneghentheydt ende onbol-
 maecttheydt u meest hinderlijck is / ende meest
 u selven doet bergrijpen. Ondersoeckt de wortel
 van't quaet / ende 't hooft van't serpent. Want
 daer toe ghekomen zijnde / ende 't selve ober-
 wonnē hebbende / soo sullē lichtelijck alle andere
 mindere ghebezeken hare kracht verliesen / ende
 in het aen-bechten beswijcken. Goliath zijnde
 neder ter aerden ghebelt / strackx alle de andere
 Philistijnen namen de vlucht: ende dit was 't
 dat den Coninck van Syrien, strijdende teghen de
 Israëlitē, beval aen sijn soldaten; te weten / dat
 niemant en soude bechten dan teghen den Co-
 ninck alleen: denckende datse dien verwonnen
 hebbende / de victorie ober alle hunne byandē be-
 halen souden: 't welck oock gheschiedde. Die
 moet ghy dan in het gheestelijck strijden na-
 vol-

1. Reg. 17.

2. Paral. 8.

DAGEN. ghen / ende op de principaelste quade passie oft sonde moet ghy eerst aen-vallen / ende die soecken uyt te roepen / wilt ghy van utwe ghebreken verlost worden / ende den bzedde des herten volcomelijck besitten. Ende nae de wijsse bande intwoonders van Thebaida teekent op in een berdeken oft billetteken / oft andersints met een lootgen / crijtgen / oft spelletgen / utwe ballinghen ; oft met den H. P. Ignatius maectt eenen knoop inden nestel / die aen utwen riem hanght. En vergelijckten eenen dagh by den anderē ; tweeck by tweeck ; maendt by maendt ; jaer by jaer ; om te weten oft ghy boorzaerts gaet oft meer achtermaerts. Bebindende u. selven in schuldt / soo set u. selven eenighe ghewillighe boete ende penitentie : als van vasten / swijgghen / aelmoeffen te geben / een cruys-gebedt te lesen / te slapen op een mat ; eenen ijseren oft hapyen bzafelet aen den erm te draeghen ; in bedevaerdt te gaen ; op u bozst te slaen / segghende met David : Ick bidde u / Heere / neemt wech de hoosheydt van utwen dienaer / want ick hebbe ontwijfelijck ghedaen. De HH. Gude-vaders bande woestijne hebben om seer cleyne ghebreken sware penitentie gedaen. Eenen discipel van Pachomius hadde op eenen tijdt twee manden van theenen gheblochten / ende hy stelde die inden inganck van sijne celle / daer den Abt Pachomius met andere Gude-vaderen moeste gaen sitten / ende hopte dat hy van hem gepresen soude worden om sijne neerstigheyt boven andere broeders / die nae den eysch des reghels daghelijck maer een en blochten. Maer Pachomius hem om-keerende / seyde tot de mannen die by hem saten : Van den morgen-siondt tot den nacht toe heeft

Vit. PP.
Rosw. fol.
50. & 10.
Climac.
grad. 4. de
Obedien-
tia.
Lib. 5.
vit. c. 5.

1. Reg. 24.

Roderic.
Exerc.
perfect.
p. 1. tract.
3. cap. 3.

heeft desen broeder ghearbeydt/ en sijnen arbeydt **DAGEN**
 heeft hy die duyvelen op-ghezaghen. Ende tot
 den Broeder seyde hy : Neemt dese korbjen op u
 schouderen / ende gaet inde vergaderinge daer de
 Broeders bidden / ende seght: Vaders ende Broe-
 ders bidt om Godts wille vooz my armen son-
 daer / want ick hebbe dese manden meer gheacht
 als het rijk der hemelen. Oock heeft hem den
 Abt met de manden op sijn schouderen indē ref-
 ter doen staen daer die Broeders aten: ende daer
 na heeft hy hem vijf maenden in een celle doen
 metselen / daer hem niemandt en soude spreken /
 ende heeft hem water en broodt alleen doen ge-
 ven / ende dat niet eer dan na dat hy daghelijck
 met eene hongherighe maghe twee manden af-
 gheblochten hadde in sijn eenigheyt. Ende den
 Broeder heeft het alles uyt-gheboert met eene
 sonderlinghe verdzaechelijckheyt ende ootmoe-
 digheyt. Theodoretus verhaelt van Eusebius
 enen Monick by Antiochien, dat desen / ter-wij-
 len Ammianus het H. Euangelie las / sijn ooggen
 als mede sijn herte onbedachtelijck sloegh op die
 den acker ploegghden ; daer hy terstondt sulcken
 leetwesen af-creegh / dat hy op sijn oogghen een
 boete gheset heeft van niet meer den acker den
 tijdt van 46. jaren t'aenschoutwen / oock die ster-
 ven niet / noch den hemel. Hy nam enen ijeren
 riem om sijn lendenen / ende enen ijeren bandt
 om sijn hals / ende met een ander ijeren keten
 bondt hy den half-bandt aen den riem / op dat
 hy immers ghedwonghen soude wesen d'aerde
 te aen-sien. Siet num. 44. van daghen, bande peniten-
 tie van den Abt Zenon, ende bande penitentie
 van S. Bernaerdt, om dat hy eens sijne oogghen
 niet

Theodo-
 ret. Hist.
 cap. 3. &
 Vit. PP.
 Rosw.
 fol. 805.

Rosw. 20.
 August.

DAGEN niet wel betwaert en hadde. *S. Augustijn spre-*
S. Aug. 1. kende van den pyckel der ijdele glorie daer hy
10. conf. mede bebochten wierde / seyde : *D / Heere / is be-*
cap. 37. kent 't sichten mijns herten / ende 't schreyen
 mijnder ooghen. *De H. Paula van Roomen be-*
 schreyde in sulcker voeghen de clepne sondē (ghe-
 lijck den *H. Hieronymus* verhaelt in Epitaph.)
 dat ghy soudet gemeynt hebben datse schuldigh
 hadde gheweest vande alder-swaerste misdaden:
 ende sy vol-brocht 't ghene daer geschreybē staet :

Pfal. 6. Ick sal alle nachten mijn bedde wasschen ; met
 mijne tranen sal ick mijne rust-plaetse begieten.
Siet num. 4. van Hoogh-tijden in 't eynde, vande tranten
van S. Catharina van Senen. Vanden heyligen
Lib. 5. *P. Ignatius* lesen wy / dat hy het lacchen / 't welck
vit. c. 10. hy upter natueren seer onder-worpen was / met
 strenghe discipline te doen / heeft ober-wonnen ;
 gebende hem selven 's nachts soo veel slaghen /
 als hy bevondt dat hy daer in 's daeghs hem
 ontgaen hadde. Dus strasten eertydts de *H. H.*
 Vaders oock clepne ghebreken : aenbeerdit van
 boozuwe menighbuldighe grobe fautē immers
 clepne boeten : ende denckt op de woorden vande
4. Reg. 5. knechten van Naaman, des Coninckx vā Syrien
 Weldt-Hoofst-man : Vader / al hadde den *Wzo-*
 pheet u een swaer dinck gheseydt / ghy hadt dat
 boozwaer behooren te doen : hoe veel te meer
 want hy u nu gheseydt heeft : Wordet ghewas-
 schen / ende ghy sult supper worden. Ontfanght
 dan dese clepne boeten oock soo veel te liever /
 want dooz dese ende dierghelijcke ghewillighe
 penitentien (in-sonderheydt daer oock *Wstaten*
 mede te verdienen zijn) sult ghy hier namaels
 meerder lyden ontgaen / ende tot innigher ken-
 nisse

nisse komen van u selven. Eenen grootē sondaer **DAGEN**
 toonde hem bereydt/ om sijne sonden aen de **H.**
 Lyduina te bekennen / ende badt haer datse die **Surius 14.**
 wilde ober-draghen aen den Priester. **Sy con-** **April.**
senteerde het / al-hoe-wel onwilligh. Comende
 daer na wederom tot haer / belaste sy hem / dat
 hy oft een gheheel jaer hem buyten sijn bedde
 niet en soude begeben; oft eenen nacht op sijnen
 rugghe legghen soude / sonder hem te mogē roe-
 ren aen d'eene oft d'andere sijden. Blijde was den
 man met de leste conditie / ende 't scheen dattet
 hem licht soude zyn als een plupm:maer 't ver-
 droot hem wel haest / soo dat hem den slaep oock
 bloogh van sijn ooghen. Ende ober-denckende
 dat hy gesont was van lichaem / 't bedde sacht/
 den tijdt van eenē nacht cozt / de menighete sijn-
 der sonden groot; maer d'eetwigheyt der pij-
 nen lanck; en dat hy hem van soo cleyne moeye-
 lijckheyt sagh ober-wonnen / is bitter van ge-
 moet ontstelt gheweest / schreyde / ende verfoeyde
 sijn goddeloos lebē / ende bekeerde hem in rouw
 tot groote penitentien alle die daghen sijns le-
 bens.

Door-komt altydts de beginselen der passien **XXX.**
 ende tentatien; wetende dat nae eenen cleynen
 windt dickwijls eenen grooten storm ontstaet;
 uyt een boncyken eenen grooten brandt; uyt een
 cleyne wonde die-men versuymt een swaer acci-
 dent; uyt een cleyne leck veel waters. Den ober-
 bloedt inde tijden van Noë heeft van weynigh **Gen. 7.**
 druppelen begonst / ende van eenen cleyne regen
 die qualijck de velden ende thuynen konde nat-
 makē; is nochtans soo vermeerdert / dat het wa-
 ter was bystien cubitus hoogher boven alle de
 berghen

DAGEN berghen/twelcke sy bedeckte. De plaghē van Egypten begonsten van bliēghen/muggē/streien/bleynen/bozschē; maer zyn soo aen-ghe-wasschen/dat alle de wateren in bloedt verkeerden; ende alle de eerste gheboornen in't gheheele landt verflaghen wierden / soo datter geen hups en was/oft daer lagh eenen dooden inne. Alsoo de bekozinghe des vyandts komt als een mugghe aen / soo dattet den mensche niet de pijn weert schijnt te wesen die wech te weeren; maer daer na groeytse als eenen oliphant. Ende ghelijck uyt een cleyn mostaert saeyken wortse als eenen grooten boom / die niet uyt-ghehaelt en kan worden/oft immers niet lichtelijck. Daerom pleeggh den H. Franciscus te segghen: als den dupbel iet in den mensch bindt / al waer't maer een cleyn hayz / hy sal het doen wassen tot eenen breeffelijken balck. Dit den Bruydegom verstaende/riep: *Waght ons die cleynē boskens / die de wijngaerden onder-graben.* Dit was de leeringhe vanden Abt daer den H. Dorotheus af verhaelt / dat hy met sijne discipelen quam in eenen boomgaert van cypressen; ende liet van een van sijne jongheren nu een jonck boomken uyt-trecken; daer na een bande meerdere / ende soo boozts: tot dat den discipel eenen hulper van doen hadde in het uyt-halen; ja eyndelijck de discipelen oock al-te-samē niet boozder en konden. Alsoo neemt wech der tentatiē oncrupt in't beginsel; op datse gheene wortelen en schietē in d'aerde utwer zielen; ende gheene ploeyen en legghen in't camelot van utwen wille/ende soo oft niet / oft immers seer swaerlijck uyt te trecken zyn. *Siet num. 19. van daghen.* Esau nam eens eenen haet

Cant. 2.

B. Dorotheus sermon, II.

Gen. 27.

haet op teghen Iacob synen broeder; segghende: **DAGEN**
 De daghen van mijns vaders routwe sullen ko-
 men / ende ick sal Iacob mijnen broeder doodt-
 slaen. Ende hy haette altydt Iacob; ende heeft
 oock desen haet teghen Iacob synen erf-ghena-
 men / na-ghelaten: want de Idumeen die van **Amos 7.**
 hem af-ghetomen zijn / weygerden passagie aen
 de kinderen van Israël, als sy door het landt van
 Edom wilden gaen nae het landt van beloften.
 Pharao hadde eens dit in-ghenomen: Ick en sal **Exod. 5.**
 Israël niet laten gaen. Is hy wel opt van dese re-
 solutie af te brenghen gheweest / tot dat hy vande
 bloeden versopen is gheweest? Saül hadde eens **1. Reg. 18.**
 in syn herte plaetse ghegeven den gheest van nij-
 digheyt op David; en is hem dien niet totter
 doodt toe by-gebleven? Ghelijck daer geschre-
 ven staet: Hierom soo heeft Saül van dien dagh/
 ende voort-aen David met slimmen oogen aen-
 ghesien. De beenderen vanden ongoddelijcken
 sullen verbult worden met de ontamelijckheden
 sijnder jonckheyt / seydt Iob, ende die sullen met **Iob 20.**
 hem in't stubbe slapen. Van Mosoch en Thubal
 ghetuyght Ezechiel, dat hunne boosheide waren **Ezech. 32.**
 in hunne gebeente. Siet ghy dan wel hoe swaer
 dattet is / de sonde die ghy eens ingeruynt hebt/
 daer nae wederom van u te worpen? Den Abt **Biblioth.**
 Dorotheus verhaelt dat eenen Monick tot hem **PP. to. 2.**
 quam / segghende: Vader / vergebet my / want ick **doctrin.**
 stele in't verborghen / ende ick etet. Dorotheus **II. Doro-**
 seyde / hebdu iet van doen / waerom en spreekt **thei Ar-**
 ghy den Abt niet / oft wilt ghy dat ick hem spre- **chiman-**
 ke? Den Abt belaste den dispensier / alles aenden **drita.**
 Novitius te geben dat hy eysschen soude. Nae
 eenighe dagen quam hy weder tot Dorotheum,
 segghen.

DAGEN segghende: **W**ader vergebet my / ick hebbe wederom ghestolen. Dorotheus antwoorde; wel soude ghy u min booz my schamen als booz den dispensier? Komt dan tot my / ende eyscht 't gene ghy wilt. Nae eenighe daghen quam hy wederom treurende tot Dorotheum, want hy dede in't berborghen als van te bozen. Wel / seyde Dorotheus, is u iet ghelwegert? Neen. Waerom doet ghy't dan? Wader vergebet my / ick doe het / ende ick en wete niet waerom dat ick het doe. Maer wat doet ghy mettet ghestolen goedt? vzaeghde Dorotheus. Hy seyde / het eene berberghe ick onder 't bedde / het ander elders: ende als het is bedorven / soo worpe ick't booz de berckens / ezels / ende honden. Eenen anderen Monick hadde een ghetwoonte van ieder een te laken / die hy gebal gepresen wierdt: ende seyde: Wel wie is die? buyten Zosimum en de sijne en isser niemant waerdigh ghenoeemt te worden. Daer na laeckte hy oock Zosimum, en seyde: Niemandt en isser wat dan Macarius. Daer na seyde hy: wel wie is doch Macarius? niemant en isser wat als Basilius ende Gregorius. Daer nae versmaedde hy oock dese; ende en waerdeerde niemant als Petrum ende Paulum. Een wyle daer nae waren Petrus ende Paulus oock niet met allen; maer alleen die **H. Dyrbuldigheydt** was wat. Eyndelijck was dese oock niet: ende het quam met hem upt na 't segghen vanden **Wijse-man**: Den goddeloosen als hy komt in de diepte der sonden / dan smaet hy / ende dan verhardt hy in sijn sonden / niet anders als de menschen verharden op de schepē en galepen. Op de Conincklijcke galepen booz Sluys, waer ober Fredericus Spinola daer naer

Dorotheus Abbas
Doctrina
2. quae est
de humilitate.

Proou. 18.

naer commandeerde / warenders die twintigh / **DAGEN**
 dertigh / veertigh jaren daer op geseten hadden.
 Ende als den peys tussche Spagnie en Franck-
 rijck uyt-gheroepen was in't jaer 1598. 2. Mæy/
 ende die ghebanghenen uyt-ginghen; soo had-
 den dese galey-sitters lieber ghehadt / datse op de
 galepen hadden moghen blijven / ende den onbe-
 sozghden kost hebben. Men vondt haer te Brug-
 ghe, ende elders in Vlaenderen niet sittē op stoe-
 len / noch by nachte ligghen op bedden / maer op
 de bisch-bancken vande merckten / op stoepē en-
 de pot-huyfen; soo waren sy verhardt ende ver-
 stijft / om dat sy ghelwent waren gheduerigh op
 de galepen te sitten. Alsoo siet-men mede dattet
 gaet met de ghene die in't quaedt verouderen /
 ende van den begin hen gewent hebben 't benijn
 der sonden als water in te drincken. Weder-staet
 dan de beginselen der tentatien ende quade ghe-
 dachten; want uyt de ghedachten komt beha-
 ghen; uyt behaghen komt begheerte; uyt begeer-
 te komt den wille; uyt den wille komt consent;
 uyt consent komt het werck; uyt het werck komt
 de ghewoonte; uyt ghewoonte komt wanhope;
 uyt wanhope komt berdoemenisse. Daerom ver-
 maent den Wijse-man: Met aller hoeden be- **Prou. 4.**
 waert u herte. Want als-men hier in versump-
 lijk is / dan gaet de ysere poozte van 't consent
 van selfs open. Gaende / te weten den Engel en- **Act. 12.**
 de Petrus, dooz d'eerste ende de tweede wachte / sy
 zijn ghekomen tot de ysere poozte / die ter stadt-
 waerts leydt / de welcke is booz hen-lieden van
 selfs open-ghegaen. Alsoo als Sathan d'eerste
 wachte der ghedachten in-breekt en dooz-gaet;
 ja oock de tweede wachte der beroerlijcke begeer-
 ten /

DAGEN ten/noch en is't de meeste schade niet : want ge-
 lijck den H. Bernardus seydt : 'Ten is gheene
 verdoemenisse / als ghy ontroert wordt tot be-
 gheerten/maer niet en consenteert : want het is
 eene andere sake de tentatien te gheboelen/ ende
 daer in te consenteren. Als Ioseph by de slippe
 van sijn cleet vande vrouwe gegrepen wiert; als
 den jonghman ten tijde van Decius, ligghende
 op een matrassse ghebonden met sijde banden /
 aen-gheraeckt wierdt vande jonghe dochter; den
 Cluyfenaer Iacobus met sijne rechter-handt be-
 streeck met H. olpe 't lichaem van eene vrouwe-
 persoone; Benedictus hem inden doozne wierp;
 Franciscus van sneeuw / vrouwe ende kinderen
 maeckte; Catharina van Senen de grimmagie
 der duybelen sagh / ende de ghedaente der versa-
 melende; sy hebben sonder twijffel de bekozinge
 gheboelt / maer geensints daer in geconsenteert.
 Want als dese derde wachte / ofte ijfere poozte /
 soude open-gaen/ dan was de sonde vol-bracht;
 niet anders ghelijck de dieben tot haer booz-ne-
 men gheraken / daer sy niet en souden toe-geko-
 men hebben/ 'ten ware sy eerst een cleyn diefken
 oft twee dooz de enge gaten ende traectien geson-
 den hadden / om hen de sloten ende deuren van
 binnen te openen. Daerom doet wech het quaet
 utwer ghedachten. Ghelijck S. Benedictus seyde
 tot een van sijne jongheren / wien 't verdzoot de
 keerffe booz hem te houden ter-wijlen hy at; en-
 de den H. Franciscus tot eenen wien 't verdzoot te
 voet booz hem te loopen/ter-wijlen hy sat op ee-
 nen ezel; teeckent u herte/ broeder : wat spreckt
 ghy by u-selven & teeckent haest u herte. Wozyt
 de schadelijcke ghedachten van u/ gelijck Paulus
 de

Gen. 39.

Vit. PP.
Kofw. fol.
17.

28. Ian.

Greg. l. 2.
Dial. c. 2.
Bonav. in
vit. cap. 5.

Isaia 1.

D. Greg.
l. 2. Dial.
cap. 20.Bonavēt.
in vit. S.
Francif.

Act. 28.

de ader-slange af-schudde/die door de hitte van't **DAGEN**
 byer uyt de bochtighe spaenderen ghesprongen
 was/ende in sijn handt ghebaren. Ende denckt
 op de woorden van den Conincklijcke Propheet
 David: In den morgghen-stont doode ick alle de Psal. 100.
 sondaren der aerden. Ende hoort den raedt van
 Salomon: Met alle neerstigheyt betwaert u her- Prou. 4.
 te / want daer inne het leben ende de doodt ghe-
 legghen is.

Volgende de tentatie / en sult ghyse niet ober- **XXXI.**
 winnen:ende al bindt ghy als-dan by aboutue-
 re min strijdt;denckt op het woordt't welck een
 vande **H. Vaders** gaf aen eenen Keligteur / die
 van hem selven seyde / dat hy hem niet en bondt
 in strijdt ghelijck andere menschen: Sone/seyde Vit. PP.
 hy/siet toe dat utwe consciencie niet en zy als de Rofw. fol.
 drempelen en voor-salen der Princen / daer-men 612.
 in ende uyt gaet sonder oogh-merck. Waert dat
 ghy de poorten ende deuren sloot voor vrende
 gasten/dan soudt ghy weten van oorloghe; ende
 wat ghelwelt dat de ghedachten souden doen om
 in te dringhen. Laban en heeft Iacob niet ver- Gen. 31.
 volght/noch Pharao die van Israël, dan na datse Exod. 14.
 bluchteden; noch Holofernes die van Betulien, Iudith 5.
 dan nae datse hen tot weder-standt bereydden.
 De winden bestozmen altydt meer de hooge to-
 rens ende berghen; de vyanden micken op de
 Capiteynen hunder weder-partijen/ende de Zee-
 roobers op de rijke kraken; alsoo de sonde ende
 den duybel becht altydt meest teghen de goede/
 ende soeckt die huns ghelijck te maken: want
 sijne spijse/seydt Abacuc, is uyt-vercozen. Hy is Abac. 1.
 eenen lekker-beck / ende met ghemeyne spijzen /
 dat is / met dronckaerts / hoereerders / dobbel-
 laers/

DAGEN laers / en is hy niet te vreden ; maer hy soeckt
 spijzen die excellent zijn ; hy staet en gaept met
 Iob 40. sijnen mondt open / ende heeft betrouwen / esi be-
 wacht dat hem de Jozdaen in sijne mondt komt
 bloeyen / dat zijn de rechtveerdighen / dat zijne
 die goede propoosten in hunne herten gemaeckt
 hebben om een beter leven te beginnen / esi daer
 in te volherden : na desen gaept hy / om die in te
 slocken. Ende om deser oorsaecke sagh een van
 Spec. di- de **HH. Oudt-baders** / dat de woestijne grimmel-
 stinct. 9. de ende krielde van dupbelen / ende datse d' Ere-
 Exempl. mijtē als byen om-ringeldē ; daer hy ter contra-
 203. rien op de poorte bā een stadt eenē dupbel alleen
 op de schildt-wacht bondt staen / esi dat met seer
 cleyen op-sicht / ja half sluymerende ende sla-
 pende. Enen Oudt-bader vzaeghde den Abt
 Vit. PP. Pastor, waerom beechten my de dupbels soo ?
 Rosw. fol. ende Pastor antwoorde : De dupbels en beech-
 602. ten ons altijds niet ; maer onse quade willen
 zijn die ons quellen / ende aen wien top dupbels
 genoeg hebben. Maer wilt ghy weten / wie dat
 sy zijn / daer de dupbels teghen bechten ? het is
 Moyses ende diergelijcke. Staet dan op u wacht /
 ende en zijt niet te ruym van conscientie ; daer
 ghy weet dat u graf soo engh sal wesen ; ende dat
 anders utwe ruste wel metter doodt soude kon-
 nen rusten ende eyndighen. Ende wie sullē doch
 ghecroont wordē / die over-winders / oft die ober-
 wonnen worden ? Den ghenen die verwint / seyt
 Apoc. 1. den Heere / sal ick geven verborghen hemelsch-
 broodt.

XXXII. Bindende utwer zielē boomgaert by wat ver-
 wildert / ende der sonden oncrupt / ende die neten
 der passien seer op-geschoten ; soo blijft
 noch

nochtans niet by-sitten / oft slapende by-liggen. **DAGEN**
 Hoe sone (seyde den Vader tot sijn kindt / dien hy **Vit. PP.**
 ghesonden hadde / om eenen verwilberden acker **Rofw.**
 te wien ; ende nochtans niet en hadde uyt-ghe- **fol. 5**
 recht) al en hadde ghy t'elcken daghe niet meer
 ghetwiedt als de plaetse die ghy ligghende met
 u lichaem beslaet ; boozwaer ghy soudt u werck
 verboozdert hebben. Godt gabe dat wy elck
 jaer een ghebzeck alleen konden volkomelijck
 ober-winnen ! Ghelijck wel eertijds dede een
 redelijck bejaert persoon / die gheene swarigheyt
 en hadde om in't Clooster te leven / soo hy seyde /
 by aldien hem daghelijckx 's noenens ende 's a-
 bonts een bane biers ober tafel mocht gegeven
 worden / want hy was van oudts op het dzinc-
 ken ghestelt. Den Abt dan heeft het hem gecon-
 senteert ; liet nochtans buyten sijn wete daghe-
 lijckx dzy ofte vier dzuppelen wasch dzuppen in
 de ordinarise kan (alse leegh was) daer hy uyt
 dzonck. Waer door het gheschiedt is / dat nae
 't verloop van een jaer oft twee in de kan niet
 veel meer biers en was als een menghel. Ende
 den anderen wierdt dat niet ghetwaer / ja was
 wel te vreden ; ende soo de sake hem eyndelijck
 wierdt ontdeckt / prees hy de vernustheyt van
 den Abt / ende heeft hem selven soo ober-wonnen /
 dat hy de ghemeyne wetten in dzincken daer na
 ghewilligh gebolgh heeft. Men seydt gemeyn-
 lijck / den boom en valt van den eersten slaghe
 niet ; alsoo en vallen oock de ghebzecken door-
 gaens den mensch terstont niet af / maer men
 roeytse metter tijdt uyt. De vruchtbarighe boo-
 men en vzenghen terstont gheen vol-wasschen
 vruchten voort / maer eerst knoppen / dan bloey-

DAGEN sel / daer na bladeren / ende soo bzuichten. D'aerde mede en bzuicht terstont gheen broode boort / maer eerst den stam / dan de granen ; ende nae maeyen / binden / drooghen / dozsschen / wannen / malen / backen / dan is het broodt. Alsoo isset mede met d'aerde onset ziele / sy en bzuicht de bzuichten der deughden niet boorts dan nae arbejdt ende oeffeninghe / ende dat allenghskens. Siet num. 28. van daghen, en num. 9. van Hoogh-tijden.

Valerius
Maximus
lib. 6. c. 9.

Polemo eenen student van Athenen / hebbende den geheelen nacht met drincken over-gebrocht / quam by-ghebal 's morghens broegh wel besopen in de hooghe schole om den geck te scheeren / daer Xenocrates leerde : wiens leeringhe vande soberheydt hy aen-hoozende / ende hem van sselven onder soo veel tresselijcke personen allenghskens schamende / leyde ten 1. al heymelijck den droncken-mans crans van sijn hooft; ten 2. liet hy sijnen schuytm-mantel by sijn lijf al swijgende neder-sacken; ten 3. veranderde hy al properlijck sijn droncken-mans wesen / daer hy te vozen pupil-ooghde van dronckenschap. Ende lijck heeft hy de gilde t'eenemael uut-getrocken / ende aen-ghetrocken eenen nuchteren en wijssen Philosooph : soo dat Valerius Maximus vā hem seydt / dat sijn herte wel in pelgrimagie was geweest vande sonde / maer eben-wel daer niet en woonde.

XXXIII. Om u ghebreken sekerlijck te ober-winnen / soo maect een booznemen van u niet te vergrijpen immers booz die ure / segghende : **Ⓞ** mijnne Godt / om utwe liefde en wil ick booz dese ure mijnne wille niet doen; niet onpatientigh wesen; dat niet sien; niet hoozen; daer niet gaen; dat niet af-pluc

af-plucken; dat niet spreken; &c. op dat ick niet **DAGEN**
 en hoorde dat Petrus hoorde: Alsoo en hebby niet Matth. 26.
 een ure met my moghen waken; Ende houdende
 u propoost voor die ure / doet het selke oock
 voor d'ander ure / ende soo voorzts. Want ick ver-
 magh alles / sprack den Apostel / inden genen die Philip. 4.
 my versterckt. Eenem Broeder inde woestijne Vit. PP.
 wierdt neghen jaren lanck bebochten van sijne Rofw. f.
 ghepeysen / dat hy soude gaen uyt de bergaderin- 590.
 ghe der broederen; ende alle daghe nam hy sijn
 schaeps-velleken op / daer hy op lagh / om wech
 te gaen. Ende als 't avondt was geworden / sey-
 de hy in su-selben: Morgē sal ick van hier gaen:
 ende 's morghens seyde hy: laet ons noch heden
 ons best doen / om hier te blijven om Godts wil-
 le. Ende als hy neghen jaren vol-bracht hadde
 van daghe tot daghe soo doende / soo heeft Godt
 de bekozinghe van hem wech-genomen. Eenem
 anderē Broeder wierdt van den duybel becozet / Vit. PP.
 om 's morghens broegh / ter eeyster ure van der Rofw.
 sonnen op-ganck hem tot eten te begeben; maer fol. 493.
 hy seyde in su-selben; wacht totte derde ure / ende
 dan sult ghy eten. De derde ure ghekomen zyn-
 de / seyde hy: wacht noch totte feste ure. Dese ghe-
 komen zynde / leyde hy broodt in 't water / ende
 seyde: ter-wylen dit weycket / moet ghy noch tot-
 ter neghenster ure wachten. Ende als dese ure
 gekomen was / las hy den Psalter en sijne andere
 ghebeden; en daer naer nam hy sijnen nootdrust.
 Ende dit dede hy langhen tijdt; tot dat hy uyt
 den broodt-kozf eenen damp sagh op-gaen / ver-
 dwijnende door de venster van sijn celle; ende van
 dier ure af besweeck die bekozinghe; ende 't was
 hem voorzts niet lastigh oock twee daghen sich
 van

DAGEN van spijsse te onthouden. Den H. Iuniperus *Min-
Chron.* re-broeder heeft een heel vierendeel jaers op den
Minor. p. selben voer stil-swijghentheydt gehouden: den 1.
2. l. 6. c. 38. dagh ter eere van Godt den Vader: 2. van Godt
 den Sone: 3. van Godt den H. Gheest: 4. vande
 H. Moeder Godts: ende soo voort gaende door
 alle de Choozen der Enghelen ende Ordenen der
 Heylighen/met een groote devotie/ieue / liefde/
 ende affectie tot dien. *Siet num. 19. van daghen.*

XXXIV. Kiest eenen waerachtighen vriendt/ eenē broe-
2. Reg. 13. der utw's herten/niet als Ionadab was aen Am-
2. Reg. 16. non; Achitophel aen Absalon; maer eenē vriendt
 utwer zielen (ghelijck Alipius was van Augusti-
 nus) die upt liefde u vryelijck vermane en waer-
 schouwe van utwe ghebreken ende onbolmaeck-
 heden/op dat ghy u mooght wachten en beteren
 van het ghene niet wel en boeght voor een Chri-
 sten mensch. Daer zijn ozaengie-schelle/citroen-
 schellen/ende andere schellen/die/alste door-suy-
 kert zijn ende gheconfijt / aengenaemer zijn ende
 lieffelijcker als het suycker selve; soo is't mede
 met de vermaninghe ende straffinge die upt lief-
 de gheschiedt; dese is dickwijls aen den wijssen
Prou. 27. aengenaemer als succade van smeekende woor-
 den. Daerom seyde den Wijse-man: Beter zijn
 de wonden van eenen die lief-heeft / dan bedrie-
 ghelijcke kussinghen des ghenes die haet. Ende
Psal. 140. David seyde: Den rechtbeerdigen sal my straffen
 in barmhertigheden/ende my berispen: maer de
 olve des sondaers en sal mijn hoofd niet bet-
D. August. ken. Eenen jonghelinck van Tegesta thoonde
lib. 4. con- hem seer af-wijsigh van Augustinus noch Ma-
fess. cap. 4. nicheen wesende / om dat desen by hem geckte
 van het Doopsel der Christenen / 't welck den
 jongh-

jongh-man nu kortz te bozen ontfangen hadde **DAGEN,**
 in sijn sieckte. En soo Augustinus voort-gingh
 in sijn propoosten / seyde hem den jongh-man
 vol-mondelijck uyt: Indien Augustinus sijnen
 vriendt wilde blijven / dat hy van sulckx swijgen
 soude. Augustinus hier ober ontroert zijnde en-
 de verbaest / liet die propoosten baren. Na de sel-
 ve wijze liet mede Alipius de schouw-spelē baren **Aug. l. 6.**
 door de bemaninghe die Augustinus inde schole **cont. c.7.**
 dede / niet sonder ernstelijcke beschimpinghe der
 ghener die daer op verflinghert waren; al-hoe-
 wel dat hy op dat pas gheen gedachte en hadde
 om Alipius van dese peste te bezyden; maer hy
 trocket t'hem-waerts / en gheloofde niet anders
 dan dat Augustinus dit om sijnen't wille geseyt
 hadde. Daer een ander door veroodsaectt ghe-
 weest soude hebben / om op Augustinum gram te
 wesen / daer wierdt desen jonghelinck door ver-
 weckt / om op hem selben gram te wesen / en be-
 gon van dien tijdt af Augustinum liever te heb-
 ben als hy out te bozen ghedaen hadde. En daer
 is in hem verbult't ghene Salomon seyde: **Be- Prou. 9.**
 rispt den wijzen / ende hy sal u beminnen. *Siet*
num. 36. van daghen. Denckt oock dat eens anders
 ooghe u beter siet als u selfs ooge; booz de welc-
 ke dickwijls hanght eenen groenen bzil van ey-
 ghen passie. 'T is met den mensch / gelijck Fran-
 ciscus Marchesius seyde tot Galeatius, Hertoghe
 van Milanen / dattet was met die van Genua.
 Die van Genua / seyde hy (vande welcke ick als
 Orateur ghesonden ben) slachten het cruydt Ba-
 silica (daer ick utwe Hooghepdt een vatken af ge-
 sonden hebbe / om aen-sprake te mogen crijgen)
 Dit cruydt daer utwe Hooghepdt immers de
 cracht

- DAGEN** cracht van begheert te weten / properlijck en soe-
telijck aen-ghevaect zijnde / gheeft van hem ee-
nen seer minnelijcken ende aengenenamen reuck ;
maer te stijf ghevoeben ende ghestooten zijnde /
genereert scorpioenen. Gene ezellinne / dat is /
Num. 22. een slecht mensch / siet som-wijlen meer als wel
Exod. 18. Balaam, dat is / als eenen Propheet ; ende Iethro
1. Reg. 9. meer als Moyfes, ende den knecht die met Saül
4. Reg. 5. was / meer als Saül selfs ; ende het cleyn dochter-
ken uyten lande van Israël, meer als Naeman
des Coninckx van Syrien Veldt-Hoof-man ;
Dan. 13. ende Daniel een jonckken maer van 12. jaren /
meer als de Raedts-Heeren van den Raedt van
de kinderen van Israël binnen Babylonien ; ende
Matth. 21. de kinderen roepende Hofanna den Sone van
David, meer als de Princen der Priesteren / en als
de Schrift-gheleerden ; ende den jongelingh Al-
Val. Max. cibiades, meer als synen oom Pericles. Den Abt
1. 3. cap. 1. Arsenius heeft sijne gheestelijcke wijsheydt van
Vit. PP. een slechte Moozinne geleert : ende een ander H.
Rosw. li. Oudt-vader van een lichte vrouwe. Het rijck
bel. 15. n. 9. van Spagnien heeft het H. Catholijck Roomsche
Baron. gheloof gheleert ende ontfanghen door eene ge-
327. vanghene Christene dienst-maghet. En hierom
Matth. 11. seyde CHRISTVS : Ick belijde u Vader / Heere des
hemels ende der aerden / dat ghy dese dingē ver-
borghen hebt voor de wijsse ende voorszientighe /
ende die gheopenbaert den cleynen kinderen.
Doozts en laet de bermaninghe op de aerde niet
verlozen vallē / maer ontfanghtse in u herte als
kostelijcken balsem ; ende nae het exempel van-
Luc. 2. de Moeder Godts / bewaert alle de woorden /
ober-leggende die by u-selven. Op dat u geschie-
Pfal. 106. de nae Davids prophetije : Den Heere heeft sijn
woorpt

woordt ghesonden/ende hem ghenesen. *Siet num. 6. van maenden.* Slacht oock de jongeren van den Abt Machetes niet / die sliepen als hummen van gheestelijcke ende noodelijcke dinghen *pre-dichte*; maer soo hy/om haer wacker te maken/ een klucht verhaelde / ende sagh datse van den slaep ontspronghen/ende neerstelijck toe-luysterden / soo versuchte hy ober des duybels schalckheydt/die de menschen soo beguychelt / datse slapen daerse behoorden toe te luysteren; ende datse luysterē/daerse behoorden te slapen. Weest oock niet kleyn-moedigh/al ontballen u veel dingen die ghy in u memorie meynde te printen. Eenen Oudt-vader hadde twee leeghe baten/ende seyde tot een van sijn discipelen: Gaet ende haelt my een bande baten / wasschet / ende giet daer naer 't water uyt/ende stelt het op sijn plaetse. Dit gedaen zijnde / seyde den Oudt-vader: Haeltse nu alle beyde. Wel/twelck is nu 't reynste? sprack den Abt: 't ghene ick ghewasschen hebbe/antwoorde den discipel. Alsoo is de ziele/seyde den Abt / die dickwijls goede vermaninghe hoozt; want al ontballet haer/als door eenen teemst / 't gene sy hoozt; soo woztse nochtans meer gesuybert/dan die het niet en hoozt.

En laet u noyt booz-staen / dat ghy utwe pas-sien gheheel soudt uyt-geroept hebben. Den Abt Abraham hoozende datter een bande Oudt-vaderen gheseydt hadde: Ick hebbe in my gedoodt de onkuytscheydt/grierigheydt/ende ijdele glorie; heeft tot hem gheseydt: als ghy bindt op utwe matre een vrouwe / kondt ghy beletten dat ghy niet en peyst / dat het een vrouwe is? Ende wederom: indien ghy op den wech wandelt / ende ghy

DAGEN
Cassianus
l. 5. instit.
cap. 31. &
vit. PP.
Rosw. fol.
609.

Vit. PP.
Rosw. fol.
526.

XXXV.

Vit. PP.
Rosw.
fol. 597.

DAGEN ghy siet steenen ende scherberen van potten/ende daer tusschen goudt liggen / kondt ghy dat gout als steenen achten/ende hy heeft gheantwoordt: neen ick/maer ick bedwinghe mijn ghepeys/dat ick daer nae niet en tale. Wel / seyde Abraham wederom/als ghy hoorst van twee broeders / dat den eenen u bemindt / ende goet van u spzeect / maer den anderen haet u / ende spzeect quaedt van u/ende sy komen by u/onthaelt ghy hen met eben groote liefde van binnen/ende hy heeft geseydt neen/maer ick bedwinghe mijn herte / om soo wel te doen die my haet / als den ghenen die my bemindt. Ende den Abt heeft tot hem geseydt: de passien leben dan in ons / maer sy worden vande heylighe mannen op eene sekere maniere ghebonden. Enen sekeren Meester seer ervaren in't ondersoecken vande complexie der menschen / seyde als dat Socrates van natuere wegen wulpsch was / onkuytsch/est dief-achtigh: maer Alcibiades dit hoozende/loegh daer mede / want hy kende sijnen meester voor eenen anderen man: neen/seyde Socrates,hy heeft my daer recht op mijn zeer ghetast / want ick ben ghelijck hy seydt: maer ick onthoude my. Siet num. 13. van jaren,in't eynde. Ende tot sulcken eynde vermaende den Wijsen-man: En gaet niet nae utwe begeerlijckheden/ende keert u af van utwen wille. Is't dat ghy utwer zielen haer begeerlijckheden geeft/soo sal sy u maken tot een blijdschap utwen vanden. Arbeeydt dan utwe passien te binden / datse niet uyt en loopen / ende utwe vanden selfs sullen u prysen: ghelijck eertijds eene maghet/die de Goddinne Vesta diende/gepzesen wierdt/ van de welcke Marcus Varro verhaelt/datse valschelijck

Plutarch.

Eccl. 18.

M. Varro.

schelijck beschuldighyt zijnde van onkuyfcheydt/ **DAGEN**
 tot ontschuldighye van hare onnooselheyt /
 scheidte een zeef oft reemst vol waters / en droegh
 die in hare handē / sonder datter een druppel wa-
 ters door-liep: waer ober de Rechters verschickt
 zijnde / hebben haer niet alleen ontslaghen ende
 bebrjdt / maer oock met lof ende eere verciert /
 ghelijck haer toe-behoorde. Godt gabe dat wy
 oock den bloedt onser passien soo binne de palen
 van Godt-breesentheyt konden bedwinghen /
 dat sy noyt uyt en liepen door openinge van ons
 ghemoet tot eenighe ijdelheden. Maer ghy sult
 by abontuere segghen / dat ghy zijt van swacker
 ende krancker natuere / ende dat ghy u selbē niet
 en kondt bedwinghen. Ick andtwoorde ten 1.
 waer het saecke dat u den Keyser een stadt oft slot
 wilde tot leen geben / ghy soudet van selfs u pre-
 senteren / om hem bljtgigh te dienen met peerdt
 ende spoor / met harnasch ende ghetweer / met lijf
 ende goedt; ghy soudet u van selfs tot alles op-
 beuren ende vercloecken / ende niet eens reppen
 van utwe swackheyt. Waerom dan hier af ghe-
 roert / daer u Godt bereydt een eeuwighe woon-
 stadt inden schoonen hemel onder 't geselschap
 der Enghelen / inden Raedt ende vergaderinghe
 der Hepligen ; ja de bljdschappen die noch ooge **1. Cor. 2.**
 ghesien heeft / noch oore ghehoort / noch in des
 menschen herte op-ghekomen en zijn. Ten 2.
 ghy seght veel van utwe krancke natuere / maer
 ghy en rept niet eens van utwen cleyenen weder-
 standt. Die van Sodoma ende Gomorra, ende
 andere die van hier ter verdoemenisse ghevaren
 zijn / waren mede swack / ende en bedwongē hun-
 ne natuere niet / ende daerom zijn sy oock in dat
 streng

DAGEN strenghe oordeel Godts ghevallen; ghelijckse al vallen sullen/die den acker haerder ziele niet en bouwen/noch haer begeben tot vruchtē van penitentie; die haer lichaem niet en castijden / ende de wereldt niet hare begheerlijckheden niet en dooden; noch hen en stellen tot biechten/vasten/bidden/lijdē; noch tot een heyligh onberispelijck leven/daer een Christen mensch moet in wandelen / ende alle uren in ghebonden worden. *Siet num. 7. van maenden. Ten 3. ghy en rept niet eens vande gracie/hulpe/ende bystandt Godts / noch vande macht/vernuftheydt/reden / en verstandt/ ende andere middelen/die hy u gheeft / om u eyghen vleesch/om de wereldt/ ende den duyvel te verwinnen. Hy geeft u den schild des h. Cruys/ dat sweerd des Goddelijcken woords/het pansier der rechtbeerdigeyt/ den helm der saligheyt/de tafel van leckere spijse/daer David af spreeckt:*

Pfal. 22. Ghy hebt bereydt in mijn aensien een tafel / teghen de ghene die my quellen. Ghy hebt mijn hooft bet ghemaect in olve; ende mijn kelck droncken-makende / hoe is hy verheben? *Siet num. 6. en 9. van Hoogh-tijden. Ten 4. ghy en aensiet niet eens / hoe dat de heylighe vrienden Godts dooz ghewelt ende dooz tribulatie in den hemel zyn ghekomen / dooz hongher ende dorst / dooz koude ende naecktheydt/dooz waerheydt en gherechtigheydt/dooz arbeuyt ende commer. Ende sy ten 1. waren sy niet van vader ende moeder ghebozen als ghy? 2. hadden sy geene lichamen van vleesch / beenderen / ende bloedt / als ghy? 3. moesten sy niet met eten/drinken/slapen hun leven onderhouden / als ghy? hebben sy andere lichamen ende andere zielen ghehadt dan ghy hebt?*

hebt / moesten sy met Iob oock niet seggen: **Mijn D A G E N**
 sterckheydt en is gheen steenen sterckheydt / noch Iob 6.
 mijn vleesch en is gheen metalen vleesch. En
 sult ghy niet vermoghen / dat dese ende die ver- D. Aug. 1.
 moghen / hoe na hebbē dese ende die dit uyt hen- 8. conf.
 selven vermoghen / ende niet in den Heere hui- cap. 11.
 nen Godt / Wilt ghy dan als een vroom cam-
 pioen niet bechten / ghelijck dese gedaen hebben /
 hoe sult ghy ghecroont wordē / daer gheen cam-
 pioen sonder sweeten ghecroont en wordt. Siet
 num. 7. van maenden, ende num. 18. van jaren. Sone
 weest ghedachtigh / seyde Abraham tot den Ryt- Luc. 16.
 ken-man / dat ghy goet ontfanghen hebt in u le-
 ven / ende Lazarus des-ghelijckx quaedt ; ende nu
 wordt desen vertroost / maer ghy wordt ghepij-
 nicht. Daerom treckt aen de wapenen Godts / Ephes. 6.
 seyt den Apostel / op dat ghy mooght weder-staen
 in den quade dagh. Maer ghy sult seggen : Wie Psal. 88.
 heeft heerschappijē ober de macht der zee / en wie
 can stillen de beroerte van haer baren / (hoe-wel
 die van Enghelandt dat eertijds toe-schreben Polydor.
 aen Canutus haren Coninck) alsoo wie sal kon- Virgil.
 nen weder-staen den stroom ende den bloedt der
 quader lusten ende gheneghentheden / ick andt-
 woorde : Wte hulpe sal zyn vanden Heere / die Psal. 120.
 ghemaect heeft hemel ende aerde. Wat is u zee /
 dat ghy ghebloden zyt / vzaeghde David : en ghy Psal. 113.
 Jordane / dat ghy achterwaerts om-gekeert zyt /
 ende hy antwoorde : Vanden Heere is dit ghe- Psal. 117.
 daen / ende 't is wonderlijck in onse oogen. Den
 selven Heere leeft ende werckt noch / ende sijne
 handt en is niet vercozt ; ja hy roept : Aenroept Psal. 49.
 my inden dagh der tribulatiē / ick sal u verlos-
 sen / ende ghy sult my eere betwysen. Enen Sou-
 verneus

berneus

DAGEN verneur en is niet t'ontschuldighen/die niet en roept door bzieven ende posten aenden Coninck/ als de stadt vanden vyandt becinghelt wordt ende beleghert: ende een dochter oock niet / die niet en roept als haer oorzsaecke van roepen ghegeven wordt: alsoo en sullen wy van sondē niet vry zijn/indien wy door het ghebedt in alle tentatien tot Godt daghelyckx met ernst niet en roepen. Hoozt hoe ghetroouwelyck eertijds riep den H. Hieronymus, inden strydt dien hy hadde teghen sijn vleesch: **O** hoe dickwijls wesende in de schroomelycke wildernisse / meynde ick dat ick was in't midden vande wellusten van Roomen! Ende hebbende gheen geselschap van scoepioenen ende wilde beesten/bondt ick my selven metter memozie onder de danssen vande Roomsche dochteren. Ende als ick my aldus verlaten ende sonder hulpe bondt / wierp ick my booz de boeten van Iesvs, maecktese nat met tranen / ende drooghde die met mynen hayze / esi onderwierp mijn wederspannigh vleesch met het vasten van gheheele weken / ende verleedde dat met eenen sack / ende leyde mijne beenderen / die quaelyck aen malckanderen hinghen / tegen de coude aerde. Ick ben ghedachtigh dat ick den nacht by den dagh gheboeght hebbe / roepende ende suchende / ende sonder op-houden op mijn bozste slaende / tot dat het ontweder bergingh / ende de begheerde stilte my weder over-quam door't bebel van mynen Heere. *Siet num. 6. van uren, §. 3.* Hebbende dan in de eene handt het ghebedt / ende in de andere handt de couragie om de quade lusten ende gheneghentheden teghen te staen / die te dooden / ende in ons vut te roepen; soo sullen in
ong

Deut. 22.

D. Hier.
ad Eusto-
chium.

ons de woordē vandē H. Apostel plaetse hebben/
 als hy seyt: **Dē tempel Godts is heyligh/welck** DAGEN
1. Cor. 3.
 ghy zyt. Onder andere dinghen die daer waren
 in het tabernakel des verbonts/ als oock in den
 tempel van Salomon, waren twee autarē; eenen Exod. 27.
 recht voor de plaetse van het Orakel/ oft van het
 Heyligh der Heyligen; en den anderē verdet van
 daer. Op den eersten wierdt wieroock ghebzande
 ende gheoffert: op den tweeden wierden de bes-
 sten gheslacht ende gheoffert. Alsoo moeten wy
 in den tempel onser ziele wieroock Gode op-of-
 feren van devote ghebeden / van ieverige begeer-
 ten / blammen ende versuchtinghen nae den he-
 mel; ende onse beestelijcke beroertē / passien / sin-
 nen / ende affectiē / Gode slachten ende op-offeren.
 Ende niemandt en moet dencken dat een van
 dese twee autaren ghenoech zy sonder het ander:
 verre van daer. Sommighe menschen begeben
 hen tot het ghebedt / ende soecken de soetigheden
 des selfs te ghenieten; maer sy en trachten niet
 om hunne sinnen te bezeken / hunne cruyten op te
 nemen / ende hunne passien upt te roepen. Is 't
 sake dat ghy d'in-wonders van Chanaan niet Num. 33.
 en verlaet / seyde Godt den Heere tot Moysen, die
 daer ober-blijben sullen / die sullen u-lieden we-
 sen als nagelen in u ooghen / ende als sperren in
 u zijden. T selbe moghen wy oock segghen van
 de passien ende begheerlijckheden der booser na-
 tuere: wy moeten die vernielen ende niet laten
 leven / en door het ghebedt hulpe van boven ber-
 soecken om tot desen strijdt in den inwendighen
 mensch versterckt te moghen worden. En Gode
 den Heere en sal syne gratie ons niet ontrecken/
 want hy ryck is in ontfermhertigheden ober
 alle

DAGEN alle de ghene die hem aen-roepen. Ende gelyck de Sonne tot mozghen niet en verwacht om te verlichten den ghenen die haer de vensteren openen; alsoo is Godt mildt ende liberael/ende bereydt om sijne gratie sonder uyt-stel te geue den genen die de selve begeeren. Den H. Augustinus, eer hy noch Godt ten volckē kende (gelyck hy dede nae sijne bekeeringhe) merckte dese conditie Godts; ende vreesde dat Godt die aen hem by-avontuere te vzoegh soude betwijfen. Hy badt om reynighepdt / ende hy vreesde datse hem terstont soude ghewozden: ende daerom seyde hy: Gheeft my reynighept/maer noch niet. Hoe Augustine, wat bidden is dit? bidt ghy/ende vreesst ghy verhoort te woerden? Ja hy / want hy was kranck; ende en wilde niet eeuwigh kranck blijven: hy begheerde wel remedie vandē doctoor/maer niet trebes ende uyt-stel; als oft hy hadde willen segghen: wilt my niet laten hier in-ligghen; maer dock en helpt my soo haest niet van mijn ghebreck. Al was Augustinus doen seer blindt / een dingh sagh hy nochtang / dat Godt van synen't weeghen beerdigh is / om 't licht sijnder gratie mede te deyle allen den genen die dat versoeken met een waerachtigh ghebroken en verootmoedicht herte. Godt gabe dat wy aen de gebreken / oft aen de liefde van dit teghentwoordigh leven / oft vande creatueren / met de banden der affectien (ghelyck de schepen aen de palen) soo niet ghebonden en waren / oft wy waren geerne ontbonden / op dat alle wille Godts in ons soude moghen gheschieden!

XXXVI. Als ghy weet iemandts sware tentatie / soo sult ghy daer af den Obersten vermanen / op dat desen

desen na sijne vaderlijcke sorghe ende doozsich- **DAGEN**
 ticheyt daer in boozsie met bequame remedien.
 Godt heeft ieder-een belast van sijnen eben-nae-
 sten. Den blinden draghende eenen creupelen op **Eccl. 17.**
 sijnen hals / en den creupelen stierende den blind-
 den / quamen beyde tottet open bancquet banden
 Coninck / ende ontfinghen giften ghelijck die
 andere. De herten rustende metten hoofde op de **D. Aug. 28**
 ruggen bande andere / gheraken een-paerlijck **Pfal. 41. &**
 ober de rivieren dooz onderlijcke behulpsaem- **129.**
 heydt. Draeght den eenen des anders laste / seydt **Galar. 6.**
 den Apostel / ende alsoo suldy volbrengen de Wet
CHRISTI. Ende elders: Den wijsen ende den on- **Rom. 1.**
 wijsen ben ick een schuldenaer. Ende wederom:
 Ick ben den Joden gheworden als een Jode; den **i. Cor. 9.**
 ghenen die sonder twet waren / als oft ick sonder
 twet gheweest hadde. Ick ben den krancken ghe-
 worden als kranck / om dat ick de krancke soude
 winnen. Ick ben eenen ieghelijcken alles ghe-
 worden / om dat ick-se alle behouden soude. Den
 H. P. Ignatius pleegh dus te bidden: Ick bidde u
 mijnen hemelschen Vader / laet utwen gheest in
 my dobbel zyn / dat ick magh crÿgen den gheest
 van gratien / die my aenghenaem maecke aen
 inÿnen beminden **I e s v s** ; ende den gheest des
 gaben / die my tot dienst van utve H. Kercke / upt-
 deyle. Den H. Antoninus Artsch-Bisschop / soo **Rosw. 2.**
 hy wierdt beclaeght / dat hy te veel arbejdde / **Maij.**
 antwoorde met een blijde ghelaet (ghelijck hy
 altoos hadde) dat een mensch niet en behoorde
 sijns selfs te zyn / maer eens anders. **Genē Cre. Vit. PP.**
 mÿt / om dat hy den Abt Ioannes Nanus niet **Rosw. fol.**
 moepelijck en soude zyn / en gingh tot hem niet **609.**
 in sijne swarigheden. Den Abt dit merckende /
 heeste

DAGEN heeft tot hem gesept: Gaet/ontsteeckt eenre keerse.
 Ende hy heeft die ontsteken. Doen seyde weder-
 om den Abt: bzenicht eenre andere keerse/ en ont-
 steeckt die van dese. Dit ghedaen zynde /seyde
 den Abt: Is't die keerse schadelijck getweest/ dat
 ghy die ander daer van hebt ontsteken? ende hy
 heeft gheantwoorzd: neent. Alsos en is't my niet
 schadelijck/seyde den Abt/al quaine geheel Schi-
 chi tot my; noch en belet my niet vande liefde
 Godts: komt dan als ghy wilt/niet twijffelen-
 de. Ende eenen anderen Broeder seyde tot den
 Abt Pastor (na dat hy hem sijne ghepeysen hadde
 te kennen ghegeven/ende van hem was getroost
 gheweest) het schilde weynigh oft ick en hadde
 heden tot u niet gekomen. Den Abt seyde/waer-
 om niet? Ende hy heeft gheseydt: Ick vreesde
 datmen my niet open doen en soude/om dat het
 inden Vasten is. Den Abt Pastor heeft hem ghe-
 antwoorzd: wy en hebben niet gheleert houten
 deuren te sluyten /maer wy begheeren meer dat
 de deure vande tonghe ghesloten wordt. Dooz
 met den bekoozds hebt medelijden; op dat uwen
 broeder/stekende tot de knien toe in het sijck/in-
 de plaetse dat ghy hem/de handt reykende/daer
 nupt treckē soudet/hem door al te veel bekijbens
 ende berispens/ tot den hals toe daer niet in en
 stootet. Den mensch is een redelijck schepsel/
 't welck meer door soetighejdt gheleydt wordt/
 als door hardighejdt: ende soude lieber vande
 doodt der sonden op-staen door Elifeus om-hel-
 singhe/als door 't op-legghen vanden stock van
 Giezi. In het oude testament waren de snutters
 van den gouden candelaeer (die seben ermen had-
 den met seben pinnen / ende op de pinnen seben
 lichten)

Vit. PP.
 Rosw. fol.
 615.

Vit. PP.
 Rosw.
 fol. 520.

4.Reg. 4.

Exod. 37.

(lichten) al handen sijnsten goude/ om daer mede **DAGEN**
 de keeyssen te helpen alsse af-liepen/swollen / oft
 al te seer blonckerden; sy waren/ segghe ick/al te
 samen gheslaghen handen alder-puerste goude;
 om te kennen te geben dat de vermaninghen die
 daer dienen tot besnydinghe ende af-legginghe
 der sonden (vanden genen die als lichten behoo-
 ren te wesen) uyt puere liefde moeten gheschie-
 den. Daer viel eertijds questie tusschen den
 windt ende tusschen de Sonne (ghelijck de Hey-
 denen versieren) wie van beyden meer by den
 mensch vermochte; ende om daer van een proef
 te nemen/accordeerden sy / dat hy de oberhandt
 soude hebben / die den mensch eerst den mantel
 soude doen af-legghen. Den windt dan blies
 seer sterck; maer den mensch daer tegen dzingen-
 de / sloegh den mantel soo veel te vaster om sijn
 lijf. De Sonne wierp sijn heete stralen op den
 rugghe vanden mensch/en verwarnde hem soo/
 dat hy gheboelende de hitte / van selfs den man-
 tel af-leyde. Alsoo al te bittere berispinge doet
 den mensch teghen-strijdende te meer sondigen;
 maer matige vermaninghe uyt liefde bloeyen-
 de/beweecht hem den mantel der sondē oock van
 selfs van hem te worpen. Daerom houdt mate
 hier in. Den Heere/als hy den Enghel / dat is/
 den Bisschop van Ephesen wilde berispen / soo
 sprack hy hem aldus aen: Ick weet u wercken/
 ende uwen arbejdt/ende uwe lijdsaeemheyt;ende
 hoe ghy die quade niet verdrage en mooght/&c.
 maer ick hebbe teghen u/dat ghy uwe eerste lief-
 de verlaten hebt. Als eenen waerachtighen Sa-
 maritaen stoztede hy in de wonden/dat is/in de
 fauten vande ziele des Bisschops eerst olye/hem

Plutarch.
in Apoph.

Apoc. 2.

- DAGEN. prÿsende van sÿne deughden; ende daer na wijn/
 ende azÿn der berispinghe ende straffinghe sÿn-
 Galat. 6. der fauten. Is't datter eenen mensch haestelijck
 gheballen is in eenigh misdædt / seydt den H.
 Apostel / ghy die gheestelijck zijt / ondertwijst al-
 sulcke inden gheest der saechtmoedigheydt / aen-
 merckende u. selven / op dat ghy oock niet geten-
 teert en wordt. Siet num. 28. van daghen, s. 7. Daer-
 om sult ghy hier twee dinghen onderhouden.
 Ten 1. niet onbedachtelijck ende lichtelijck alle
 clachten aen-nemen / die ghy hoorz vande din-
 ghen daer utwen eben-mensch hem in soude mo-
 ghen bergrepen hebben. Ten roep van die van
 Gen. 18. Sodoma ende Gomorra was vermenighbul-
 dight / ende haer misdædt was boven maten seer
 swaer ghetworden. Dies niet-tegenstaende / seyde
 den Heere : Ick sal nederwaerts gaen en besien /
 oft sy metten wercken oock volbrocht hebbē den
 roep die tot my ghekomen is : oft dat soo niet en
 is / op dat ick't magh weten. By faute van dese
 discretie / hebben sy haer seer leelijck bergrepen /
 Gen. 38. Iudas den Patriarch berwijfende Thamar om
 Gen. 39. verbrandt te worden ; Putiphar ober-gebende
 Dan. 13. Ioseph inden karcker ; de Rechters van Israël
 verdoemende Susannam om gesteenicht te wor-
 den ; den Keyser Constantinus Crispum sÿnen
 sone om-breughende ; Otto den III. straffende
 eenen Grave metten sweerde. Ten 2. oock heb-
 bende alle sekerheydt vande fauten die utwen
 eben-naesten soude moghen begaen hebben / soo
 en verrast u nochtans niet / maer siet som-wijlen
 booz eenen tijdt doorz de vingheren / ende laetet
 met de wijse Abigail passeren tot beter bequa-
 Gen. 49. migheydt. Ten Patriarch Iacob heeft langhe
 jaren

jaren laten booz-by gaen het straffen bande son- **DAGEN**
 de van Ruben met Bala; achtende dat het eene
 ghenoechsaeme straffe van synen sone was / dat
 desen wiste dat sijne sonde synen vader niet en
 was verholen ghebleven. Maer ghenakende de
 ure sijns sterbens / heeft hy hem ghestraft/ende
 ghetoonde dat hy't niet en hadde vergeten / seg-
 ghende : Ghy zyt uyt-ghestort ghelijck water /
 en wast niet; want ghy hebt gheclommen op
 uw's vaders bedde/en sijne rust-plaetse besmet.
 David heeft langhen tijdt verstweghen de seuten **3.Reg.2.**
 van Semei ende Ioab; maer als hy sterben moe-
 ste/heeft hy alles aen Salomon vertelt/ende hem
 de wrake bebolen. **CHRISTVS** den Heere wiste
 wel/hoe kleyn-moedigh sijne Apostelen hen ghe-
 toont hadden ten tijde sijnder passie / ende hoe sy
 hem verlaten hadden; dies niet-teghenstaende **Marc.16.**
 heeft hy veertigh daghen ghesweghen/tot de da-
 ghen van sijne hemel-baert / doen heeft hy hen
 herweten hunne ongheloobigheyt/ende de hart-
 heydt hunder herten. Daerom en zyn sy niet te
 prysen die de quade straffen ten onbequamen tij-
 de / want als-dan verharden meer de gemoeden/
 ende dierghelijcke berispinghen vallen vruchte-
 loos : maer een vriendelijcke bemaninghe op
 synen tijdt ende plaetse ghedaen/pleegh te wesen
 de bekeeringhe der sondaren / ende de medecijne
 der zielen. Hadde u-lieden my niet saecht ende **Vit. PP.**
 lanck-moedigh ghetweest/ sprack eenen **Monick** **Rofw.**
 tot den Abt Pachomius, maer iet strafs geseydt/ **fol.127.**
 ick soude van dit habijt scheidende / van Godt
 ganschelijck verczemt hebben : maer nu zyt ghy
 booz den Heere ghebenedijt/door wien mijn ziele
 behouden is. Den H. Bernardus was in het be-

DAGEN
Svr. &
Rofw. 20.
August.

ginsel van sijne regeringhe strengher oer sijn
 ondersaten/ende straffer dan het betaemde:want
 als hy eenigē Novitius ontfingh/waerschoutde
 hy hem/dat hy sijn lichaem buyten het Clooster
 soude laten / ende alleenlijck met den gheest daer
 binnen komen. Als hy de btechte hoorde van sijn
 ne Monicken/docht hem alle sonde/hoe cleyu su
 oock was/swaer te zijn ende seer strafbaer. Maer
 hy dede daer na door Godts openbaringhe sijne
 poghen open/ende kende sijne schuldt/ en wierdt
 soo verandert/dat hy een ander mensch scheen te
 zijn; ende leydese voort-aen met eenen geest van
 soetighepdt ende saechtmoedighepdt; ende voorz
 sagh ende voorz-quam de nootsaeckelijckheden
 niet alleen der zielen / maer oock der lichamen
 van alle sijne ondersaten. Want ghelijck in de
 Heb. 9. Arcke des verbondts de roede van Aaron, ende
 't Manna betwaert was; alsoo moet in het herte
 van de ghene die straffen / de roede van kastij-
 dinghe wesen/ende 't Manna van versoetinghe.
 Siet num. 7. van vrecken. Ende alle dese dinghen/die
 wy tot noch toe vande langh-moedighe beris-
 pinghe ghesproken hebben / moet ghy verstaen /
 behoudens de discretie. Want als door onse
 saechtmoedighepdt ende oogh-luckinge Godts
 eere gheraecht / de quaden in hunne op-ghesette
 boofheden ghestijft / andere tot sonden aen-ghe-
 lockt / en scandalen veroorzaeckt soude worden/
 als-dan lanckmoedigh te wesen / insonderhepdt
 voorz de ghene die in overighepdt ghestelt zijn / oft
 der welcker ampt is 't moort Godts te verkou-
 dighen; dat ware moorzberije der zielen / voorz de
 welke CHRISTVS ghestorben is. Siet num. 34. van
 daghen. Van moet-men aen-trecken den teber
 van

van Phinees, van Elias, van Mathathias, van DAGER
 Ioannes Baptista, van Stephanus, van Ercken- Num. 25.
 baldus, van Guilielmus den III. van dien naem/ 3. Reg. 18.
 maer den 19. Grabe van Hollandt/ van Carolus 1. Mach. 2.
 met by-name den Stouten / Hertogh van Bra- Matth. 3.
 bandt. Achab den Coninck van Israël, oermits & Marc. 6.
 hy met Benadad den Coninck van Syrien een Actor. 7.
 verbondt ghemaectt hadde / ende hem hadde la- Caesar. l. 9.
 ten gaen / soo is hem terstont eenen Propheet te cap. 38.
 ghemoet ghekomen op den wegh: ende heeft tot Chron.
 hem gheseydt: dese moorzen seydt den Heere: Holland.
 Om dat ghy den man die de doodt verdient had- an. 1336.
 de / uyt uwer handt hebt laten gaen / soo sal u zie- I. Lipf.
 le boorzijn ziele zyn / en u volck boorzijn volck. Polit. lib.
 Rupertus Abt / den Certw. Beda, ende veel andere / 2. cap. 9.
 gheboelen dat den oppersten Priester Heli her- 3. Reg. 20.
 doemt is / om dat hy te slap was ende te slawn in 1. Reg. 2.
 't straffen van het quaet leben snyder kinderen /
 die niet uyt kranckheydt oft jonckheydt en son-
 dighden / maer uyt ontweerdigheydt / weer-ber-
 stigheydt / ende moet-willigh op-set; met ver-
 achtighe ende versmadinghe van Godt / ende
 van alle hooghere Oberigheydt. Ende van soo-
 danighen staeter gheschreben: Ghy sultse rege- Psal. 2.
 ren met een yfere voede. Leest Pintum, p. 2. de imag.
 dialog. 1. cap. 6.

Peynst alle daghen / dat dien dagh den lesten XXXVII.
 dagh is van u leven / ende 't beginsel van uwe
 gheestelijcke conuersatie / ghelijck Barlaam in sijn Vit. PP.
 uysterste sprack tot Iosaphat: ende neemt dat ghy Rosw. fol.
 nu heden soudt moeten sterben / wat soudet u 334.
 schaden / ja wat en soudet u niet al baten / dat
 ghy sachtmoedigh gheweest haddet als Moyses,
 supber als Ioseph, verduldigh als Iob, ghestee-
 night

DAGEN night als Stephanus, ghebraden als Laurentius, den minsten als Alexius: als u ziele heden soude
LUC. 16. van die Enghelen inden schoot van Abraham ghedraghen worden / ende den Heere u soude geven de croone der rechtbeerdigheyt vooz alle uwe tribulatiën *! Siet num. 7. van maenden.*

XXXVII. Rechtet op in u camer het teeckē van een doot-
 Lips. in D. kiste. Maximilianus den Keyser / groot-vader van
 Virg. Hal- Carolus V. boerde een eycken kiste met hem wel
 len. c. 35. dyz jarē vooz sijn doot / twerwaerts dat hy reys-
 de; ende sy was ghesloten in een yfere kiste / daer
 den Keyser alleen den sleutel af behiel; ende waer
 hy quam / moestē die Archiers terstont die kiste
 op sijn kamer brenghen daer hy sloop / soo dat
 elck-een meynde datter kostelijcke jutweelē ende
 groote schatten in waren. En in dese kiste hadde
 oock den Keyser een groben swilligh gheleyt /
 daer-men sijn doot lichaem in naeyen soude:
 ghelijck't oock ghebeurde / na den wille van sijn
 testament / waer-in hy mede bevolen hadde / dat
 men sijn lichaem niet en soude balsmen / maer
 datmen sijn ooghen / ooren / ende mondt soude
 bullen met ongheblusten kalck / ende soo sijn lic-
 haem legghen in die eycken kiste. Ghelijck dan
 den Keyser dit teecken op-rechtede langhen tijdt
 vooz sijn doot; rechtet ghy oock alsoo eenigh
 teecken van sterben in u slaep-camer; ende gaet
 dagelijck derwaerts / na de maniere vande dis-
 ripelē vanden Abt Theodosius, ende van die van
 Sur. & Claren-dal, om u graf te besoecken / ende uwen
 Rosw. II. sterf-dagh t'over-peysen / welcken dagh soo-da-
 Januar. nich wesen sal / dat hy u oft eeuwelijck geluckich /
 Cæsarius oft eeuwelijck ongheluckigh sal maken. Dus
 lib. 4. Mi- vanden Enghel onder-richt zjnde Lissardus een
 racul. c. 4. vande

bande Orde van Cisterciën / bleef volstandigh DAGEN.
 in sijnen roep / al verdrotet hem van te bozen de
 verckens van sijn clooster te drijben. Ende den
 Abt Elias bleef by sijn propoost van reynigheyt /
 al hadde hy van te bozen sy-selvē bycans vergeten.
 Ende een ander bemerckende / dattet een on-
 veranderlijcke ghewoonte was in sijn landt / dat
 de jonghe lieden alsoo wel sterven als de oude ;
 ende dat na hondert jaren niet een en soude over
 zyn van al den hoop die teghentwoordigh leef-
 den ; en wilde oock sijn booznemen niet breecken
 van Gode te dienen. Ende eenen Capiteyn dooz
 last van sijnen Biecht-vader / helpende de dooden
 begraven / quam tot groot berout van sijn son-
 den / die hy Gode beloofte hadde te biechten ende
 sijn leven te beteren / waer't saecke dat hy 't pe-
 rijckel van schip-breeckinghe ontquam / ghelijck
 't ghebeurde. Een ander soldaet droegh eenen
 rinck aen sijnen vtingher / die hem den Paus
 Alexander ghegeven hadde / op conditie / dat hy /
 soo menigh-mael hy dien aen-sien soude / op sijn
 sterben dencken soude. Hy aenbeerde de conditie /
 ende na weynighe daghen quam hy weder tot
 den Paus / segghende : Alder-heylighsten Vader /
 leght my by alle penitentie op ; ick en sal voort-
 aen daer teghen-strijdende niet teghen-spreken.
 Een delicaet jongelinck uyt Italien / dooz orde
 van sijnen Biecht-vader hem t'eenemael stellen.
 De ende neder-legghende den tijdt van een quar-
 tier urs / in sulcken schijn als oft hy doodt had-
 de getreest ; met was-keerffen aen't hooft-eynde /
 ende ter sijde ; ende het Crucifix aen het voeten-
 eynde ; ende denckende met Iob : Siet die korte
 jaren gaen dooz / ende ick wandelē den pat / dooz
 den

Prat. spi-
 rit. cap. 19.
 & vit. PP.
 Rosw. 86

Sti. virtut.
 lib. 2. c. 19.

Iob c. 16.

DAGEN den welcken ick niet weder-keeren en sal. Is tot sulcken in-keer sijns selfs ghekomen / dat hy boort-aen geerne ontfingh ende vol-dede alle penitentien boort sijn sonden / daer hy van te booren al te seer hadde boort gheschroomt. Seer wel seydt dan den H. Augustinus : Niet en treckt den mensch soo seer bande sonden / en niet en dzinght den mensch soo seer tottet goet / als de ghedachtenisse bande aenstaende doodt. Elcke sonden hebben hare eyghene remedien ; hooberdigheyde d'oortmoedigheydt ; gierigheydt de mildtheydt / onkupscheydt het vasten ende bidden ; maer de meditatie des doodts gheneest bycans alle sietten. Waerom mach-men van haer seggen 't gene David seyde van het sweerd van Goliath : Daer en is gheen ander dies-ghelijck / gheeft my dat. Ende hierom / soo daer eenen jongh-man seyde : Vader / ordonneert my eene medecijne / die welcke ick in-nemende / niet meer en sondighe. Den Biecht-bader antmoorde : Denckt dat ghy inde werelt zijt als in eenen karcker om utwer sonden wille ; ende dat ghy alle ure verwacht den Rechter / die het bonnis des doodts over u strjcken sal.

XXXIX. Hebt binnens huys een rolle oft register van u oberleden vrienden ende goede bekenden : elck in't jaer / maendt / ende op den dagh des oberlijdens. Bidt daghelijck boort hen / ende denckt : gisteren haer / heden my : want eyndelijck moet doch den sandt-looper stille staen / en den draet des lebens tot niet verlopen ; ende den eenen verrot vast in der aerde / ende maect het graf ledigh oock boort eenen anderen. Dit in-nemende Iosaphat ende Barlaam , pleghen ober-al by hen

Aug. l. 2.
de Gen.
cōtra Ma-
nichaos.

1. Reg. 21.

hen te draghen eenighe reliquien en beenderen
 der oberledene Martelaren. Ende ghebzaeght
 zijnde om wat redene sy dat deden / hebben on-
 der andere dinghen gheantwoort; om dat sy dese
 beenderen aenschouwende / altydt ghedachtigh
 souden wesen dat sy sterffelijck waren. P. Petrus
 Canisius bande Societept LES V; noch jongelinck
 te Ceulen studerende / stelde neffens op sijn tafel
 een waer doodts-hoofst / om hem daer in gedue-
 vigh te spieghelen / ende soo van sonden te be-
 vryen. Dit was oock d'oorzaecke waerom ten 1.
 dat Noë noch goudt / noch silber / noch kostelijcke
 ghesceente met hem nam in d'Arcke / noch iet
 van diergelijcke dingen / maer alleen de doodts-
 beenderen van Adam; ende die sijne kinderen
 na-liet / ende uyt-deylde na den overbloedt; ghe-
 bende Sem het doodts-hoofst van Adam; Cham
 eenen erm; Iaphet een been / gelijck verhaelt den
 gheleerden Andreas Mafius schrybende op de
 boecken van Iosue. *Siet num. 9. van vveken.* Ten 2.
 dat Raguel 's mozzhens ontrent den haenen-
 traey liep met sijn knechten om een graf te ma-
 ken / eer hy noch hadde late sien oft Tobias doot
 was als d'andere / oft niet: om dat Tobias ende
 Sara hoozende 't delven bande graf-maekers /
 oock in hare herten de spaden souden gheboelens
 ende alsoo haer matighen in haer houtwelijck /
 (want doch kan een mensch uyt sijn eygen wijn-
 vat wel droncken worden / ghelijck den H. Egi-
 dius Minre-broeder pleegh te segghen) ende op
 Godt den Heere dencken / van wien sy haer ghe-
 luck hadden te verwachten. Om dese selve redene
 wilde Leonides eenen Prince en krijgh-obersten
 van die van Sparten / dat sijne soldaten soo sou-
 den

DAGEN
 In Histor.
 Iosaphat
 & Barlaā.

Rader. in
 vita eius
 lib. 3. c. 1.

In cap. vit.
 Iosue.

Tob. c. 3.

Sur. 23.
 April.

Iustin. 1. 2.

DAGEN den bancqueteren in die maeltijden die hy het
 vooz-geset hadde / dat sy nochtans souden denc-
 ken / datse by die van ondere haer avondt-mael
 eens houden souden / dat is / datse sterben souden.
 'T selve moeten mede dencken / in-sonderheydt
 alle jonghe lieden / ende op hunne jonghe jaren
 niet betrouwen. Dese lesse soo eenen Eremijt eer-
 tijdts gaf aen eenen jongelinck / ende hy die niet
 en konde batten / soo leyde hem den Eremijt in
 eenen winckel van eenen pot-backer / daer ober-
 bloedigheydt was van alle aerdt-werck. Ende
 den Eremijt vragghde vanden pot-backer : wat
 van dit aerdt-werck langher gheheel soude blij-
 ven / 't ghene ober eenen dagh oft 't ghene ober
 een jaer ghebacken was : Den pot-backer lar-
 chende met de vraghe / seyde : eplaes ! 't is al van
 aerde ende al eben broosch / 't zy dattet ober een
 jaer oft meer ghebacken is / 't zy van dage : ende
 het een en sal daerom niet langher dueren als
 het ander ; ende het nieuw-ghebacken sal alsoo
 haest breken als het oude. Den Eremijt hem
 om-keerende / seyde tot den jonghelinck ; hoorzet
 ende verstaetet : want alsoo is het mede met de
 potten der lichamen / ende de doot is ons eben
 na / 't zy wy jonck oft oudt zijn. Om dese redene
 versieren de Poeten / dat de doot ende de liefde
 quamen by-gebal t'samen in een herberge ber-
 nachten ; ende datse 's morgens op-staende ende
 wech-gaende / den eenen des anders wapenen /
 boghe ende pyl-koker mede nam (want sy doch
 beyde blindt waren) ende siet / de liefde met eenen
 overrechtschen pyl doodde de jonge lieden. Daer-
 om moeten sy op hunne jaren niet bouwen ; want
 de doot waerschoutot hen ghenoech dooz de la-
 ghen

Alciat. l. 1.
 Embl. 65.

ghen die sy leyt aen de jonge jaren. Ende de ou- DAGEN
 de lieden wat hebben die te beclagen / dat hen de
 doodt onberwacht over-komt / en geschiedt hen
 gheene ghenoechsame waerschoutwinge / als hen
 nu den eenen tandt uyt-balt / nu den anderen /
 als hare blonde hayzen in grijse veranderē / als
 de glazen haerder ooghen verduyfteren / 't ghe-
 hoor vergaet / den ganck bestwijckt / de leden ver-
 stijben / Siet num. 9. van vveken, ende 7. van jaren.
 Daerom moeten dese immers soo wel getoer-
 schoutwt wesen als de jonghe-lieden. Want ghe-
 lijk de visschers de visschen / ende die vogelaers
 de voghelen vanghen soo clepne als groote / soo
 vanght de doodt by nachte ende by daghe / jonge
 ende oude. Siet num. 7. van vveken. Een seker jonge-
 linck bzaeghde van een die op sijn sterben lagh
 een woordt van stichtinghe. Sone / seyde den
 Oudt-vader / siet nae de Sonne / na d'aerde / nae
 't mierken / ende nae den haen. De Sonne en
 weyghert niemant hare stralen ; ende en laet
 haren ganck om den ondancckaerē niet. D'aer-
 de al wortse getreden / soo en klaeghtse niet / maer
 bzinght even-twel hare bzuichten voort. 't mier-
 ken vergadert de granen daer sy 's winters by
 leeft. Den haen slaet sy-selven met sijn eyghen
 vleughelen / en en vergeet sijn ure by nachte niet.
 doet mede in alles soo / ende met den Apostel / ca- i. Col. 9.
 stijdt u bleesch / ende denckt op de ure des doots /
 die niemant hoor-by en magh. Siet num. 37. van
 daghen, ende num. 9. ende 11. van jaren. In het vrou-
 wen-clooster van S. Alto in Weperen wortt vast
 vier Religieusen een baer ghedraghen hoor die
 ghene die versch in-komt ; ende alle de andere
 Religieusen die volghen hoor de deure vande sa-
 cristije.

Ranlin. in
 festo S.
 Martini

DAGEN cristijne. Daer na wordt de deure ghesloten / ende ghesepdt: hier deur en sult ghy niet weder-keeren/dan als ghy op dese baer die ghy siet / doodt uyt-ghedraghen sult worden. **3.Reg. 19.** Duerigh / ende wendt u met den Propheet Elias na de deure vande speloncke / ende siet nae den inganck vanden kelder daer die dooden begraven ligghen / ende contempleert daer; ende seght **Iob 14.** met Iob: Alle de daghen die ick nu stryde; verwacht ick dat mijne veranderinghe kome. **Baron. an. 1007.** **Sur. 31.** **Octob.** ricus Hertogh van Beperen slapende by nachte / dochte hem dat hy was inde Kercke van't Clooster van den H. Emmeramnis, ende dat hy hadt booz't graf vanden H. Wolfgangus Bisschop van Regensbetgh; en dat desen by hem stondt / ende hem aen-sprekende / seyde: siet op de letters die daer in den muet staen by mijn graf. Hy sagh daer na / ende hy en las daer niet anders / als Na ses. Van welck visioen wacker geworden zijnde / trachte hy te verstaen de cracht ende den sin van die twee woorden. Ende hy meynde / dat de woorden segghen wilden / dat hy na ses dagen sterben soude. Heeft daerom den armē rijckelijck van sijn goedt ghegeven / ende den wegh gestroopt die hy wandelen soude. De ses dagen gepasseert zijnde / ende gheene doodts-teeckenē vernemende / dachte hy eben-twel dat hy sterben soude nae ses weecken. Maer dit oock niet gheschiedende / heeft hy de waerschouwinghe ghenomen op de ses maenden. Welcke insghelijckx sonder eenige krenckte oft sieckte ter wereldt over-streckē zijnde / dochte hy dat het sekiet soude zyn na ses jaren; ende bereyde hem teghen desen tijdt om te sterben / ende bleef volstandigh in de goede wercken die

die hy van den begin vande ses daghen aen-ge- **DAGEN**
 nomen hadde. 'T is waer/hy is na ses jarē keu-
 ser ghesalft vanden Paus van Roomen Ioannes
 XIX. maer dat en was sijn op-sicht niet getweest/
 maer de doodt. Godt gabe dat wy onse upterste
 altyds oock soo ghedachtigh waren/ ende onse
 ooghen alleen hadden op die toe-komende eeu-
 wen! om hier-namaels niet alleen keusers te
 mogen wesen/maer oock kinderen Godts / ghe-
 lijck daer gheschreben staet: *Ick hebbe gheseyt / Psal. 81.*
 ghy zijt Goden ende kinderen des hooghstē ghy
 alle-gader. Ende om dese ghedachtenisse/ vande
 aenstaende veranderinghe by u te houden / soo
 leest daghelijck een gebedt om een salige doode
 te vercrigen. Siet het Testament van een Chri-
 sten mensch / ghemarckt door P. Sucquet. Ende
 dese ghedachtenisse en sal u niet alleen van hoo-
 beerdighepdt ende hoogh-dunckenthepdt van
 utwer af-komste bezijden (om welcke redene den
 Heydenschen Agathocles Coninck van Sicilien *Alex. ab*
 onder veel goude ende silbere vaten altyds oock *Alex. lib.*
 eenigh aerdt-werck hadde ober sijn tafel / tot *s. cap. 22.*
 memorie dat sijnen vader eenen pot-backer ghe-
 weest hadde. Ende die Vorsten van Indien/doen *De pœnie*
 het Gheloof daer van oudts flozeerde / hadden *dist. 2. can.*
 hierom een ghebruyck / dat als sy upt-ginghen / *Sunt pla*
 men vooz haer droegh/benecessen een crucifix/een *res.*
 gouden becken vol aerde) ende van andere son-
 den verhoeden / maer oock van alle vreesse des
 doodts ende der dupbels. Macarius van Alexan- *Vir. PP.*
 drien gaende op een kerck-hof om daer te slapē / *Rosw.*
 heeft een doodt lichaem onder sijn hooft getroc- *fol. 525.*
 ken ghelijck eenen hooft-peulutwe. De dupbelen
 dit benijdende/ende hem willende verbarē/roer-
 den

DAGEN den het lichaem : maer den **Dubt-bader** en is niet verbaest geweest / maer sloegh het doodt lichaem / dat onder sijn hoofd lagh ende toerde : ende hy seyde : Staet op / gaet / is 't dat ghy kondt. De duybelen dit hoorzende / riepen : ghy hebt ons vertwonnē ; ende sy zyn beschaemt wech-ghebloghen. Siecht voort / ende houdt hoogh-tijdt alser een lijck is binnen utwen huyse ; oock als men houdt de maend-stondt ende jaer-ghetijden tot

Num. 20. sinder ghedachtenisse. De kinderen van Israël

Deut. 34. schreepden dertigh daghen ober Aaron, ende dertigh ober Moyses, nae datse ghestorven waren.

Rosw. 12. Ende na het mysterie van dit ghetal liet den **H. Mart.** Paus Gregorius den Grooten dertigh Maissen lesen booz een overleden / die daer dooz van sijne pijnen ontslaghen wierdt. Ende hier van komt het ghebruyck van het bieren vande Maendstonden booz die over-ledenē. Wy lesen mede dat de dochters van Israël t'samen vergaderden (als 't jaer om-ghelooopen was) om routw te bedryben ober de dochter van Iephte den Galaditer. Ende

Rosw. 2. den **H. Odilo** Abt van Clugny ordinerde / datmen in alle sijne Cloosteren op den tweedē dagh van November / houden soude de jaerlijcksche gedachtenissen booz die dooden. En daer zyn veel zielen daer dooz gheholpen ghetweest. Siet daer dan den oorspronck van het bieren der jaer-ghetijden booz die geloovige zielen. Voorts gaende booz-by eenigh kerck-hof / gherechte / ofte plaetse

Num. 16. bā justitie / denckt dat ghy als met Aaron wandelt tusschen de dooden ende lebenden ; ende leest eenen Pater noster ende Ave Maria met een De profundis : ende de Collecte : Godt by wien alle dinghen leven / ende by wien onse lichamen dooz

't ster.

't sterben niet en vergaen / maer beranderen in
 beter; myn bidden u ootmoedelijck dat alle de
 schulden/die de zielen van utwen dienaeren ende
 dienaeressen / door't bedroggh des vyandts / ende
 door haer eyghene quaetheydt ende brooscheyde
 teghen u behaelt hebben/ ghy ghenadelijck ende
 goedertierlijck verghevende wilt uyt-doen; op
 dat ghy hen in den jonghsten daggh des grooten
 oordeels onder utwe heylighen ende uytberkoze-
 nen 't deel wilt laten ghenieten vande eeuwige
 glorie/die noch ooghe ghestien en heeft/noch oore
 ghehoort/noch in des menschen herte op-gheco-
 men en is/die ghy/Godt/ bereydt hebt den ghe-
 nen die u lief-hebben. Door IESVM Christum
 onsen Heere. Den H. Augustinus bidt voor de
 ziele van sijne moeder inde boecken der belijde-
 nissen aldus: Ick stozte in utwe teghentwoordig-
 heydt / mijn Heere mijn Godt / tranen die daer
 bloeyen uyt eenen gheest ontroert door't ober-
 legghen der perijckelen / den welcken alle ziele
 die in Adam sterft onder-wozpen is. Vergheeft
 haer hare schuldt/soo sy in eenighe gheballen is
 binnen de jaren na haren doop/die veel in ghe-
 tal zijn. Vergheeft haer/ Heere / bidde ick u ver-
 gheeft haer: ende treedt met haer niet in't oor-
 deel: laet de barmhertigheyt staen boven het
 oordeel: ick bidde u voor haer sonden: verhoort
 my door de medelijne die voor ons aenden cruy-
 ce ghehanghen heeft/ende sittende aen utwe rech-
 ter-handt / u voor ons biddet. Laet niemant
 haer uyt u hoede trecken; laet den leeuw es den
 vrank/nich met ghewelt noch met list haer hin-
 derlijck wesen. Laet haer rusten in vrede met ha-
 ren man. Ende wilt oock in-geven utwen die-

1. Cor. 2.

D. Aug. 1.

9. confes.

cap. 13.

DAGEN naren mijnen Heeren/datse alle-gader / die dese mijne belijdenisse sullen lesen/aen uwen Aetaet ghedachtigh zyn uwer dienaersse Monica, met wijlen haren man Patricio; op dat mijne moeder/'t ghene sy op haer doodt-bedde van my begheert heeft/te overbloedigher ghetworden magh dooz de gebeden van vele. Amen. *Siet num. 21. van*

Recueil *daghen.* P. Iacobus Rem vande Societeit 12 sv, van Bregans vā daen by de Grisons, hadde grote liefde tot de zielen vande rechtveerdighen die in pijn waren/om daer vooz te bidden. Ende dooz Godts ghehenghenisse ghebeurde het / dat de zielen menigh-mael aen de deure van syn camer quamen cloppen/nu stijber/nu saechter/nae den eyfch van haren noot / hem wacker makende/om dat hy vooz haer bidden soude. Ende veel vande Paters van het Collegie van Ingel-stadt hebben ghetuyght/datse verscheyden reysen van 't kerck-hof / dat na-by 't Collegie is ghelegen/ghehoort hebben de stemmen vande dooden/twel claerlijck versoekende de ghebeden van P. Iacobus Rem.

XL. Hanght in verscheyde plaetsen van u kamer oft van u huys seben beelden/ter eeren vande seben statien ende plaetsen daer CHRISTVS meest gheleden heeft/ als zyn 1. het hofken. 2. 't huys van Annas. 3. van Cayphas. 4. van Pilatus. 5. van Herodes. 6. den wegh totten bergh van Calvarien. 7. den bergh van Calvarien. Ende groetse daghelijckx met eenen Pater noster, ende Ave Maria. 't selve kondt ghy oock doen nae de verscheydenheyt des tijdts/van sommige mysterien van het leven CHRISTI, oft van historien der heylighen / niet alleen in uwe huysen / eet-salen

salen (ghelijck Carolus Magnus dede / om sijne ghedachten daer in ober tafel te oeffenen / want daer de ooghe mede speelt / daer speelt oock het herte mede) maer oock in de hoben ende boomgaerden; es maecten soo utwe pelgrimagie derwaerts: verfoepende 't mis-bruyck van sommighe / die in plaetse van onsen Heere / hanghen Adonis; ende inde plaetse van onse Liebe Vrouwe Venus. Hanght oock altydt in u booz-huyse een crucifix / oft eenige schilderijen van devotie / waer dooz ghy bekennt soudt konnen wordē / dat ghy gheen Heyden en zijt / noch Turck / noch Jode / noch ketter / maer een Roomsche Catholijcke persoone: want die my beleden sal hebben boozde menschen / seydt CHRISTVS, dien sal ick oock belijden booz mijnen vader die inde hemelen is. Den welcken dooz alle de ronde der aerden belijdt de H. Kercke / soo daer staet in den lof-sanck banden H. Ambrosius ende Augustinus. Den dupbel dreyghde eenen sekeren Eremijt / dat hy hem allen quaedt soude doen / ende noyt onghequelt laten / 't en waer hy wech-nam de devote schilderije die hy in sijn kamer ghelangen hadde. Maer den Eremijt dat in geender wijse willende doen / noch eenighsints op-houden van te eeren den ghenen / tot wien hem dit beeldt aenwees / heeft den dupbel moeten wijcken / ende alsgooock verdwijnen. Siet num. 7. van jaren.

Staet niet na de stoelē die hier op der aerden ghevonden worden / daer David af seydt: Opheffende hebt ghy my gheslaghen. Catharina moepe van Carolus V. ende huys-broutwe van Henricus den III. Coninck van Engelandt, pleeghte segghen / datse liever hadde middel-matighe

DAGEN
Rosw. 28.
Januar.

Matt. 7.

Vit. PP.
Rosw.
fol. 368.

XII.

Psal. 101.
Sander. de
schism.
Ang. l. 1.

DAGEN fortunne : als sy nochtans eben-wel het een
uyterste soude moeten verkiesen oft het ander/
seyde sy (als wel besocht hebbende) datse lieber
soude willen wesen kleynne / dan in al te groote
fortunne ende weelde : want in nederigheyt is
noch wijsheyt ende ootmoedigheyt ; maer in
hoogheyt / als in stercken wijn / nie : dan alle ver-
blindtheyt. Xerxes Coninck van Persen schreef
Plutarch. blindtheyt. Xerxes Coninck van Persen schreef
in opusc. eenen brief in synen vullen hoogh-moet aen den
hooghen bergh Atho, dreyghende dat hy hem
soude laten uyt-houtwen / ende inde zee doen wor-
pen / waer't by aldien dat hy hem rebel stelde en-
de niet ter zyde af-weeck om synen legheer te la-
ten passeren. Cyrus den sone van Xerxes ver-
Senee. lib. 21. de ira. bandt hem selven met eede / dat hy de riviere
cap. 35. Gyndes in 360. af-loopinghen en water-groeben
soude berdeylen / ende die laten doen uyt-tappen /
soo datter de dochters droogh-boets soude door-
gaen / overmidts syn peerdt daer in't water ver-
ongheluckte / ter-wylen den Coninck de riviere
passeerde / om Babylonien te gaen beleggheren.
2. Mach. 9. Antiochus om die verhebenheyt syns herten/
meynde dat hy 't landt soude daer toe brenghen/
datmen daer ober te schepe varen soude ; ende de
zee datmen daer ober gaen soude : en hy liet hem
duncken dat hy oock ghebiedt hadde ober de
bloeden der zee / ende dat hy de hooghde der ber-
ghen konde hanghen in eene weegh-schale ; ende
dat hy die sterren des hemels raecte. Ende be-
nessens dese verblindtheyt die daer is in hoog-
heyt / soo isse oock een boedtsel van wulpscheyt/
hdelheyt / ende onghetwozpentheyt onder Godt/
daer nochtans alle macht haer onder Godt
buyghen moet / ghelijck Aloysius Gonzaga seyde
tot

tot Iacobum eenē sone van Philippus den II. Co-DAGEN
 ninck van Spagnien. Want soo Iacobus sijn ^{Virgil.}
 hooft uyt een venster stack / ende den windt om ^{Cepar. l.}
 sijn aensicht snepte/seyde hy: ick segghe u windt/ ^{l. in eius}
 dat ghy my niet en terghyt. Ja / seyde Aloysius, ^{vita c. 17.}
 dat mooght ghy my seggen / ende mijns ghelijc-
 ken/ende wy souden u misschien ghehoorszamen:
 maer die winden en kennen buyten Godt nie-
 mandts stemme: onder welcken Godt ghy oock
 schuldigh zijt u te buyghen. Maer wie in hoog-
 heydt doet dit / ende wy sullen hem prijsen & In
 goedt/wie en draeght gheen en moedt & Wie staet
 daer op eenen hoogen bergh / ende en beracht de
 dalleyen niet & Wie en slacht Bucephalus het ^{Q. Car-}
 peerdt vā Alexander niet / 't welck elck-een was ^{tius.}
 draghende/uyt-genomen als't met goude laken
 behanghen / ende met den Conincklijcken sabel
 ende ghehulsel op-gepronckt was ; dan was het
 soo moedigh / dat het van niemant en wist als
 van den Coninck: ende wie heeft soo stercke bee-
 nen/ende schouderē die weelden konnen dragen &
 Samuel om dat hy vreesde oft Saul onder het ^{1. Reg. 9.}
 purpur mocht bestwijcken / sette hem een schouder
 booz / al hadde hy ghenoechsaem met d'andere
 ghegeten ; om hem te leeren dat hy schouderen
 van doen hadde / soude hy niet bestwijcken onder
 den last der Conincklijcker weelden. Maer ey-
 laes ! hy isser eben-wel onder bestweecken / ende
 was vromer en deughdelijcker als hy een man
 op sy-selven en arm was / dan doen hy Coninck
 ghemaect was. Daerom eenē sekerē Religieur
 twijffelende oft hy de Bischopljcke weerdigh-
 heydt / die hem ghepresenteert wierdt / ontfangen
 soude oft niet ; gingh met eenen weerdighen Abt

DAGEN te rade : die hem bupten leydde op 't velbt / ende
 Ieron. in bebal als dat hy hem in 't gras wentelen soude :
 regula dit dan doende / vzaeghde hem den Abt / oft hy
 Monach. booz het vallen niet en vzeefde ? neen ick / seyde
 6. 15. 10. 5. hy. Daer nae leydde hem den Abt op een open
 plat van een huys : ende bebal dat hy hem daer
 keeren ende wentelen soude : komende tot het
 uiterste by-nae van 't plat / 't welck was sonder
 leeninghen / bleef hy stil ligghen : boozts / boozts /
 seyde den Abt. Hy antwoorde / ick en derre niet /
 want ick vzeefe van boben neder te tynmelen.
 Wel / seyde den Abt / gaet nu henen / ende doet dat
 u ghelieft. 't was ghenoech den wijsen geleert :
 want al verwonderen hen de kinderen ober die
 groote reusen / die-men siet som-wijlen om-gaen
 inde processien : wijsse menschen nochtans ver-
 wonderen ende ontfermen hen ober den mensch /
 die daer onder-gaet / en op wiens schouderen die
 stucken rusten ; ende sy en souden soo-danighe
 lasten niet willen op haer hebben. Siet num. 6. van
 Hoogh-tijden, van Vrbanus den VII. Ende hierom
 pleegh den H. Bernardus, soo hy nu tot Abt ghe-
 kosen was / met veel suchten ende tranen te seg-
 ghen : Wee u Bernarde, wee u Bernarde ! hoe sult
 ghy den waghcn trecken ? hoe sult ghy dien men-
 nen ? want beyde staerttet tot uwen last / te weten /
 4. Reg. 2. Israëls waghcn / ende sijnen wage-man. Dit dan
 met andere vele dinghen in-siende den boozse-
 den Religieux / weygherde de waerdigheyt : ende
 na korte dagen sterbende / verscheen aenden Abt /
 seggende : nu ware ick van 't getal der verdoem-
 den / hadde ick geweest van 't getal der Bisschop-
 pen. Vrbanus den VIII. hier ober bedencken heb-
 bende / soo hy tot Paus verkoson / maer noch niet
 solem.

solemnelyck ghegroet ende uyt-gheroepen en **DAGER**
 was; seyde hy: **O** Heere Godt/is dese verkiefsin-
 ghe tot uwer glorie/oft tot voordeel van uwe **H.**
 Kercke/oft tot inhynder zielen saligheyt niet; soo
 laet ick lieber doodt als lebendigh uyt dese ka-
 mer ghedragen worden. Antonius Senensis ver- **Chron.**
 haelt in sijne Chronycken /datter eenighe Reli- **Anton. Se-**
 gieuusen openbaerde binnen Napels, datse waren **nenfis.**
 onder de verdoemden /die meest al in bedienin-
 ghen hadden gheweest / ende groote meesters.
 Daerom seyde seer wel den Propheet David:
 Wande hoogheyt des daeghs sal ick breezen. **De Psal. 55.**
 Sonne als sy op haer alderhooghsten is/dan is
 sy naest om te dalen. Onsen Saligh-maecker **Luc. 19.**
 gaende van den bergh van Oliveten na Ierusa-
 lem toe/sittende op een ezellinne/ende gelyck een
 Gild-og besteken met meyen ende tacken /heeft
 in't middē wande triumphhe ende glorie die hem
 gheschiedde/gheschreyt ende gheweent; want hy
 wist datter wande wereltdsche pacht ende hoog-
 heyt gheschreben stondt: Als gras sullen sy hae- **Psal. 36.**
 stelyck verdozren/ en ghelyck groen spijs-kruyt
 sullen sy verstont neder-ballen. *Siet num. 16. van*
jaren. Den **H.** Martinus pleegh met veel tranen te **Rosw. in**
 segghen/ dat hy in hem mindere cracht geboel- **vita eius**
 de inden Bisschoplycken staet om mirakelen te **II. No-**
 doen /dan wel van te hozen. Saul soeckende de **vemb.**
 ezels sijns vaders / bondt het ryck van Israël. **I. Reg. 9.**
 Rebecca gevende de kemels van Abraham te **Gen. 24.**
 dzinckē/ wierdt de brydte van sijnen sone. **Ruth Ruth 2.**
 rapende die aaren achter die maepers van Boos,
 ende rustende aen sijn hoeten/wierdt by sijn sijde
 ghelept/ende wierdt sijn brydte. In dzy dingen
 veroormoedicht u altydt /seyde eertydts de **H.**

DAGEN Moeder Godts verschijnende aen eenē Carthage
 Pet. Clu ser; in kost/cleedinghe / ende diensten; ende ghy
 niac. 1-2. sult Gode hier door seer behaghen en u byanden
 Miracul. ober-winnen. Daerom laet ons blijbē ootmoed
 cap. 19. & delijck ende getrouwelijck in onse kleynigheyt/
 Breden- na het exempel vandē H. Egidius vander Main
 bach. 1. 2. re-broeders Orden. Desen ghehoort hebbende
 coll. c. 33. verhalen van den val van broeder Helias, die
 Chron. 5. Generael geweest hadde / ende seer wetende was /
 Franc. p. 1. ende nu ghetworden was Apostact / ende gheex
 lib. 7. c. 7. communiceert / om dat hy de sijde volghde van
 dē Keyser Fredericus den II. die tegē de H. Kercke
 op-standt / wierp sich ter aerden / en dat seer dicht
 ende sterck. Ghebraght zijnde / waerom hy dit
 dede / antwoorde hy: Ick wille my dtwinghen te
 dalen soo seer als ick kan; overmidts sulcken
 een gheballen is / om dat hy te hoogh gheclom
 men was. Ende dit dede Egidius, soo om de
 stricken / daer de werelt vol af is / ghelijck den
 H. Antonius sagh / t'ontblijden. Siet num. 45. van
 daghen. als oock om de meerdere gherustheyt des
 lebens in sijne conbersatie. Ende hierom ver
 maende Pythagoras sijne jongheren / datse im
 mers hen van boonen soudē onthoudē / dat is /
 van het trachten na hooghe ampten ende bedie
 ninghen / die wel eertijds by lotinghe ende uyt
 treckinghe van ghespickelde boonen plegen uyt
 gedepilt te worden. Willen wy nochtans icwers
 nae trachten / laet ons in ootmoedigheyt des
 gheests lieber staen nae die plaetsen / die daer in
 de hemelen zijn. Ende stelt in elcke kamer utw
 huys verscheyden heylighen: ende arbeuyt in u
 te maecten eene ghelijckenisse der manieren en
 de der deughdē vande selbe. Siet num. 5. van maen
 den.

Vit. PP.

Rosw. f.
620.Suidas in
Collect.

den. Ende worpende op die (als op die heyl-^{le} DAGEN
ghers Godts / ghelijck den Patriarch Iacob sey-^{Gen. 32.}
de / dit zijn Godts heylzen) d'oogen utwer gedach-
ten in alle utwe oeffeninghen / meditatie / ende
bersterbinghen / leest daghelijckx Dzy Pater no-
sters ende Dzy Ave Maria. Het 1. ter eeren vanden
Heylighen / wiens dagh het heden is: 't welck ghy
sult konnē weten uyt het Register dat daer staet
booz elcke maendt in het leben der Heyligē dooz
Rosvveydum: hoedanighen Register ghy besoz-
ghen sult te hebben oock buyten het boeck der
Heylighen / om dat op te hanghen inde plaetse
daer ghy ghetwoonlijck utwe devotie houdt: ende
daer ghy de Legende der Heylighen daghelijckx
leest; oft immers het Roomsche Martelaeren-
boeck van Baronius ober-gheset dooz Henricum
Adriani. 2. vanden Heylighen / wiens dagh het
was / doen ghy ghebozen wierdt. 3. Vanden Heyl-
lighen / wiens dagh het zijn sal / als ghy sterben
sult. Oock sult ghy moghen lesen ter eeren der
Heylighen een Roosen-hoeyken op deser boegen /
te weten / aen de grootste cozalen eenen Pater no-
ster ende Ave Maria; ende aen de cleyne / seggen:
Bidt booz ons heylighe N.N. op dat wy mogen
deelachtigh worden der belostenissen CHRISTI.
Hier mede sult ghy u vergaderen eenen goeden
schat booz den dagh des noots. Siet num. 5. van
maenden.

Hebbende gheene materie oft boeck van me- XLII
ditatie by der handt / soo bedeylt den loop utw's
lebens na de seben daghen van de wreke. Denc-
kende ende mediterende / 's maendaeghs / ick
worde ghebozen / dijn daeghs / ick swemme in 't
midden vande zee des werelts / 's woens daeghs /
ick

DAGEN ick worde sieck / donderdaeghs / ick worde be-
recht / s bydaeghs / ick sterbe / saterdaeghs / ick
worde begraven / sondaeghs / ick verrijse. Oft
dus: s maendaeghs 1. van den dagh des doots /
die beschreuen is. 2. Vande ure / die vol stryden
en pijn is. 3. Vanden uitersten snick / nae wel-
ken eeuwigheyd is. Dijn daeghs 1. van den
dagh des oordeels / die ontloopelijck is. 2. Van
den Rechter / die al-wetende is / ende met giften
onbersettelijck is. 3. Van't bonnis / dat ontwe-
der-roepelijck is. S woensdaeghs 1. vande pij-
nen der verdoemde / die onlijdelijck zijn. 2. Van't
gheselschap / dat verschrickelijck is. 3. Van de
plaetse die hoben verstandt ende sinnen eeuwig
benaut is. Donderdaeghs 1. van den loon der
heylighen / die eeuwig is. 2. Van't geselschap /
dat vermakelijck is. 3. Van de plaetse die koste-
lijck en vzeughdigh hoben sinnē is. Bydaeghs
1. van het lijden CHRISTI, dat smertelijck is.
2. Van't spreken / dat betweechelijck is. 3. Van't
hooren / dat vertwijtelijck is. Saterdaeghs van
de deughden van MARIA, 1. hoor de passie
CHRISTI, die ootmoedigh zijn. 2. In CHRISTI
passie / die weemoedigh zijn. 3. Naē CHRISTI
passie / die hemelsch zijn. Sondaeghs 1. van de
weldaden Godts / die groot-dadigh zijn. 2. Van
de ghedienstigheden der Enghelen / die minne-
lijck zijn. 3. Van der elementen gaben / die nut-
righ zijn. Doozts kondt ghy oock bedeylē na de
seben daghen van de weke. Ten 1. de 7. daghen
van de scheppinghe des wereltds vanden begin-
ne. 2. De seben psalmen van penitentie van
David. 3. De seben begheerten vanden Pater no-
ster. 4. De seben statien ende plaetsen / die CHRIS-
STVS

stus op den goeden bypdagh gegaen heeft. 5. **De Dagen**
 seben woorden **CHRISTIAEN** 't heyligh **Crups**.
 6. De seben **H.** Sacramenten. 7. De seben ga-
 ben vanden **H.** Gheest. 8. De seben wijcken ende
 straten / in de welcke de hemelsche stadt bedeyt
 is: als Sondaeghs mediterende van d' Engelen
 ende Artich-Engelen. 's Maendaeghs van
 d'Apostelen ende Discipelen des Heeren. Dins-
 daeghs vande **H.** Martelaren. Woensdaeghs
 vande **H.** Bisschoppen. Donderdaeghs vande
H. Doctoren. Vrydaeghs vande **H.** Confes-
 sozen / die noch Bisschoppen noch Doctoren en
 zijn. Saterdaeghs vande **H.** Maeghden / Mar-
 telaeressen / Weduwen / en **H.** Vrouwen. Voorz
 kondt ghy oock nemen voor materie der medi-
 tation eenighe artijckelen oft puncten upt die
 Paradijs.

Als het u dunckt / dat u ghebedt oft meditatie **XLIII**
 niet en is gheluckt na behooren door u schuld /
 soo denckt ten 1. datter gheschreven staet: **De** Psal. 103.
 hooghe berghen voor de harten: maer de aerde Psal. 113.
 heeft hy ghegeven den kinderen der menschen.
 Ten 2. al-hoe-wel ghy van eender stof en nature
 zijt als andere menschen / dat ghy nochtans de
 visschen slacht / ende niet de voghelen; want al
 zynse beyde oorspronckelijck van een beginsel /
 te weten / upt het element des waters (dat de
 wateren voorz-bzenghen het ghewemelte der **Gen. 1.**
 lebende ziele / ende 't ghevoghelte boven de aerde
 onder het firmament des hemels) soo vliegghen
 nochtans de voghelen om hoogh; maer die vis-
 schen stroommen beneden inde wateren; ghelijck
 ghy in de wateren van verwoestinghe van alle
 Ghedachten. **Siet num. 4. van daghen.** Maer elders
 vlieg

DAGEN blieghen Godts dienaers als arents in't ghebedt; ende dat soo krachtigh/dat in hunne meditatiën 't byer bzandt/ende dickwijls oock ten 1. hunne aensichten; als wel eertijts de aensichten van Moyses, van Stephanus, van Cæsarius Bisschop van Arles, ten tijde van Theodoricus Coninck der Gothen. Ten 2. hunne hande. Den Abt Nonnus stondt op eenē tijdt booz de kercke/biddende met uyt-ghestrecte ermen na den hemel: ende sijne handen blinckten ghelijck byerighe lampen. Ten 3. hunne vingheren. Den Abt Ioseph op-staende van sijnder plaetse / heeft sijne handen ten hemel-waerts op-geheben / ende sijne vingheren zijn ghetworzen ghelijck thien byerighe lampen: ende hy heeft gheseydt tot den Abt Lot die hem was komen besoecken: Indien ghy wilt / ghy sult gheheel ghelijck een byer worden. Ten 4. hunne cellen. In het landt van Thessalonica, buyten de mueren vande stadt ontrent byz stadien/was eenen clupsenaer uyt Mesopotamien, ghenoeemt David, wiens celle bzande by nacht; ende veel vander stadt bleben op de mueren den heelen nacht / om het byer te sien datter quam uyt de vensteren vande celle; en si meynden dat de Barbaren byer ghetworpen hadden inde celle vanden Guds-bader. Ende als het dagh ghetworzen was / de krijghsch-knechten ende bozgeren in-ghegaen zijnde/hebbē den Guds-bader onbeschadicht ghebonden / ende de celle / ghelijck den doorn van Moyses, gheheel on-bzandt; ende sy zijn seer vertwondert ghetweest. Ende siende wederom niet alleen den na-volghenden nacht/maer oock langhen tijdt / ja tot het ober-ljden vande Guds-bader/'t selve byer/waren

Pfal. 38.

Exod. 34.

Act. 6.

Baron. an.

508.

Vit. PP.

Rosw.

fol. 886.

Vit. PP.

Rosw. fol.

613.

Vit. PP.

Rosw.

fol. 874.

Exod. 3.

waren gheduerigh betwondert : ja Palladius dit **DAGZ**
 siende / seyde by sy-selven : indien Godt in dese
 werelddt sijne dienaers soo glozificeert / hoe groo-
 te glozie heeft hy booz hen betwaert inde toe-ko-
 mende werelddt / wanneer hunne aensichtē blinc-
 ken sullen ghelijck de Sonne? Ende dit is Palla-
 dio een oorsake ghetweest van aen-te-nemen het
 Cloosterlijck habijt. Denckt hier-en-boven dat
 dickwijls de dienaeren Godts / als sy maer hooz-
 den sprekē van Godt oft van die hemelsche glo-
 rie / ja als de kinderen van de straet hen na-loo-
 pēde / maer en riepe / paradys / paradys (gelijck 't
 ghebeurde aen den H. Egidius Minre-broeder) **Sur. 23.**
 terstont van der sinnen gheboelen dooz contem- **April.**
 platie verbrzenden ; datse oock olve drinckende /
 neffens de bloeden der wateren wandelende / ja
 met byer aen-ghetaft zijnde / nietwers af en heb-
 ben gheweten : ghelijck 't ghebeurde aen den H.
 Bernardus , aen S. Thomas van Aquinen , aen
 den H. P. Ignatius , ende andere. Dese dinghen by
 u-selbē ober-denckende / ende vande andere zijde
 lettende op utwe verstroutheuydt en slautwigheyt /
 segghet 't ghene dat eertydts seyde eenen die de **Roderic**
 parckens droegh vanden H. P. Ignatius , ende van **exercit.**
 sijn mede-ghesellen : Heere / dese zijn u dienaers / **perfec. p.**
 maer ick een beeste / die oock mijnder zielen aen **1. tract. s.**
 niet eysschen en kan. Dat utwe dienaers seggen / **cap. 19.**
 dat segghe ick oock ; dat sy willen / dat wil ick
 oock ; ende op wat wijse dat sy u ghebenedijden /
 loben / ende beminnen / soo wil ick oock. Doozts
 seght tot den ezel / dat is / tot u lichaem : ploeght /
 hebby qualijck ghebeden ; bastet / ende met den
 Creemjt Moyses draeght de Broederen water **Vit. PP.**
 gen. Ende spzeect / en her-spzeect met de leet- **Rofw. fol.**
 wesende **726.**

Vit. PP. wesende Thais alleen dit woort: Die my gheschapen hebt/ontfermt u mijnder.
fol. 374.

XLIV. Denckt op 't seggen vanden Wijzen-man: Hy
Prou. 19. koopt van Godt renten / die bermhertigheyt
doet den armen. Evagrius den Philosoph be-
Vit. PP. keert zijnde tot het Christen geloobe / betuyghde
Rosw. fol. 't selve oock na sijn doot / met d'onder-teeke-
919. ninghe van het handt-schryft van Synecius Bis-
schop van Cyrenen, daer hy hem mede hadde la-
ten begraven; ende daer hy nu versch onder ghe-
schreven hadde / bekennende dat hem CHRISTVS
de dzy hondert croonen die hy in sijn leven tot
ghebryck der armen upt-ghegeeft hadde / met
woecker weder ghegeven hadde in de ander we-
reldt / na het schryftelyck toe-seggē van Synecius.
Daerom en laet utwe middelen u anders niet
aen-hanghen als utwe kleederen / oft als Iacob
Gen. 27. aen-hongh het hant van Esau. Der beesten clee-
dinghen hanghen vast ende sijn ghebesticht aen
haer huyt; als oock dede het hant van Esau
maer soo en sijn de middelen niet ghehecht aen
't herte der goeder menschen / maer alleen der
S. Antoni- quader. Den H. Antonius van Lisboa, soo hy
aus in soude pzenen op de upt-baert van eenen sekeren
summ. p. 2. woekenaer die begraven was / nam booz sijnen
tit. 1. cap. theem dese woorden: Daer utwen schat is / daer
4. §. 6. is u herte. Ende in't pzenen seyde hy onder an-
Math. 6. dere dinghen: Gaet na sijn thresoozen en gelt-
kisten / ende al is sijn lichaem begraven / ghy sult
nochtans sijn herte binden in't midden van sijn
ne schatten. De vzienden dan wech-gaende / heb-
ben het daer noch warm ghebonden na 't woort
van den H. Antonius, ende sy sijn verschickt ge-
weest. Verre zy van u / dat u herte daer oock ghe-
bonden

bonden sonde worden ghebonden en ghekent / **DAGEN.**
 soo dat het van den windt der gratie banden **H.**
 Gheest / als een ghebonden schip / niet en soude
 kunnen voorts ghedreven worden noch inde zee
 der aenschouwinghe ten 1. bande Goddelijcke
 mildtheydt. 2. noch bande menschelijcke verla-
 tentheydt. 3. noch bande toe-komende naect-
 heydt ende blootheyt / als ghy het alles sult moe-
 ten verlaten in den boomgaert van dese werelt /
 't ghene d' Apostelen in tijds getwilligh hebben
 verlaten / ende oer den heynigh banden boom-
 gaert hebben ghetworpen / om vrienden te maken **Luc. 16.**
 van den Mammon der booftheydt : ende om in
 de handen **CHRISTI** te binden / 't ghene sy ster-
 bende in hunne eyghene handen niet en souden
 binden / ghelijck daer gheschreven staet: **Sy heb-** **Pfal. 75.**
ben haren slaep gheslapen / ende alle de mannen
der rijckdommen en hebben niet ghebonden in
hunne handen. Wy lesen van eenen Roomschen
 Keyser / dat hy een seer kostelijck bancquet dede
 bereyden aen den oever bande zee; ende lietet op-
 rechten in goude ende silbere schalen. Ende als
 het eerste / ende alle de andere gherechten af-ghe-
 nomen wierden bande tafel / soo wierdt alle 't sil-
 ber-werck / ende alle de goude baten niet in de
 keucken ghebzocht om ghetwassen te worden /
 maer in de zee ghetworpen voer de ooghen van
 den ghenen die daer present waren; die dat ach-
 teden te zijn gheene cleyne verquistinghe. Maer
 daer waren secretelijck netten uyt-ghespannen
 onder de wateren / die 't ontfingen al dat wierdt
 wech-ghetworpen; alsoo datter niet eenen lepel-
 steel verlozen en bleef / oft het wierdt op synen
 tijdt wederom ghebonden. Alsoo en sal daer
 niet

DAGEN. niet eenen penninck verlozen gaen van al het ghene dat ghy dooz d'armen inde handē CHRISTI, als in sekere netten/getwozpen sult hebben. Hebt dan binnens huys een kofferken oft doosken / waer in ghy daghelijckx met het weduweken eenen penninck booz Godt ter sijde legghet; oft dient / ende sijdet wat af vande gherechten utw's tafels / om utwen toekomenden Rechter te spijzen in sijne leden; eer den dieren tijdt komt / als men niet en sal mogen saeyen noch bouwten / maer alleen maeyen datmen te bozen ghesaeyt heeft. 'T selve doet mede met de eerstelingen van u ghetwin / vande vzychten utw's ackers / beesten / &c. rekenende CHRISTVM altijdt mede onder utwe erf-ghenamen / ende onder de huys-genooten utwer sorghe bevolen. Titus Vespasianus een Heydensch keyser / soo hy sabonts ober tafel ghedachtigh wierde / dat hy dien dagh niet sonderlinghs aen sijnen eben-naesten betwefen en hadde; seyde: O vzienden / ick hebbe desen dagh verlozen! Eenen coop-man van Alexandrijen den armen seer toe-gedaen zijnde / wierde van Godt in verdiensten vergheleken by den H. Abt Paphnutius, van welcken top nochtans lesen / dat sijne ziele openbaerlijck vande Engheleken en Propheeten op-gheboert wierdt na den hemel. En laet het u oock niet ghenoech zijn / dat andere doen wercken van bermhertigheyt ende verdiensten; maer boeghet oock altijds wat van het utwe by. Abraham hadde veel boden ende dienaers; Martha desgelijckx; als oock den Euangelischen hondertsten-man; ende nochtans diende Abraham die Engheleken / ende Martha den Heere / oock dooz haer selven; ende den hondertsten-man

gingh

Sueton.

Vit. PP.
Rosw. fol.
475.

Gen. 18.

Ioan. 12.

Math. 8.

gingh den Heere mede selfs te ghemoet: ende de **DAGEN**
 by Marijen wisten wel / dat **CHRISTVS** van Io- **Marc. 16.**
 seph ende Nicodemus, 's bydaeghs sabonts
 ghebalsemt was; ende nochtans liepen sy op den
 Paesch-dagh om hem te balsemen. Wenceslaus **Sur. 28.**
 Coninck van Bohemen al hadde hy veel die- **Septemb.**
 naers / heeft nochtans met sijne eyghen handen
 soo veel tertwen aderē inden Oogst af-gemaeyt/
 ende inde wijn-snydinghe soo veel druyben ghe-
 pluckt / alffer van noode waren in sijn Coninck-
 rijck / om broodt ende wijn te maken tot behoef
 van het **H.** sacrificie der Misse. Eenem deboten **Vit. PP.**
 jongh-man werckende inden winckel van eenen **Rofw. fol.**
 goudt-smit / sagh dat eenen **Edelman** een gul- **922.**
 den crucifix seer rijckelijck en kostelijck liet ma-
 ken / ende met peerlen besteken; ende hy seyde in
 sy-selben: ick moet mede hier aen wat verdienē:
 ende hy besteedde al swijghende sijne winninghe
 ende sijnen arbejds-loon / oock tot cieraet van
 het selve crucifix. Ende dese liefde vandē jongh-
 man was Gode soo aenghenaem / dat hy dien
 verboozderde / om vandē **Edelman** tot eenē sone
 aenghenomen te worden: ghelijck Ioannes Mo-
 schus verhaelt in sijnen geestelijckē Bloem-hof.
 Doet mede alsoo; ende denckt ten 1. dat-men u
 inden jonghsten daghe niet en sal braghen / wat
 dat andere ghedaen hebben / maer wat dat ghy
 ghedaen sult hebben: ghelijck den **Apostel** seyt:
 Een-ieder sal loon ontfanen na sijnen eyghen ar- **1. Cor. 3.**
 bejdt. Ten 2. datter gheschreven staet: Als ghy **Luc. 17.**
 ghedaen hebt al dat u bevolen is / soo segget (uyt
 ootmoedighejdt) wy zijn onnutte knechten / dat
 wy schuldigh waren te doen dat hebben wy ge-
 daen. Als **S. Ian** **Aelmoessenier** veel aelmoessen
 dede /

DAGEN
Lörin. in
1. Ioan. 2.
veif. 17.

Vit. PP.
Kofw.
fol. 184.

dede/soo dat doock die ghene aen wien hy dese be-
de / hen verwonderden ober sijne ober-groote
mildthepdt / soo pleegh hy te segghen : Zoeder/
ick hebbe noch gheen bloedt vooz u uyt-gestort /
ghelijck mijnen Heere Ies vs Christus my belast
heeft. Gheeft dan de benedictie ende offerhande
welcke Godt in u herte gesonden heeft / dat ghy
hem soudt op-offeren. Den H. Ioannes Helmoes-
senier belaste eertijds sijnen Reken-meester/dat
hy vijftien pondē goudts soude gebē aen eenen
sekeren persoone : maer den Reken-meester dese
aelmoesse / dooz quaet in-geben des duybels be-
nijdende / heeft hem maer vijf ponden ghegeven.
Een wijl daer na quam daer een weduwe / die den
H. Patriarch een gifte gaf van vijf hondert pon-
den goudts. Den Patriarch wel wetende dooz
Godts gratie / die in hem woonde / wat den Re-
ken-meester gedaē hadde / leberde het obligacie-
bziefken aen den Reken-meester / seggende : had-
det ghy / ghelijck mijne cleyngheyt bebolē heeft /
vijftien ponden ghegeven / de jonckvrouwe die
vijf hondert ponden ghebzocht heeft / soude vijf-
thien hondert ponden ghebzocht hebben. Ende
de jonckvrouwe hier ober tot ghetuygenisse ghe-
roepen zijnde / bebestighde dat sy CHRISTO vijf-
thien hondert ponden toe-geschickt hadde / ende
in een bziefken gheschreven ; maer inde kercke
het bziefken open-doende / bevondtse datter van
selfs thien hondert uyt-ghebaen waren. Ende
als den Patriarch de weerdighe jonck-vrouwe
bedanckt ende laten gaen hadde / soo heeft den
Reken-meester hem te voete gheballen (want hy
des Patriarchs wille obertreden hadde) bidden-
de om vergiffenisse / ende seckerlijck belobende
sulckx

sulckx boort-aen niet meer te doen. Voorts als **DAGEN**
 ghy bermhertigheyd doet/om een brugge boort
 u te legghen/waer ober ghy soudt moghen gaen
 tot het rijck der hemelen/soo hebt u rechter ooge
 niet op d'aertsche vergeldinghe/maer op die he-
 melsche. Een huys-man brochte een kofken Rofw. 2.
 met fruyt tot den H. Antoninus Artsch-Bis- Maij.
 schop / hopende winninghe te doen. Maer den
 Prelaet en gaf hem niet / maer seyde : Broeder /
 Godt wilt u loonē. Den huys-man gingh wech
 al kreunende in sy-selben. Den Artsch-Bisschop
 dede hem roepen/ende dede brengen papier en-
 de inckt/ende een gewichte : ende schreef op't pa-
 pier : Godt wilt u loonen. Ende hy leyde het
 papier in een waghe/ende aen d'andere sijde het
 kofken met het fruyt/ende de schale daer het pa-
 pier in was /gingh totter aerde toe / en het fruyt
 gingh om hooghe. Godt met dit mirakel too-
 nende/dat Antoninus meer ghegeven hadde/dan
 hy hadde ontfanghen : en dat hy by Godt woec-
 kert / die aelmoesse gheeft. *Siet num. 1. van Hoogh-*
tijden. Dit dan doende / soo doet het oock met
 Zacheus van rechtbeerdigh goet. Luc. 19.
 Lieber nootd / ja sit lieber met Iob op den mest- Iob 2.
 hoop / dan dat ghy u soudet gheneiren met on-
 rechtbeerdigheyt:want-men moet doch 't peert
 om den sadel niet vercoopen / noch 't huys om
 eenen balck te besittē. Alsoo oock de ziele om het
 uyerlijck goet niet. Als den Abt Zenon op ee- Vit. PP.
 nen tijdt in Palestina wandelde/vermoeyt zijnde Rofw. fol.
 is hy neder-geseten by eenē hof/daer veel kom- 494.
 commeren in-wieffen. Hy heeft in sijn herte ge-
 docht/dat hy een komcommer nemen ende eten
 wilde ; want het scheen hem een cleyn sake te
 zijn.

DAGEN zijn. Den welcken antwoordende aen sijne ghepeysen/ heeft gheseydt: de dieben worden gebanghen ende ghepynicht: proeft u dan/ oft ghy de tozmenten kondt verdraghen. Ende op-staende/ heeft hy vijf daghen in de hitte ghestaen; en brandende sy-selven inde Sonne/ seyde sijn herte tot sy-selven: Ick en kan dese tozmenten niet verdraghen: Wel/ seyde den Abt/ kondy dese tozmenten niet verdragen/ en steelt dan niet om te eten. Enen anderen hadde groote middelen vergadert met woerckeren ende in-halen/ met recht ende crom / met lieghen en bedrieghen / alsoo het booz-quam. Comende by-gheval inde kercke/ hoorde hy preken dese woorden van den h. Augustinus: Wordt daer iet t'onrecht van u gelhouden / soo wordt ghy van den duyvel ghehouden. Ende hy is terstont hier door beweeght geweest; heeft vercocht sijne erfelijcke goederen/ en ieder van sijne schuldenarē die hy kende t' sijn weder-ghegeven; ende booz de ghene die hy niet en kende/ heeft hy aelmoessen aen den armen ghedaen. Siende den sone dat den vader t' goedt dus verhandelde; wel vader/ seyde hy/ wilt ghy my van t' goedt berooven? Ende den vader seyde: Sone/ bemindt ghy my? ja ick/ antwoorde hy, Steeckt dan utwen vingher in't byer / sprack den vader. Waerom / vraeghde den sone? Tot een teecken/ antwoorde den vader / dat ghy my lief hebt. Nauwelijck en raecte hy het byer met synen vingher/ oft hy trock sijn handt nae hem. Noch eens wat langer/ seyde den vader. Maer den sone antwoorde: wat sal't u baten/ dat ick mijn handt verbzande? Wilt ghy utwen vingher om my niet bzanden / sprack den vader; waerom soude ick mijn

mijn ziele en lichaem geben vooz u om eeuwigh **DAGEN**
 te branden / ghelijck het wesen soude / indien ick
 u na-liet 't ghene ick onrechtbeerdigh beseten
 hebbe. Wel seyt dan den Propheet: Een weynigh **Pfal. 36.**
 is beter den rechtbeerdighen / boven veel rijck-
 dommen der sondaren. Eenem **H. Gremijt ter Gregor. 1.**
 tafel sittende van eenen rijcken coop-man / die **3. Dialog.**
 veel met bedroch ende onrecht geraept ende ghe-
 schraept hadde; begonst seer te weenen. / ende
 schroomde 't broodt der ongherechtigheydt te
 gheraken. Een werf / ander werf ghenoodt zyn-
 de / dat hy soude willen eten / en gaf gheen ant-
 woordt. Syndelijck seer versocht zijnde / seyde
 hy: hoe wilt ghy dat ick u broodt nutte / ende
 drincke uwē dranck / daer alles vol is van bloedt
 der armen / en nemende de serbette van 't broodt /
 siet / men sagh eenen grooten plas bloedts lig-
 ghen op de tafel. **Plutarchus verhaelt / hoe dat Plutar. in**
 Themistocles den Orateur prekede vooz die van **Aristide.**
 Athenen / seyde / dat hy iet gebonden hadde / daer
 die van Athenen veel aen-gheleghen was; maer
 dattet sulckx was / dattet niet en diende een-ig-
 ghelijck gheseydt te zyn. 't volck antwoorde /
 dat hy het Aristides alleen segghen soude; als
 het die aen-nam / dat het dan hen allen soude
 behaghen. Themistocles dedet / en seyde / hoe dat
 hy ghedacht hadde in brandt te steken de schepen
 van die van Lacedemonien; met de welke sy
 waren in stil-standt van wapenen: want dat
 als-dan die van Athenen ober geheel Griecten-
 landt souden ghebieden. Aristides tot den volcke
 wederom ghekeert zijnde / seyde: geen dinck nut-
 ter ende ghedienstigher als den raedt van The-
 mistocles; maer even-wel oock gheen dinck

DAGEN schelm-achtigher en ongherechtiger. Het volck dit hoozende / en wilde niet dat Themistocles hier van een woordt meer soude spreken. Wie sal heden onder de Christenen soo-danighe rechtveerdighejdt vinden : wie sal de winst met de boeten om-stooten alleen om der conscientie / ende om des Heeren bzeese wille : Het en is ons niet gheoorloft / sprack den ouden Tobias, iet te eten / noch aen te voeren / uyt dieste. Ende al-hoewel alle sonden leelijck zijn / en den mensche niet betamende / soo is nochtans dieberje boven maten schandelijck ; ja soo seer datse schijnt oock de beesten te mis-haghen / en schijnen haer daer oer oock te schamen. Gene wolfinne wierdt daghe-lijck ghevoedt van eenen Eremit / en sy quam ter ghesetter uren des maeltijds. Maer het is by-ghebal ghebeurt / dat den meester bandē huyse absent zijnde / sy in de hutte ghegaen is / ende ghebonden heeft een mandeken van palmē gheblochten met vijf brooden : van dese nam sy een / ende sloctet op. Den Eremit weder-ghekeert zijnde / merckte wel datter eenen dief in synen broodt-korf hadde gheweest ; oermidts hy de mozselinghen des broodts by den dozpel noch sagh ligghen / en vermoedde lichtelijck wie dese dieberje ghedaen hadde. Als de beeste dan de naest volghende daghen naer hare ghetmoonte niet en quam / om datse haer schuldigh kende van dieberje ; den Eremit en konde niet verdraghen / dat hy van haer gheselschap was berooft. Ten lesten door sijn ghebede weder-geroepen zijnde / is sy den sevensten dagh te boorzschijn ghekomen / niet derrende nader komen / ende ter aerden neder-gheslaghen hebbende hare oogen / heeft-

Tob. 2.

Vit. PP.
Rosw. fol.
540.

heeft men claerlyck konnen verstaen / dat sy om **DAGEN.**
 vergiffnisse was biddende. Wiens beschaemt-
 heyd den Eremit met mede-lyden aen-siende /
 heeft haer gheboden naerder te komen; ende met
 sijne handen saechtelyck haer hooft streelende /
 heeft verdobbelt hare portie van broodt : waer-
 mede sy vermaecht zijnde / ende hare vergiffnisse
 nu verregen hebbende / heeft hare gewoonlycke
 ghedienstigheyd op een nieuw her-nomen. Be-
 kent dan eene tweede wolfinne de schuldt van
 dieberije / ende wordtse hier ober beschaemt ; hoe
 veel te meer moet een redelycke creatuere haer
 daer in beschamen. Daerom en is't nu gheen
 wonder / dat den H. Augustinus oudt zijnde / be-
 schreydde de dieberije die hy in sijn jonckheyd
 ghedaen hadde / al-hoe-wel van cleyne dinghen.
 Daer was eenen peire-boom / seyde hy / geladen
 met peiren. Om dese af te slaen ende te nemen /
 ginghen wy / eenen hoop wulpsche jongelingen /
 henen in't midden vander nacht / en hebbender
 vele met ons wech-ghedragen. Siet mijn herte /
 o Heere / siet mijn herte / waer ober ghy u ont-
 fermt hebt / doen ick in't diepste bandē afgrondt
 mynder sonden lagh. O mijn dieberije / die ick
 's nachts bedreef / soo ick nu sesthien jaren oudt
 was! Doorder moet ghy weten / dat onrechtbeer-
 dighe goederen / ende in-sonderheyd geestelycke /
 ('t selve is oock vande middelen der Monicken Vit. PP.
 aen wereltsche vrienden ghedaen) zijn als ver- Rosw. fol.
 slindende byerighe kolen / ende als der arenden 616.
 bederen die alle andere verteeren. Daerom en
 ontfanght niet van alle dese dinghen ; en eben-
 wel met het voutoken van Sarephta van utwe 3. Reg. 17.
 armoede doet berinhertigheyt / ende u sal melck

DAGEN ende honigh van selfs toe-bloeyen/ende u meel-
kruycke en sal niet ijdel worden/noch den olve-
pot vermindert / ende utwe bozse en sal niet leegh
worden/ghelijck niet en dede de bozse ten 1. van-
den H. Rumoldus Bisschop van Mechelen.
Ten 2. van de tweerdighe maghet Soter tot Doz-
drecht; maer hebben daer altydts dzy stukkens
gelts van eender munte in-ghebonden/ende dat
gheduerende het bouwsel vande hoof-kercke
al-daer. Ten 3. de bozse vande H. Liduina, in de
welcke hoe-wel sy maer acht ponden gedaen en
hadde/om de schulden van haren broeder te be-
talen; nochtans schoten daer meer als veertigh
ponden ober/die Liduina alle dede geven aen an-
dere armen: ende daerom noemde sy dese bozse/
de bozse Godts. Ja utwe kozen-solders sullē aen-
nemen als de kozen-solders van de moeder van
het kindt Bonifacius; ende utwe wijn-flesschen
sullen vermeerderen als de wijn-flessche vanden
H. Willibrordus; ende u broodt sal vermenigh-
vuldicht worden / ghelijck in't huys vande H.
Catharina van Senen, ende in't Clooster van S.
Clara. Ende dat meer is / u sal ober-schieten;
ende Godt sal ghebenedijden den arbejdt utwer
handen / ghelijck hy certijds ghebenedijde de
beruuftheydt van Iacob, doen hy begheerende
fraeye ende gespikkelde lammerkens te hebben/
die schapen voor-leyde/als sy versaemden/fraeye
ende van berwe verscheuden roedekens. Cosmas
de Medicis Hertogh van Florencen / meer dan
vier hondert duysent ducaten tot aelmoesse ghe-
geven hebbende/pleegh te segghen/ dat hy noyt
soo veel hadde om Godts-wille ghegeven / dat
hy Godt bondt te wesen eenen schuldenaer in de
boec

boecken van sijne rekeninghe. Eene sekere doch-
 ter hebbende hare middelē eenen mistroostigen
 mensch by-gheset / is selfs daer nae in sulcke ar-
 moede verballen / dat sy haer tot oneerbaerhepdt
 begaf. Ende in groote siekten verballē zijnde /
 ende het H. Doopsel begeerende / maer niet kon-
 nende vercrighen / om dat niemandt vooz haer
 wilde staen als Peter ende borze / van dat sy op-
 komende haer veteren soude: is eyndelijck dooz /
 den dienst des Enghels (die haer verscheen inde
 ghedaente van dien / die sy van't verhangen ver-
 lost hadde) ende dooz het by-staen van noch twee
 andere Enghelen in de ghedaente van Hobelin-
 ghen / inde kercke ghezocht ende ghedoopt; en-
 de met veele benedictie vanden hemel ghesegent /
 tot recompense vande sonderlinghe liefde ende
 barmhertighepdt / die sy aen dien verlorē mensch
 betwefen hadde: ghelijck den Bisschop alles ou-
 dersocht hebbende / dat verstandt. Stelt dan uwē
 schat in die geboden des Alder-hooghsten. Ende
 wozyt uwe ghedachten op den Heere / ende hy sal
 u voeden: hy en sal inder eeuwighepdt de recht-
 beerdighen gheen wanckelbaerhepdt geben. Siet
 num. 9. van Hoogh-tijden. Als ghy eben-wel met de
 wercken uwer handen oft andersints u-selven
 weet te behelpen / soo en soeckt geen onderstandt
 van andere lieden. Den Coninck van Sodoma
 wilde dat Abraham eenighe dinghen vooz hem
 nemen soude. Die weleke antwoorde: ick hesse
 mijn handt op tot den hooghen Heere Godt / be-
 sitter van hemel en aerde / dat ick van den draet
 des onder-cleedts tot den riem der schoenen toe /
 niet nemen en sal van alles dat uwe is: op dat
 ghy niet en segghet; ick hebbe Abraham rijck
 ghe-

DAGEN

Baron.

tom. 7. ad

an. 537. &

vit. PP.

Rosw. fol.

924.

Eccl. 29.

Gen. 14.

- DAGEN** ghemaect. Naman des Coninckx van Syrien
 4. Reg. 5. Welck-Hoof-man/weder-ghekeert zijnde van
 die Jordane met alle sijn geselschap tot Eliseum,
 heeft vooz hem gestaen/ende seyde: ick bidde dat
 ghy een benedictie van uwen dienaer nemen
 wilt. Ende hy antwoorde: Soo waerachtelijck
 als den Heere leeft / vooz wien ick stae / ick en
 sal's niet ontfanghen. Ende doen hy hem dwin-
 ghen wilde / soo en heeft hy dat gheensints wil-
 len toe-laten. Volghyt dan oock dese exempelen
 na/om dat ghy met den H. Apostel soudt mogen
 segghen: Niemandts silber/oft goudt/oft cleedt
 en hebbe ick begheert. Ghy weet dat selve wel/
 hoe dat dese handen my ghedient hebben tot het
 ghene dat my van noode was/ende den ghenen
 die met my zijn. Ick heb't u in alles ghetoot/
 datmen alsoo arbejdende moet ontfanghen de
 krancke /ende ghedencken des woorts des Hee-
 ren IES V; want hy heeft gheseyt: 'T is saligher
 geben dan ontfanghen. Als nochtans den nooc
 ende redelijckheydt souden bereyffchen / dat ghy
 wat soudt ontfanghen/soo ontfanghet/ghelijck
 den jongen Tobias sijne huys-broutre nam/niet
 om de begheerlijckheydt/maer alleen uyt liefde
 der na-komelingen/vande welcke Godes naem
 soude ghebenedijdt worden inder eeuwigheydt;
 alsoo en neemt gheene rijckdommen om de be-
 gheerlijckheydt/maer alleen uyt liefde van Godt/
 om hem gherustigher te moghen dienen / ende
 volcomelijcker te ghebenedijden; en hem altyts
 te offeren die offerhande des Iofs / dat is / die
 brucht der lippen/die sijne naem belijdende zijn.
- XL V.** Kondt ghy niet baste/bidden/waecten/peni-
 tentie doen/oft aelmoessen geben/immers weest
 ootmoede

ootmoedigh : na het vooz-beeldt vande ootmoe- **DAGEN**
 dighejdt van den eenigen **Sone des hemelschen**
Waders. Desen als hy ons eenen patroon ende
 spieghel wilde vooz-legghen ; ten 1. van goede
 wercken te doen/soo leyt hy ons Abraham vooz/
 segghende : Zijt ghy Abrahams kinderē/soo doet **Ioan. 8.**
 Abrahams wercken. Ten 2. van op Godt te be-
 troutmen ; soo leyt hy ons de voghelen des he-
 mels vooz / segghende : Men siet de voghelen des **Matth. 6.**
 hemels/want sy en saeyen noch en maeyen niet/
 noch sy en vergaderen in die schueren niet/ ende
 utwen hemelschen Wader voedtsē. Ten 3. van op
 den jonghsten dagh te letten ; soo leyt hy ons den
 vjghe-boom vooz / segghende : Vanden vjghe- **Marc. 13.**
 boom leert die ghelijckenisse : als nu sijnen tackt
 teer is / ende dat die bladeren voozt-ghekomen
 zijn/soo weet ghy dat den somer seer by is : alsoo
 wanneer ghy dese dinghen sult sien gheschieden/
 soo weet dattet seer by is in de deure. Ten 4. van
 onse vbanden lief te hebben ; soo leyt hy ons sijn- **Matth. 5.**
 nen hemelschen Wader vooz/seggende : Hebt lief
 utwe vbanden / doet hen wel die u haten : op dat
 ghy mooght kinderen zijn utw's Waders die in
 de hemelen is ; die sijn Sonne doet op-gaen ober
 die goede ende die quade ; ende vghent op die
 rechtbeerdighe ende onrechtbeerdighe. Ten 5.
 van voozsichtig te zijn/sorghvuldigh en neer-
 stigh ; soo leyt hy ons het mierken vooz : seg- **Proo. 6.**
 ghende : Gaet tot die miere/o ghy traghe/ende
 aenmerckt hare weghen ; ende hoe sy bereydt in
 den somer spijse vooz haer selven/ende vergadert
 inden ooght dat sy ete. Maer om ons eenen pa-
 troon ende spieghel van ootmoedigheyt vooz te
 legghen / soo en stiert hy ons niet elders / maer
 leyt

DAGEN leyt ons su-selven voor/seggende: Leert van my
 Matth. 11. dat ick saechtmoedigh ben en ootmoedigh van
 Vit. PP. herten. In eene saeckie / seyde den duyvel tot den
 Rosw. H. Abt Macarium, gaet ghy my te boven; niet in
 fol. 548. supberhepdt / want ick en troutve niet / ende ick
 en bekenne gheene bzoutve; niet in baste / want
 ick en ete noyt; niet in waecken / want ick en
 slape nimmermeer; niet in armoede / want ick
 en besitte niet; niet in lijden ende onghemack /
 want ick en ben noyt sonder pijn; maer in oot-
 moedighepdt. De selve ghetuyghenisse gaf den
 duyvel mede van den H. Dacius Artfch-Bisschop
 van Milanen. Desen treckende na Constanti-
 nopelen / ende nu te Cozinthen gekomen zijnde /
 ende geen huys konnende vinden om te herber-
 ghen / is ghegaen in een huys dat al ober veel ja-
 ren vol was van boose gheesten ende van spooch
 der duyvelen. In den midder-nacht dan als den
 Bisschop in ruste was / begonsten de boose ghee-
 sten te blaffen ende huylen als rasende honden /
 te grunnē als berckens / te mauwen ende lollen
 als katten / te kloeken als hinnen / te schijffelen
 als serpentē / te bzieffchen als leeuwē met schric-
 kelijck gheluyt en ghedruys. Den Bisschop hier
 door ontwakende / ende spottende met alle de
 grim mage ende vertooninghe der gheesten; ey-
 laes arme duyvelen / seyde hy / den Alder-hoogh-
 sten hebdu willen ghelijck wesen / ende ghy zijt
 de heesten der aerde ghelijck ghetworden / ghelijck
 dat oock heden blijckt aen uwe vertooninghe!
 Woorwaer ghy hebt wat tresselijckx uyt-gerecht!
 beter is't dat ick my houde in mijne cleyningh-
 hepdt. Pantwelijckx en hadde den Bisschop dese
 woorden ghesproken / oft alle die ghedzochte der
 vpan-

byanden berdwennen als roock door schaepte/in DAGEN
 sulcker manieren oft daer noyt te bozen eenighe
 schroomen gheweest en hadden / ghelijck den h.
 Gregorius verhaelt in sijn Dialogen. Siet hier Lib. 3. c. 4.
 uyt de bruchten der ootmoedigheyt / en hoe dat
 een ootmoedigh mensch victorie behaelt. Een
 leder-touwer van Alexandrijen is van Godt bo- Vit. PP.
 ven den Abt Antonius ghestelt / overmidts dese Rofw. fol.
 sijne ootmoedige gedachten: Siet alle dese stadt / 671.
 ende alle die daer in zijn vanden minsten totten
 meesten / vanden jonghsten tot den oudsten / zijn
 berheven kinderen Godts / kinderen der gratie
 en der toekomender glozie / om hare minnelijcke
 deughden / ende om haer rechtveerdighepts wil-
 le! maer ick eplaes! loope al drabende na de hel
 om mynder ondeught. Dese woorden her- batte
 hy's mozzghens en savonts: der welcker mate
 den h. Antonius selver beleedt / dat hy in sijnen
 mondt noyt op-ghenomen en hadde. Thomas Sanderus
 Morus Cancellier van Engelandt / hoorzende dat de schism.
 Ioannes Fischerus Bisschop van Rossen ter dootd Angl. l. r.
 geleydt wierdt / ende bzeefende dat hy niet weer-
 digh en soude wesen den selbē kelck te drincken;
 seyde tot Godt met tranen: Heere / ick en ben
 niet als Rossensis, rechtveerdigh ende heyligh!
 maer en doet my niet na dat ick ben / maer naer
 dat ick geerne ware. Ende eenen Gremijt seyde Vit. PP.
 van den Abt Pastor: Pastor is hoven inden he- Rofw. f.
 mel; maer ick ben beneden op der aerde. Een 595.
 Broeder heeft tot den Abt Sisoī ghesejdt: ick doe Vit. PP.
 mijn upterste neersligheyt / om altydt op Godt Rofw.
 te dencken. Den Gudit-vader seyde tot hem: dat fol. 626.
 en is gheene groote saecke / dat u herte met Godt
 is; maer het is een groote saecke / dat ghy u-sel-
 ben

DAGEN ben minder acht dan alle creatuerē. *Al-hoe-twel*
3. Rég. 19. dat Godt beele verhozgentheden aen Elias open-
 & Rom. baerde/soo en wiste hy nochtans anders niet/ oft
 11. hy was maer alleen die Godts sijde volghde;
 ende daerom dochte hy hem vzy wat te wesen.
 Maer om sy-selben te berootmoedighen/ hoorde
 hy wel haest eene stemme hem segghende/ als
 datter noch wel seben duysent van Godts sijde
 warē. *Siet num. 13. van jaren.* Wilt ghy dan 't byer
 der Goddelijcker liefde wel betwarē inden kolek
 utw's herten / soo bedeckt het selve met d'asschen
 van ootmoedighepdt: ghelijck dede ten 1. eenen
 Vit. PP. Broeder/die als hy in de bergaderinghe gehou-
 Rosw. fol. den was/daer een vzienden-maeltydt gheschied-
 627. de/is metten anderen ter tafelen geseten. Ende
 sommighe hebben gheseydt: wie heeft desen hier
 ghehouden? Ende sy hebben tot hem gheseydt:
 staet op ende gaet uyt. Ende hy heeftet gedaen:
 maer andere hier ober bedzoeft zijnde / zijn uyt-
 ghegaen; ende hebben hem weder-gheroepen.
 Hier na heeft hem eenen gebzaeght: wat denckt
 ghy in u herte/ dat ghy uyt-ghesaeght zijt ende
 weder-gheroepen? Ende hy heeft gheseydt: ick
 hebbe my laten booz-staen / dat ick eenen hondt
 ghelijck was; welcken/als hy verbolght wordt/
 soo gaet hy buuten; maer als hy geroepē wordt/
 soo komt hy binnen. Ten 2. Franciscus Costerus,
 die soo menighmael als hy soude gaen preken/
 eyschte altydts de benedictie van iemande van
 de Priesters van den huuse/wie het oock was die
 In eius vi- hem ontmoette. Ten 3. den salighen Franciscus
 ta l. 4. c. 1. Borgia, den welcken prekende te Simanca don-
 derdaeghs inde goede-welke: Heden / seyde hy/
 binde ick my-selben inde wereldt sonder plaetse;
 want

twant ses jaren hebbe ick nu aen de boeten van **DAGEN**
 Iudas ghelegghen; maer heden hier IESVM Chri-
 stum bindende / derre ick my daer niet langher
 legghen. Den selben Pater op een ander tijdt sijn
 sermoon gheepndicht hebbende vande ootmoe-
 digheyt; ende gheboelende dat de werckē ma-
 ren boven de woorden / stondt op van sijne plaet-
 se / ende croop op sijn knien / kussende een-ieghe-
 lijck de boeten / den eenen booz ende den anderen
 na. Om de selve redenen hebben oock veel Guds-
 vaders der woestijne al willens eenige dinghen
 ghedaen oft manieren na-geboetst / die uytelijck
 bot schenen te zyn ende kinderlijck / als kaes en-
 de broodt uyt de buysst te eten / als eenē plomper
 delber; ghelijck den Abt Simon dede / doen hem
 den Rechter van't landt quam besoecken: met
 een sweep ende sluytken achter de berckens te
 loopen / ghelijck een ander Guds-vader dede; in
 het slijk met boeten te trappen / als de backers
 inden deegh / ghelijck den H. Franciscus dede; te
 ryden op een riedt als de kinderen / ghelijck den
 H. Iuniperus dede; om soo den naem van heyligh
 r'ontgaen / ja van een-iegheelijck veracht te wor-
 den / ende van gheender deughden ghehouden / na
 't seggen Pauli: Wy zyn dwasen om CHRISTVS 1. Cor. 4.
 wille. Siet num. 41. van daghen. Ende dit hebbē dese
 HH. Vaders ghedaen / soo om CHRISTVS wille /
 als om datter gheschreben staet: Die hem ver-
 ootmoedicht sal verheben worden. Alsoo dat
 't ghene Ennius van die van Roomen seyde: Op
 de oude ghevvoonten rust de Roomsche sake;
 wy oock moghen vande hemelsche verheffinghe
 segghen / datse al bestaet / niet op den gheest oft
 vlesche / maer op d'ootmoedigheyt: ghelijck de
 S verhef-

Vit. PP.
 Rosw. fol.
 594.670.

Vit. PP.
 Rosw. fol.
 626.
 Chron. S.
 Fran. p. 1.
 lib. 1. c. 37.

1. Cor. 4.

Luc. 18.

DAGEN verheffinghe ende weerde van een beeltdt bestaet ten principaelsten niet in goudt oft silber / oft eenigh ander stof / maer inde konste; alsoo by den hemelschen Meester ende opperste Constaer is de konste van ootmoedigheyt / daer de ziele mede soude moghen ghebozduert zyn / inde hooghste aen-neminghe ende weerde; 't zy dat die dan in eenen Enghel soude moghen gebonden worden /

Theodor. 't zy in een mensch. Dit is eertijds in een hi-
 Histor. stoen ghetoont aen Simeon Scilites, den welcken
 Eccl. c. 26. beginnende een gheestelijck leben / docht dat hy hoorde tot hem segghen: Simeon staet op ende graeft; graeft diep / graeft noch eens / graeft tot dat ghy bequamen grondt bindt tot sulck-een ghesichte / ghelijck ghy booz handen es in den sin hebt. 't was de deught van ootmoedigheyt / die hem gherecommandeert wierdt; diep daer in te treden / ende hem die eyghen te maken / om tot de volmaeckthejdt te gheraken / daer hy hen wilde.

X L V I. Verkiest die beste deughde ende niet de schijnbaerste; die uyt-nemenste / ende niet die meest ghesien worden: niet om d'andere te late staen / maer om u herte op d'eerste meer te stellen ende besigh te houden. Andere begeben hen om sterven te dienen / andere om armen te helpen / om dooden te begraven / om kinderen inde Christelijcke leeringhe te onderwijzen / om kerckē ende autaren te verciere / om vrede onder de menschen te maken. Kondt ghy dese oft diergelijcke deughden niet oeffenen / oeffent u immers in verduelighhejdt. Dese is de wapeninghe der rechtbeerdighen / die daer hanght uyt den toren van David teghen alle soozten van tegenheden: ghe-
 ijck

Ijck den Bruydegom dat ghetuyght / sprekende **DAGEN**
 tot de Bruydt: Ghelijck Davids toren is utwen **Capit. 4.**
 hals / die ghetimmert is van booz-canteelen /
 dupsent schilden hanghen daer aen / alderhande
 wapenen der stercken. Den rechtbeerdighen zijn
 beele wapenen van noode; maer boben al dup-
 sent schilden van patientie. Demosthenes ghe- **August.**
 braeght zijnde / wat eenen Orateur ten eerste van **Epist. 36.**
 doen was / wat daer na / wat ten derden? heeft **ad Dro-**
 gheantwoorzd / de uyt-spraecke oft de wel-spre- **tionem.**
 kentheydt. Alsoo indien ghy braeght / wat wa-
 penen een Christen persooone ten eersten / ten
 tweeden / ende ten derden / &c. van doen zijn / om
 te bechten teghen de wereldd / teghen den dupbel /
 en teghen het bleesch? Ick antwoorzd / den schildt
 van patientie / na 't segghen van den Heere: In **Luc. 21.**
 uwe llydtsaemheydt suldy u zielen besitten. Oef-
 sent dan u in dese deught / naer het exempel van
 Iob, ende van Alexius, onder de trappen den tijdt **Rosw. 17.**
 van 17. jaren: ende vande debote vrouwe / by de **Iulij.**
 welcke S. Achanasius door hare begheerte stelde **Vit. PP.**
 eene arme weduwe / maer kozsel / toznigh / moepe- **Rosw. fol.**
 lijck / ende onberdzaghelijck; welcke kijvende al- **924. &**
 toos met dese debote vrouwe / haer bequaemheydt **Marulus**
 ghenoech gaf / om haer te oeffenen in patientie **lib. 5. c. 2.**
 ende saechtmoedigheyt. Ghelijck oock een arm **Vit. PP.**
 besmet ende verlept mensch stofs ghenoech gaf **Rosw. fol.**
 van patientie aen Eulogius, die van een wel- **674. 728.**
 sprekende man van Alexandzhen een Monick
 gheworzen was / ende aen-ghenomen hadde des-
 sen mensch te dienen tot de ure sijnder doodt toe /
 om door desen booz su-selven saligheydt te ber-
 krijghen. Om de selbe redenen diende de H. Ca-
 tharina van Senen met alle neerstigheydt eene

DAGEN arme/siecke / ende melaetsche voutwe / wesende
 van seer quade ende spytighe manieren. Philip-
 pus den II. Coninck van Spagnien / soo hy
 's nachts eenen langen brief aen sijn Heyligheyt
 gheschreven hadde / een van sijn pagien geropen
 zijnde om wat sandts te geven / heeft al half sla-
 pende den inck-pot daer over ghestort. Den Co-
 ninck hem hier over niet ontstellende / noch een
 enckel quaedt woordt sprekende / begonst goets
 moets van nieuws wederom te schryven den
 heelen nacht. Siet num. 12. van daghen. Den Keyser
 Ferdinandus, broeder van Carolus V. heeft de
 selve ghestelteniſse des ghemoedts getoont inde
 teghenwoordigheyt van eenighe uyt-heemsche
 Princen / soo by ongheluck ghebroken was het
 wonderbaerlijck konstigh glaes-kasteel / 'twelck
 hem eertijds die van Venetien gheschoncken
 hadden: hy seyde alleen; 't was van glas. Den
 Abt Stephanus hadde mede dese ghelatenheyt
 des gheests; want soo hem gheseydt wierdt: wee
 u Stephane; want een nydighe mensch heeft dat
 kozen / daer ghy ende uwe jongheren by leven
 moesten / metten vyere verbrandt: heeft hy ghe-
 antwoordt: wee over hem diet ghedaen heeft!
 want wat is doch my gheschiedt? De selve ghe-
 lijck-moedigheyt beweest Albertus Artsch-
 Hertoghe van Costen-rijck ende Hertoghe van
 Brabant / hem niet veranderende / doen het ure-
 werck vzaek / 't welck hy met sijne eyghene han-
 den seer rijckelijck ende curieuselijck / ende in alle
 sijne ledkens ende vaderkens seer volmaeckt
 gemaeckt hadde / ende eenen Prince uyt de han-
 den gheballen was / dien hy het by-gebal te sien
 ghygeven hadde. Eenen Eer-tweerdighsten Bis-
 schop

Oraison
 funebre
 sur le tref-
 pas de
 Philippe
 II. par M.
 Jean Bou-
 cher f. 40.

Biscol.
 hora sub-
 cif. lib. 2.
 cap. 22.

D. Greg.
 l. 4. Dial.
 cap. 19.

schop achtede meer de saechtmoedighepdt met
 welcke den H. Cardinael Borromæus Artsch-
 Bisschop van Milanen verzoegh langhen tijdt
 de openbare op-spraecke die teghen hem dede een
 groot predicant op den vollen stoel/ dan alle sijn-
 ne andere teghenspoeden. Soo-danighe op-
 spraecken hebben oock onschuldigh geleden den
 H.^a Paphnutius ende ^b Alipius van diefte; de H.H. ^a Cassian.
^c Macarius Alexandrinus, ^d Marina, ^e Theodora, ^f p.2.collat.
^g Petrus eenē Martelaer vander Predick-Heeren ^h 18.cap.15.
 Oude/van oneere; den H.ⁱ Romualdus van So- ^b Aug.1.6.
 domie; den H.^k Achanasius van moozdt en too- ^c conf.c.9.
 verije: ende hebben met ootmoedighepdt ghe- ^d Vit. PP.
 swegen/ om hunne zielen te confijtē inde deught ^e Rosw.
 van patientie ende sonderlinghen betrouwē op ^f fol.515.
 Godt; om te moghen segghen met den Apostel: ^g d Vit. PP.
 Ick weet wien ick betrouwt hebbe/ ende ick ben ^h fol.393.
 seker. dat hy machtigh is mijnen pandt te be- ⁱ e Rosw.
 waren tot dien dagh. Ende om hunnen goeden ^j 11.Sept.
 naem/als een sacrificie/Gode te presenteren/als ^k f Rosw.
 in in eenen op-climmenden reuck van soetigh- ^l 29.April.
 hepdt. Siet num. 11. van uren. ^m g Rosw.7.
ⁿ Februar.
^o h Rosw.2.
^p Maij.
^q 2.Tim.1.